

Ondersteuning van de buurtportcoach op basisscholen

Een onderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen met betrekking tot ondersteuning door buurtportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten.

Merel Tempelaars – 00072458
SSNB Steenbergen
18/05/2020
Versie 1

Ondersteuning van de buurtsportcoaches op basisscholen

Een onderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen met betrekking tot ondersteuning door buurtsportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten.

Auteur:	Merel Tempelaars - 00072458 temp0006@hz.nl
Stagebedrijf:	SSNB Steenbergen https://ssnb.nl/steenbergen/
Begeleider stageorganisatie:	S. Noordijk s.noordijk@ssnb.nl
Opleiding:	Sportkunde Health 4
Studiejaar:	2019/2020
Instelling:	HZ University of Applied Sciences
Course:	CU14077 Afstuderen
Plaats van uitgave:	Vlissingen
Datum:	18/05/2020
Versienummer:	1
1 ^e beoordelaar:	C. van den Hooven
2 ^e beoordelaar:	A. Engels

Voorwoord

Voor u ligt de scriptie 'Ondersteuning van de buurtsportcoaches op basisscholen.' Het onderzoek voor deze scriptie is uitgevoerd op de basisscholen in de gemeente Steenbergen. Deze scriptie is geschreven in het kader van afstuderen aan de opleiding Sportkunde aan de HZ University of Applied Sciences te Vlissingen en in opdracht van stageorganisatie SSNB Steenbergen. In de periode januari 2020 tot en met mei 2020 is het onderzoek uitgevoerd en de scriptie geschreven.

In overleg met stageorganisatie en stagebegeleider vanuit mijn opleiding, Christel van den Hooven, is de hoofdvraag binnen dit onderzoek opgesteld. Het onderzoek is door de uitbraak van COVID-19 niet zo verlopen als gehoopt, maar na, zo goed mogelijk, kwalitatief onderzoek is er een antwoord geformuleerd op de hoofdvraag. Tijdens mijn onderzoek kon ik met mijn vragen terecht bij mijn stagebegeleiders vanuit SSNB Steenbergen, Sigrid Noordijk, Lieke van Dongen en Ivo Boluyt, en bij mijn stagebegeleider vanuit mijn opleiding, Christel van den Hooven. Mijn vragen zijn via online platformen beantwoord, waardoor ik verder kon met mijn onderzoek.

Bij dezen wil ik graag mijn begeleiders bedanken voor de begeleiding en ondersteuning tijdens het schrijven van mijn scriptie. Ook wil ik de respondenten bedanken voor hun medewerking ondanks de uitbraak van COVID-19. Zonder hun medewerking had ik dit onderzoek niet kunnen voltooien.

Ik wens u veel plezier met het lezen van deze scriptie.

Merel Tempelaars

Hoogerheide, 18 mei 2020

Samenvatting

‘ONDERSTEUNING VAN DE BUURTSPOORTCOACHES OP BASISSCHOLEN’

Dit kwalitatieve afstudeeronderzoek is uitgevoerd in opdracht van SSNB Steenbergen. De sportcoaches van deze organisatie zetten zich in voor sport en bewegen in de buurt voor zowel jong als oud. Eén van de grootste doelgroepen van de sportcoaches zijn basisschoolkinderen. De sportcoaches missen echter inzicht in de wensen en behoeften van basisscholen ten aanzien van ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten. Daardoor hebben de sportcoaches het gevoel het contact met de basisscholen te verliezen, terwijl zij willen bijdragen aan meer en beter bewegen voor kinderen.

Om inzicht te krijgen in deze wensen en behoeften van de basisscholen is onderzocht waar de scholen ondersteuning bij zouden willen. Daarvoor is eerst inzicht verkregen in hoeverre de scholen op de hoogte zijn van het belang van sport en bewegen op de basisschool. Ook is gevraagd naar kansen en belemmeringen die de scholen zien om aan beweegstimulering te doen. Aan de hand van deze onderwerpen kan er een antwoord gegeven worden op de volgende hoofdvraag binnen dit onderzoek:

‘Wat zijn de wensen en behoeften van de basisscholen binnen de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning van de sportcoaches van SSNB Steenbergen bij sport- en beweegactiviteiten voor leerlingen?’

Om antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag zijn er 6 interviews afgenomen bij directie en vakleerkrachten LO van basisscholen in de gemeente Steenbergen. De respondenten zijn selectief gekozen op basis van hun functie. De interviews zijn getranscribeerd, gecodeerd en geanalyseerd om tot een antwoord op de hoofdvraag te komen.

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat 83,3% respondenten behoefte heeft aan ondersteuning van de sportcoaches. Eén respondent geeft aan dat ondersteuning niet nodig is. Daarbij wordt door de respondenten vooral de ondersteuning door de sportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten genoemd, terwijl uit de resultaten blijkt dat ze ook ondersteuning zouden kunnen gebruiken bij zaken als beleid en financiën. Er zijn echter wel verschillen zijn in wensen en behoeften per school. Om passende ondersteuning te kunnen bieden bij sport- en beweegaanbod, het aanpassen van de schoolomgeving, samenwerkingen, het creëren van draagvlak, tijndeling, financiën, accommodatie en sport- en beweegbeleid zullen de sportcoaches duidelijk moeten maken wat hun taken en doelen zijn en in gesprek moeten gaan met de basisscholen over waar ondersteuning nodig is en waar deze geboden kan worden. Verder wordt aanbevolen vervolgonderzoek te doen naar de wensen en behoeften waarbij er meer respondenten deelnemen aan het onderzoek. Zo kan er een antwoord met hogere generaliseerbaarheid geformuleerd worden.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting.....	4
1. Inleiding	8
1.1 Aanleiding.....	8
1.2 Probleemstelling.....	9
1.2.1 Doelstelling	9
Leeswijzer	9
2. Theoretisch kader	10
2.1 Effecten van sport en bewegen.....	10
2.1.1 Fysieke ontwikkeling	10
2.1.2 Leefstijlontwikkeling.....	10
2.1.3 Cognitieve ontwikkeling	10
2.1.4 Psychisch welbevinden	11
2.1.5 Sociale ontwikkeling	11
2.2 Bewegen op de basisschool.....	11
2.2.1 Beweegstimulering op school	12
2.3 De rol van de sportcoach.....	15
2.3.1 Profiel buurtsportcoaches	17
2.4 Samenvattend	17
3. Onderzoeksmethode	18
3.1 Onderzoeksstrategie	18
3.2 Populatie.....	18
3.3 Dataverzameling.....	19
3.4 Data-analyse	19
3.5 Betrouwbaarheid, validiteit en ethische verantwoording	20
3.6 Operationalisering.....	20
4. Resultaten.....	21
4.1 Gegevens respondenten	21
4.2 Resultaten per deelvraag	21
4.2.1 Belang van bewegen op de basisschool	21
4.2.2 Huidige sport- en beweegbeleid	22
4.3.3 Kansen en belemmeringen voor beweegstimulering	24
4.3.4 Ondersteuning van sportcoaches.....	26

5. Discussie	28
5.1 Discussie literatuur en resultaten	28
5.1.1 Belang sport en bewegen op de basisschool	28
5.1.2 Sport- en beweegbeleid op de basisschool	28
5.1.3 Kansen voor beweegstimulering op de basisschool	28
5.1.4 Belemmeringen voor beweegstimulering op de basisschool	29
5.1.5 Ondersteuning van sportcoaches	30
5.2 Reflectie	31
5.2.1 Onderzoek	31
5.2.2 Onderzoeker	31
6. Conclusies en aanbevelingen	32
6.1 Conclusie	32
6.1.1 Deelvraag 1: Belang sport- en beweegactiviteiten op de basisschool	32
6.1.2 Deelvraag 2: Huidige sport- en beweegbeleid	32
6.1.3 Deelvraag 3: Kansen en belemmeringen beweegstimulering	32
6.1.4 Hoofdvraag	33
6.2 Aanbevelingen	34
7. Literatuurlijst	36
8. Bijlagen	43
Bijlage 1: Beweegrichtlijn kinderen	43
Bijlage 2: Kerntaken buurtsportcoach	44
Bijlage 3: Topiclijst	45
Bijlage 4: Aangepaste topiclijst voor schriftelijk	49
Bijlage 5: Operationaliseringstabel	55
Bijlage 6: Transcripten	57
6.1 Respondent 1	57
6.2 Respondent 2	65
6.3 Respondent 3	73
6.4 Respondent 4	82
6.4 Respondent 5	92
6.6 Respondent 6	97
Bijlage 7: Codeerproces	101
7.1 Excelsheets	101
7.2 Axiaal en selectief coderen met fragmenten	102

Bijlage 8: Codebomen	107
8.1 Belang bewegen	107
8.2 Sport- en beweegbeleid	108
8.3 Kansen beweegstimulering	109
8.4 Belemmeringen beweegstimulering	110
8.5 Sportcoaches	111
Bijlage 9: Overzicht kansen en belemmeringen beweegstimulering	112
9.1 Kansen om aan beweegstimulering te doen volgens respondenten	112
9.2 Belemmeringen om aan beweegstimulering te doen volgens respondenten	112

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De motorische vaardigheid van kinderen ontwikkelt zich steeds minder goed dan enkele decennia geleden (van der Poel, Hoeijmakers, Pulles, & Tiessen-Raaphorst, 2018). Tevens schijnt er een relatie te zijn tussen de ontwikkeling van motorische vaardigheid en overgewicht. Kinderen zouden daarom vanaf jonge leeftijd aan hun motorische vaardigheid moeten werken. Kinderen die bewegingsvaardigheden aangeleerd krijgen, kunnen zich motorisch beter ontwikkelen, zijn fitter en kunnen zich beter concentreren (Bailey, 2006; Bailey, Hillman, Arent, & Petitpas, 2013; Collard, Boutkan, Grimberg, Lucassen, & Breedveld, 2014; Slingerland, 2014; Stegeman, 2000). Bovendien heeft sport en bewegen op jonge leeftijd een positieve invloed op de ontwikkeling in sport- en beweegparticipatie, zelfvertrouwen en sociale relaties.

Toch geeft het Centraal Bureau voor de Statistiek (2020) aan dat slechts 55,4% van de 4- tot 12-jarigen aan de beweegrichtlijnen voldoet. De GGD heeft een 'BrabantSCAN' uitgevoerd en vond dat 9% van de 2- tot 11-jarigen in de gemeente Steenbergen overgewicht heeft en 3% obesitas (GGD, 2017). Ook gaat slechts 49% van de 4- tot 11-jarigen lopend of fietsend naar school.

Onderzoek laat zien dat de motorische vaardigheid van kinderen verbetert en kinderen meer gaan bewegen door de inzet van buurtsportcoaches (VWS, 2012). De belangrijkste taak van een buurtsportcoach is het stimuleren en creëren van een passend sport- en beweegaanbod voor iedereen (van der Poel, Hoeijmakers, Pulles, & Tiessen-Raaphorst, 2018). Dit sluit aan bij het sportbeleid van de gemeente Steenbergen, waarin staat dat er gezorgd moet worden voor een gericht en passend sportaanbod (gemeente Steenbergen, 2009). Dit passend sportaanbod is echter momenteel nog niet geoptimaliseerd, omdat de sportcoaches de behoeften van de scholen niet weten met betrekking tot sport- en beweegactiviteiten.

Sportservice Noord-Brabant Steenbergen (afgekort SSNB) is eind schooljaar 2018/2019 gestopt met het geven van gymlessen op de basisscholen in de verschillende kernen van de gemeente. Dit omdat enkele scholen besloten een vakleerkracht aan te stellen en SSNB graag óf alle scholen gymles geeft óf geen. SSNB is nu bang het contact met de basisscholen te verliezen, omdat ze minder op de scholen komen. Het is wel zo dat ze juist dit contact nodig hebben voor de grootschalige sportevenementen die georganiseerd worden door SSNB. Het behouden van contact voor evenementen is echter niet het hoofddoel van dit onderzoek. De sportcoaches willen momenteel graag weten waarin zij de basisscholen in de gemeente Steenbergen kunnen ondersteunen op het gebied van sport en bewegen. Dit is de reden waarom gekozen is enkel te focussen op het thema sport en bewegen. Het uiteindelijke doel van de sportcoaches van SSNB, binnen de focusgroep 'schoolkind', is het bijdragen aan een gezonde levensstijl en goede beweegvaardigheid (SSNB Steenbergen, persoonlijke communicatie, 14 november 2019).

Uit cijfers op waarstaatjegemeente.nl (2019) blijkt dat de sportcoaches van de gemeente Steenbergen zich richten op sport in combinatie met onderwijs en op motorische vaardigheden van de jeugd. Ook wordt de doelgroep 4- tot 12-jarigen aangehaald. Dit, in combinatie met de besproken theorie hierboven, geeft aan waarom sportcoaches de aangewezen perso(o)n(en) zijn om aan beweegstimulering voor kinderen te werken.

1.2 Probleemstelling

Naar aanleiding van het probleem is een hoofdvraag voor het onderzoek opgesteld. Deze hoofdvraag is weer onderverdeeld in enkele deelvragen. De deelvragen worden in dit onderzoek beantwoord en vormen samen het antwoord op de hoofdvraag.

Hoofdvraag:

‘Wat zijn de wensen en behoeften van de basisscholen binnen de gemeente Steenberg ten aanzien van ondersteuning van de sportcoaches van SSNB Steenberg bij sport- en beweegactiviteiten voor leerlingen?’

Deelvragen:

- ‘Wat is het belang van sport- en beweegactiviteiten op de basisschool volgens de basisscholen in de - gemeente Steenberg?’
- ‘Wat is het huidige sport- en beweegbeleid van de basisscholen in de gemeente Steenberg?’
- ‘Wat zijn kansen en belemmeringen volgens de basisscholen in de gemeente Steenberg om aan hun ambities, met betrekking tot sport en bewegen, te werken?’

Het antwoord op de eerste deelvraag geeft aan waarom het van belang is dat de sportcoaches bijdragen aan sport- en beweegactiviteiten op basisscholen en geeft richting aan het type activiteiten waaraan ondersteuning geboden kan worden door de sportcoaches. Deelvraag 2 geeft antwoord op de vraag wat de huidige situatie op het gebied van sport- en beweegbeleid is op de basisscholen. Wanneer dit duidelijk is, kan ingespeeld worden op dit beleid. De derde deelvraag geeft inzicht in waar kansen en belemmeringen liggen ten aanzien van het uitvoeren van sport- en beweegbeleid. De sportcoaches weten met deze informatie op welke vlakken ondersteuning nodig is. Gezamenlijk geven de deelvragen inzicht in wat de wensen en behoeften zijn van de basisscholen ten aanzien van ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten om hiermee de hoofdvraag te beantwoorden.

1.2.1 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is in kaart brengen op welke manier de sportcoaches van SSNB de basisscholen in de gemeente kunnen ondersteunen op het gebied van sport en bewegen. Momenteel is het voor de sportcoaches namelijk onduidelijk waarin zij dit kunnen doen. Op het moment dat duidelijk is waar de sportcoaches op kunnen inzetten, kan er bijgedragen worden aan beter bewegen afgestemd op de doelgroep, geprofiteerd worden van de gezondheidsvoordelen van meer bewegen en het verbeteren van percentage kinderen in de leeftijd 4 t/m 12 jaar die voldoen aan de beweegrichtlijn.

Een subdoel binnen dit onderzoek is het contact tussen de sportcoaches en de basisscholen behouden. Op het moment dat de sportcoaches weten waar zij inzetbaar zijn, kunnen de sportcoaches beter contact behouden met de basisscholen. Dit contact is waardevol voor de sportcoaches, omdat basisschoolkinderen de grootste doelgroep zijn voor de grootschalige evenementen die SSNB organiseert, zoals het scholenvoetbaltoernooi en de Dikke Bandenrace.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk leest u theorie die relevant is voor dit onderzoek. Vervolgens is de onderzoeksmethode uitvoerig beschreven en uitgevoerd. In het resultatenhoofdstuk zijn alle uitkomsten verzameld en weergegeven. De discussie verklaart alle gevonden resultaten door deze onderling met elkaar en met de theorie te confronteren. Tot slot is in het laatste hoofdstuk antwoord gegeven op hoofd- en deelvragen en een advies gegeven aan de organisatie.

2. Theoretisch kader

2.1 Effecten van sport en bewegen

Bailey en Dishmore (2004) geven aan dat sport en bewegen op school effecten heeft op volgende domeinen:

- De fysieke ontwikkeling
- De leefstijlontwikkeling
- De cognitieve ontwikkeling
- De affectieve ontwikkeling
- De sociale ontwikkeling

Hieronder zal per domein kort ingegaan worden op de effecten van sport en bewegen tijdens schooltijd.

2.1.1 Fysieke ontwikkeling

Bij volwassenen is er voldoende aanwijzing dat bewegen leidt tot een betere kwaliteit van leven en een verminderde kans op ziekten (Malina & Bouchard, 1991; Sallis & Owen, 1999; US Department of Health and Human Services, 1996; Vuori et al., 1995). Bij kinderen is het bewijs minder duidelijk. De effecten van sport en bewegen op fysieke gezondheid zijn niet krachtig te onderbouwen (vanden Auweele, Van de Vliet, & Delvaux, 2001). Wel is sport en bewegen essentieel voor later. Ontwikkeling van motorische vaardigheden op jonge leeftijd zorgen voor betere bewegingsvaardigheden op latere leeftijd (Goodway, Ozmun, & Gallahue, 2019). Verder is aangetoond dat kinderen die al vroeg begonnen zijn met bewegen later een meer actief leven leiden (Malina, 1996).

2.1.2 Leefstijlontwikkeling

Raitakari et al. (1994) gaf in zijn review aan dat de mate van fysieke activiteit en sportparticipatie een voorspeller is van het activiteitsniveau op latere leeftijd en dat een inactief kind ook later vaker inactief blijft. Breedveld (2006) en Ooijendijk, Hildebrandt, Hopman-Rock en Schmilki (2006) sluiten zich hierbij aan in hun onderzoeken. Telema, Yang, Laakso en Viikari (1997) hebben meer naar gezondheidsgedrag gekeken en concludeerden dat kinderen die een gezonde leefstijl op jonge leeftijd aangeleerd kregen, deze leefstijl op latere leeftijd vaak volhielden. Trudeau en Shepherd (2005) geven echter aan dat de kwaliteit van de lichamelijke opvoeding sterk bepalend is voor het beweeggedrag op latere leeftijd.

2.1.3 Cognitieve ontwikkeling

Verschillende onderzoeken wijzen uit dat fysieke activiteit bij jonge kinderen de cognitieve ontwikkeling stimuleert (Leppo, Davis, & Crim, 2000; Pica, 1997). Er is echter geen bewijs dat sport en bewegen positief effect heeft op de cognitie op latere leeftijd. Etnier, Nowell, Landers en Sibley (2006) hebben een meta-analyse gedaan van 37 studies en vonden hierin geen duidelijk verband tussen fysieke activiteit en cognitief functioneren. Wanneer er zich problemen voordoen bij het cognitief functioneren, schijnt fysieke activiteit weer wel positieve invloeden te hebben (Poon, Chodzko-Zajko, & Tomporowski, 2006). Verschillende onderzoeken hebben naar het verband tussen fysieke activiteit en schoolprestaties gekeken. Hierin wordt aangegeven dat sport en bewegen de doorbloeding van de hersenen laat toenemen, waardoor een vergrote 'leerbereidheid' ontstaat, er beter opgelet wordt en de concentratie toeneemt (Breithecker & van Dordel, 2003; Hollmann & Strüder, 2003; Raviv & Low, 1990). Het onderzoek van Sallis et al. (1999) en Shephard (1997) geven aan dat de schoolprestaties van kinderen gelijk bleven of verbeterde wanneer er meer tijd besteed werd aan lichamelijk opvoeding ten koste van andere vakken. Zo zijn er nog tal van onderzoeken die zich hierbij aansluiten.

2.1.4 Psychisch welbevinden

De relatie tussen fysieke activiteit en psychisch welbevinden is in veel onderzoeken aangekaart (Biddle, 1998; Calfas & Taylor, 1994; Dimeo, Bauer, Varahram, Proest, & Halter, 2001; Mutrie & Parfitt, 1998; Peluso & Guerra de Andrade, 2005; Petruzello, Landers, Hatfield, Kubitz, & Salazar, 1991). Dit is echter vooral onder volwassenen. De bewijzen wat betreft jeugd zijn minder sterk. Fysieke activiteit heeft een positieve invloed op vermindering van depressie en angst en op verhoging van de zelfwaarde (Biddle, 1998; Brettschneider & Klimek, 1998; Fox, 1999, 2000; Gruber, 1986; Shields & Bredemeier, 1995; Tremblay, Inman, & Willms, 2000; Whitehead & Corbin, 1997). Mutrie en Parfitt (1998) geven zelfs aan dat fysieke activiteit moet worden opgenomen in de behandeling van depressies. Ook heeft bewegen een positieve invloed op stress (Valois, Zullig, Huebner, & Drane, 2004; Berger, 1996). Tot slot leidt fysieke activiteit tot een positievere houding tegenover school (Berger, 1996). Dit betreft echter slechts een kleinschalig onderzoek en geeft overig onderzoek slechts matige bewijskracht voor deze conclusie. Wel geeft Fejgin (1994) aan dat sport en bewegen op school het aantrekkelijker maakt om naar school te gaan en dus tot minder verzuim leidt. Ook vertonen deze kinderen minder antisociaal gedrag, gaan ze met meer plezier naar school en zijn ze meer gemotiveerd om te leren (Steiner, 2001; Symons, Cinelli, James, & Groff, 1997). Al met al is er meer onderzoek nodig naar de invloeden van fysieke activiteit op school op psychisch welbevinden.

2.1.5 Sociale ontwikkeling

Fysieke activiteit heeft een hele hoop positieve, maar ook negatieve invloeden op sociale participatie (vanden Auweele, van de Vliet, & Delvaux, 2001). Aan de ene kant werkt fysieke activiteit positieve sociale interacties en hoogstaand moreel gedrag in de hand, aan de andere kant is er kans op negatief, egocentrisch en agressief gedrag. Of fysieke activiteit tot positief of negatief sociaal handelen leidt, hangt af van de context van de activiteit. Onderwijs voldoet echter vaak wel aan de juiste context om positieve effecten te verwachten. Bij competitieve sporten is het van belang uit te zoeken in hoeverre winnen centraal staat en/of benadrukt worden. Dit is namelijk een cruciaal punt in de relatie tussen fysieke activiteit en sociaal gedrag (Iso-Ahola & Hartfield, 1986).

Pro-sociaal gedrag ontstaat vaak uit gestructureerde activiteiten in een pedagogische context (Svoboda, 1994). In meeste onderzoeken komt onderwijs als beste context naar voren. Sport en bewegen op school leidt tot betere omgang met klasgenoten, beter gedrag van kinderen, hogere motivatie, grotere zelfstandigheid, meer discipline en grotere sociale betrokkenheid (Dwyer, Coonan, Worsley, & Leitch, 1979; Dwyer, Coonan, Leitch, Hetzel, & Baghurst, 1983; Jacobs, 2006; Shephard et al., 1984).

2.2 Bewegen op de basisschool

De Gezondheidsraad (2017) heeft beweegrichtlijnen opgesteld voor verschillende doelgroepen. De beweegrichtlijn voor kinderen van 4 t/m 18 jaar vindt u in bijlage 1.

Ook wettelijk zijn er doelen vastgesteld voor het basisonderwijs. Zo mag er sinds 2006 alleen nog een groepsleerkracht met aanvullende bevoegdheid of een vakleerkracht lichamelijke opvoeding (LO) gymles geven aan groep 3 t/m 8. Voor groep 1 en 2 geldt deze verplichting niet. Voorheen gold in het onderwijsbeleid een richtlijn van 2 x 45 minuten bewegingsonderwijs per week. Er moet ook een geschikte accommodatie zijn voor bewegingsonderwijs. Basisscholen hebben verder zelf de vrijheid om hun onderwijsprogramma vorm te geven. Daarbij moeten zij zich houden aan 2 kerndoelen die opgesteld zijn door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) (2006, p. 69):

- De leerlingen leren op een verantwoorde manier deelnemen aan de omringende bewegingscultuur en leren de hoofdbeginselen van de belangrijkste bewegings- en spelvormen ervaren en uitvoeren.

- De leerlingen leren samen met anderen op een respectvolle manier aan bewegingsactiviteiten deelnemen, afspraken maken over het reguleren daarvan, de eigen bewegingsmogelijkheden inschatten en daarmee bij activiteiten rekening houden.

De Tweede Kamer heeft echter onlangs een wetswijziging doorgevoerd, waarin staat dat zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs minimaal 2 uur per week moet besteden aan bewegingsonderwijs (ANP Binnenland, 2020). Scholen hebben tot 2023 de tijd om het eigen beleid hierop aan te passen.

2.2.1 Beweegstimulering op school

Ouders en scholen worden vaak genoemd als de belangrijkste stimulans voor sport en bewegen. In dit onderzoek wordt enkel gekeken naar basisscholen.

2.2.1.1 Bevorderende factoren

SMARTMOVES! heeft onderzoek gedaan naar de randvoorwaarden om extra sport- en beweegactiviteiten aan te bieden op scholen (van den Berg et al., 2017). Leerkrachten en directeuren geven aan dat het beweegprogramma kort moet zijn (max. 10 minuten), het door de leerkracht zelf uitgevoerd moet kunnen worden, liefst in het eigen klaslokaal, het moet liefst kant-en-klaar zijn om uitgevoerd te worden en het moet op elk moment ingezet kunnen worden.

Ook leerlingen tussen de 10 en 13 jaar zijn ondervraagd in het onderzoek van SMARTMOVES! (Collard, Slot-Heijs, van den Berg, Mol, & Singh, 2018). Zij hebben zelf een hoop ideeën over hoe meer bewegen te implementeren in een lesdag. Zo geven de kinderen aan beweegtussendoortjes in de klas nuttig te vinden als onderbreking van het lange zitten en concentreren. Ook geven veel kinderen aan vaker en langer pauze te willen. Over hoe vaak en hoe lang pauzes moeten zijn, is geen eenduidig antwoord. Wel wordt aangegeven dat een aangepast schoolplein of beweegideeën/-opdrachten kunnen bijdragen aan meer bewegen op het plein. De kinderen zijn het ook eens dat ze meer en vaker gymles willen. De kinderen geven als opties voor beweegstimulering het inzetten van muziek en het aanbieden van activiteiten per niveau. Tot slot geven de leerlingen aan minder tijd te willen besteden aan omkleden, vervoer, in de rij staan tijdens de gymles en klaarzetten en opruimen van materialen.

Er liggen in het basisonderwijs een hoop kansen om beweging te stimuleren en zitgedrag te verminderen bij kinderen. Door een open blik en houding aan te nemen en mogelijkheden buiten de gymzaal te benutten, kan aan beweegstimulering gedaan worden (van Kann, Kunnen, & Vos, 2017). Door gebruik te maken van de omgeving, zoals het schoolplein, het park of leegstaande bedrijfspanden, wordt ook gestimuleerd dat kinderen buiten schooltijd meer gebruik maken van de omgeving en de activiteiten die daar gedaan zijn. Ook geeft het onderzoek aan dat samenwerking met andere partijen en een breed gedragen beweegvisie binnen het schoolteam grote kansen zijn op het gebied van beweegstimulering. Het onderzoek van Vos en Scheerder (2011) toont aan dat een breed gedragen visie belangrijk is voor het effectief implementeren van sport- en beweegbeleid. Visie, ambitie en het geven van prioriteit aan bewegingsonderwijs helpen bij het voldoen aan de norm voor bewegingsonderwijs (van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra, & van der Valk, 2019). Het formuleren van visie en ambitie blijkt zelfs een voorwaarde om te voldoen aan de norm die gesteld is voor bewegingsonderwijs. Ook het afstemmen van ambities tussen het Rijk, de gemeenten en de scholen zelf bleek erg belangrijk hierbij. Verder is gebleken dat scholen ervaren dat bevoegde vakleerkrachten of andere professionals gemotiveerder zijn in het geven van bewegingsonderwijs en dat zij de motorische ontwikkeling van kinderen beter kunnen beïnvloeden. Er ligt dus een grote kans in het aanstellen van een vakleerkracht of andere professional op het gebied van bewegen voor het bewegingsonderwijs.

Een school die bewegen stimuleert

Een andere stimulans voor meer bewegen op school is de Gezonde School. Deze aanpak helpt scholen met gezondheidsbevordering van leerlingen en docenten (ter Borg, Vennemann, & Milder, 2018). Een van de thema's binnen de Gezonde School is sport en bewegen. Mulier Instituut heeft in een onderzoek aangetoond dat het primair onderwijs bewegen en sport één van de belangrijkste prioriteiten vindt binnen de thema's van De Gezonde School en hier ook graag meer aandacht aan wil besteden (Verhoofstad & Reijgersberg, 2015). Daarbij wordt ook aangegeven dat verankering in het schoolbeleid en verandering van de schoolomgeving aandacht verdienen bij het werken aan gezondheidsbevordering.

Hoyng en L'abée (2019) geven enkele opties om meer te bewegen op school. Ten eerste wordt aangegeven dat de schoolomgeving beweegstimulerend gemaakt moet worden. Dit kan door bredere gangen te maken waar kinderen kunnen en mogen rennen of een groen schoolplein. Denk echter ook aan georganiseerde activiteiten, zoals beweegactiviteiten in de pauze, naschoolse sportactiviteiten en het stimuleren van fietsend of lopend naar school komen. Een volgende optie die gegeven wordt, is het 'bewegend leren'. Verschillende scholen werken al volgens dit principe en maken bijvoorbeeld sommen op een evenwichtsbalk of doen elke dag een uur extra aan sport. Verder zijn er zijn een hoop mogelijkheden om het schoolgebouw aan te passen zodat bewegen gestimuleerd wordt. Het strategisch plaatsen van toiletten, lokalen, aula's, e.d. zorgt voor beweegstimulering. Ook het aanbrengen van belijningen of teksten kan leerlingen onbewust aanzetten tot bewegen. Niet alleen het schoolgebouw kan beweegstimulerend ingericht worden, maar ook het schoolplein. Een schoolplein dat bewegen en gezondheid stimuleert, moet voldoende ruimte hebben en groen en rookvrij zijn.

Verder moet het schoolplein uitdagen tot bewegen voor alle leeftijden. Een tip die wordt gegeven, is het laten meedenken van leerlingen bij de inrichting van het schoolplein en het schoolplein ook na schooltijd openstellen voor bewegen.

Tot slot wordt de beweegvriendelijke schoolzone genoemd. Dit is een veilige omgeving rondom de school die actief transport stimuleert volgens het S.T.O.P.-principe. Deze letters geven volgende volgorde van prioriteit weer:

- Stappers (voetgangers);
- Trappers (fietsers);
- Openbaar vervoer;
- Personenauto's.

Ook de inrichting van de schoolomgeving staat centraal binnen dit principe. Denk hierbij aan vrij liggende voetpaden en veilige oversteekplaatsen.

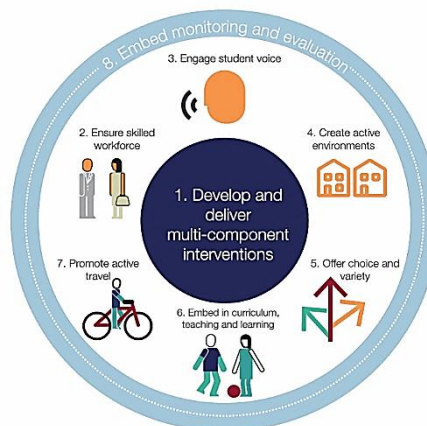
Werkzame elementen

Om sport- en beweegactiviteiten aan te bieden op scholen is het van belang dit op een juiste manier te doen. Er zijn een hoop interventies voor kinderen die erkend zijn door het Loket Gezond Leven. Deze kunnen gebruikt worden in gemeentes en op scholen, maar de keus van de interventie verschilt sterk per school of gemeente. Er zijn echter wel enkele factoren die kunnen bijdragen aan voldoende bewegen en gezond leven voor de jeugd. Deze zijn hieronder opgesomd:

- Laat kinderen samen bewegen per niveau of doelgroep. Denk hierbij aan jongeren met overgewicht. Door deze samen te laten sporten, wordt schaamte een stuk minder en zullen ze meer gaan bewegen. Kinderen halen op deze manier steun uit elkaar;
- Geef kinderen concrete tips over gezond gedrag. Geef aan hoe ze in het dagelijks leven meer kunnen bewegen of gezonder kunnen leven;
- Zorg voor plezier tijdens sport en bewegen. Kinderen geven zelf aan plezier als een van de belangrijkste voorwaarden te zien. Het creëren van een leuke en veilig omgeving zal zorgen voor meer bewegen;

- Werk samen met andere organisaties om doelen te bereiken. Werk je als sportcoach vooral met kinderen met overgewicht? Werk dan samen met professionals die zich richten op voeding, bewegen en gedragsverandering (van Schie & van Brussel-Visser, 2017).

Verder heeft Public Health England (2019) 8 werkzame elementen genoemd die bijdragen aan het stimuleren van bewegen op school. Deze 8 elementen ziet u terug in afbeelding 1.

2.2.1.2 Belemmerende factoren

Al met al staan leerkrachten positief tegenover meer bewegen op school, maar ervaren daarbij als grootste belemmering het tijdgebrek (Collard, Slot-Heijs, van den Berg, Mol, & Singh, 2018). Dit tijdgebrek ontstaat door hoge druk vanuit ouders en overheid op schoolprestaties. Ook het feit dat er tegenwoordig een vakleerkracht of bevoegdheid aanwezig moet zijn tijdens bewegingseducatie en administratieve zaken zorgen voor tijdgebrek. Om te zorgen dat beweegprogramma's praktisch uitvoerbaar zijn, geven de ondervraagde leerkrachten aan dat:

Afbeelding 1: 8 werkzame elementen voor beweegstimulatie op school (Public Health England, 2019).

1. Er draagvlak moet zijn binnen het hele schoolteam voor de extra beweegprogramma's;
2. De beweegprogramma's opgenomen moeten worden in het schoolbeleid;
3. Onderbouwen wat meer bewegen op school oplevert. Hierdoor zal de prioriteit verhoogd worden (van den Berg et al., 2017).

Leerlingen geven aan dat ze veel tijd besteden aan omkleden, vervoer, in de rij staan tijdens de gymlessen en het klaarzetten en opruimen van materialen. Zij zouden hier graag minder tijd aan besteden.

Een andere belemmering voor het meer of anders aanbieden van bewegingsonderwijs is het gebrek aan accommodatie (van Kann, Kunnen, & Vos, 2017). Er zijn simpelweg te weinig mogelijkheden om binnen accommodaties aan meer bewegingsonderwijs te kunnen doen. Ook speelt het budget daarbij een grote rol. Soms is er wel accommodatie, maar heeft de school niet de financiële middelen deze te financieren. Verder vormen stakeholders en samenwerkingen een barrière. Wanneer stakeholders anders denken over bewegen dan de school of wanneer samenwerking tussen verschillende partijen niet optimaal verloopt, kan bewegingsonderwijs en/of beweegstimulering niet of niet goed plaatsvinden.

Onderzoek van de Universiteit Maastricht en Fontys Hogescholen geeft aan dat wanneer scholen ervoor kiezen om meer tijd te besteden aan sport en bewegen, er minder tijd overblijft voor andere activiteiten (Golsteyn, Jansen, van Kann, & Verhagen, 2020). Er moet een balans gevonden worden tussen het aanbieden van sport en bewegen en de rest van het lesprogramma van basisschoolkinderen. Ook geeft dit onderzoek aan dat het gebruik van tablets, telefoons en andere digitale middelen ervoor zorgt dat kinderen vaker en langer achtereen zitten. Kinderen worden ook vaker dan vroeger met de auto naar school en buitenschoolse activiteiten gebracht.

Een meta-analyse onder schoolleiders en -bestuurders vat de volgende knelpunten samen bij het realiseren van de norm bewegingsonderwijs:

- Een vol lesrooster;
- Onvoldoende financiële middelen;
- Een beperkte beschikbaarheid van accommodaties;

- Een beperkte beschikbaarheid aan bevoegde leraren;
- Een lange reistijd en beperkt vervoer van en naar accommodaties;
- Kapot of oud materiaal;
- Een beperkte of geen ondersteuning door het schoolbestuur (van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra, & van der Valk, 2019).

2.3 De rol van de sportcoach

De sportcoaches staan centraal binnen dit onderzoek. Daarom zal hieronder de rol van de sportcoach zo uitvoerig mogelijk beschreven worden en wordt er een profiel omschreven.

Om sport- en beweegactiviteiten te stimuleren zijn er sinds 2008 combinatiefunctionarissen en buurtsportcoaches actief. Een combinatiefunctionaris wordt omschreven als een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar in twee werkvelden opereert, bijvoorbeeld sport én cultuur (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), 2012). Buurtsportcoaches zijn combinatiefunctionarissen die gericht zijn op het organiseren van sport- en beweegaanbod in de buurt en het verbinden van verschillende sectoren zoals sport, zorg, welzijn, kinderopvang en onderwijs.

Buurtsportcoaches of combinatiefunctionarissen hebben verschillende werkvelden. Onderwijs is, na sport, de belangrijkste sector binnen het werkveld van de buurtsportcoach (van Ginneken, van Lindert, & van der Poel, 2016). De hoofdtak van de buurtsportcoach binnen dit werkveld is het organiseren van sport- en bewegingsactiviteiten op scholen. Ditzelfde onderzoek geeft ook aan dat een buurtsportcoach bijdraagt aan sportstimulering op en rondom scholen. Als ondersteuning hierbij wordt aangegeven dat ruim 60% van de onderwijsorganisaties denkt dat kinderen, door de inzet van buurtsportcoaches op scholen, zijn gaan bewegen of dit vaker zijn gaan doen. Om buurtsportcoaches hun werk zo optimaal uit te kunnen laten voeren, geeft het Nationaal Sportakkoord aan dat buurtsportcoaches zich moeten kunnen ontwikkelen op het gebied van motorische vaardigheid bij kinderen (Bruins, Bolsius, van Zanen, & Bolhuis, 2019).

De projectgroep Combifuncties Onderwijs (2010) heeft onderzoek gedaan naar de werkzaamheden van combinatiefunctionarissen in het onderwijs. Daaruit zijn een aantal positieve punten naar voren gekomen:

- De combinatiefunctionarissen zijn betrokken bij de scholen;
- De combinatiefunctionarissen coördineren en verzorgen activiteiten, zowel tijdens als na schooltijd;
- De combinatiefunctionarissen stimuleren sport en bewegen;
- De combinatiefunctionarissen verrijken het activiteiten aanbod.

Wel zijn er een aantal belemmeringen bij de inzet van combinatiefunctionarissen naar voren gekomen in het onderzoek. Ten eerste is er te weinig budget beschikbaar. Er wordt echter vanuit het Rijk steeds meer geld beschikbaar gesteld voor combinatiefuncties/buurtsportcoaches. Van Lindert, Brandsema, Scholten en van der Poel (2017) geven aan dat de financiering vaak vanuit de gemeente geregeld is en dat wanneer de gemeente besluit geen geld meer uit te trekken voor buurtsportcoaches, vooral scholen geen beroep meer kunnen doen op de buurtsportcoaches. De onzekerheid over financiering is een belemmering in het effect wat buurtsportcoaches teweeg kunnen brengen. Ook is er te weinig mogelijkheid voor eigen invulling van de functie en loopt het overleg met de gemeente vaak stroef. Van Lindert, Brandsema, Scholten en van der Poel (2017) sluiten zich hierbij aan door aan te geven dat er lokaal maatwerk nodig is. Verder geven scholen aan dat er momenteel te weinig combinatiefunctionarissen of buurtsportcoaches zijn om aan de vraag te voldoen (Projectgroep Combinatiefuncties, 2010).

In 2011 is er weer onderzoek gedaan naar de inzet van buurtsportcoaches (VWS, 2012). Ook hieruit zijn positieve effecten en aandachtspunten naar voren gekomen. Positieve effecten van de inzet van combinatiefuncties in het onderwijs zijn:

- De leerlingen zijn enthousiast over het extra activiteiten aanbod;
- Het activiteiten aanbod is aanzienlijk verbeterd en professioneler geworden;
- De leerlingen laten een verbetering van motorische vaardigheden zien;
- Er zijn kortere lijnen tussen scholen en sportverenigingen;
- Er is een taakverlichting voor docenten.

Aandachtspunten zijn:

- Er moet een betere afstemming en kennisoverdracht komen tussen combinatiefunctionarissen en scholen;
- Het aanbieden van verenigingen aan kinderen en de naschoolse activiteiten moeten op elkaar afgestemd worden in verband met concurrentie;
- Combinatiefunctionarissen moeten beter ingebed worden in het schoolteam.

Van Lindert, Brandsema, Scholten en van der Poel (2017) geven aan dat 95% van de gemeenten ervaren dat de buurtsportcoach leidt tot een impuls in sport- en beweegbeleid. Ruim 60% van de organisaties die betrokken zijn bij buurtsportcoaches ziet een (zeer) grote meerwaarde in van de buurtsportcoaches. Deze cijfers zorgen ervoor dat gemeenten door willen gaan met de inzet van buurtsportcoaches. Er zijn echter 4 factoren van belang bij de beleidsontwikkeling ten aanzien van buurtsportcoaches:

- Het beleid moet aangepast worden aan de lokale situatie;
- Er moet een zogenaamd 'lerend beleid' gevoerd worden. Het beleid moet, door ervaringen uit de praktijk en het uitwisselen van kennis met andere gemeenten, aangepast worden aan de lokale situatie;
- Er moet een duidelijke communicatie plaatsvinden tussen beleidsvoering en betrokken partijen;
- De kwaliteit van de buurtsportcoaches moet aansluiten bij het werkveld en/of de doelgroep.

Tot slot zijn verschillende buurtsportcoaches ondervraagd naar hun mening en/of ervaringen in het werkveld (van Lindert & Brandsema, 2017). Hier wordt alleen ingegaan op de resultaten van buurtsportcoaches werkzaam in de sector kinderen tot en met 12 jaar. De buurtsportcoaches geven aan dat de afwisseling en diversiteit van het werk en het plezier van zowel henzelf als de kinderen de leukste aspecten zijn binnen het profiel van de buurtsportcoach. Verder wordt aangegeven dat de buurtsportcoaches veel samenwerken met andere partijen en daar erg tevreden over zijn. De buurtsportcoaches voor kinderen zijn dan ook 'verbinders'. Dit type buurtsportcoach geeft aan de doelgroep makkelijk te bereiken en veel activiteiten te kunnen organiseren. Dit zowel binnen als buiten schooltijd. Dit geeft aan dat de buurtsportcoaches ook 'uitvoerders' zijn. Factoren die van belang zijn voor de kwaliteit van de buurtsportcoach zijn: kennis, inlevingsvermogen, het kunnen achterhalen van de hulpvraag en het kunnen enthousiasmeren. Ervaring wordt niet als belangrijke factor genoemd. Buurtsportcoaches noemen verder specifieke projecten/activiteiten, toenemende aandacht voor gezondheid, sport en bewegen, bekendheid en zichtbaarheid van de buurtsportcoach en het in beweging krijgen van de doelgroep als belangrijkste resultaten van hun inzet. Al met al zijn er factoren waar rekening mee gehouden moet worden bij een succesvolle inzet van de buurtsportcoaches. Wel kan geconcludeerd worden dat buurtsportcoaches zeker bijdragen aan beweegstimulering onder kinderen.

2.3.1 Profiel buurtsportcoaches

Buurtsportcoaches kunnen verschillen rollen aannemen. Zo zijn er buurtsportcoaches die een uitvoerende, organiserende of initiërende rol hebben (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), z.d.). Ook coördinator, verbinder of doorverwijzer kunnen rollen van buurtsportcoaches zijn (Brandsema & van Lindert, 2018). Een buurtsportcoach kan meerdere rollen tegelijk vervullen. Verder heeft een buurtsportcoach een mbo-, hbo- of wo-achtergrond en werkt gemiddeld 28 uur per week (Brandsema & van Lindert, 2018). Het Nationaal Kenniscentrum EVC (z.d.) vermeldt verschillende kerntaken voor een MBO- en HBO-buurtsportcoach. Deze worden volledig weergegeven in bijlage 2.

Enthousiasmeren van doelgroep(en) tot deelname aan activiteiten	67
Enthousiasmeren van andere partijen	66
Activiteiten/bijeenkomsten organiseren	62
Een rooster of (jaar)planning maken	55
Coachen en begeleiden deelnemers	52
Bemiddelen tussen vraag en aanbod	51
Samenwerking tussen organisaties opzetten/opstarten	50
Verbeteren van bestaande activiteiten	49
In kaart brengen van het bestaande aanbod	48
Samenwerking tussen organisaties ondersteunen	48
Lesgeven aan deelnemers	47
Doorverwijzen van deelnemers naar structureel aanbod	47
Meedenken/adviseren over visie, beleid of activiteiten	46
Aansturen van een project of projectteam	45
Netwerken in kaart brengen of tot stand brengen	43
Professionaliseren	40
Begeleiden van teamleden/medewerkers	38
Ontwikkelen producten en diensten, activiteiten of leerlijnen	36
Signaleren van mogelijke problemen/behoefte doelgroep(en) of buurt	33
Initiëren van aanbod en daarna overdragen	33
Marketing en communicatie	32

Afbeelding 2: Specifieke taken van buurtsportcoaches in procenten (Brandsema & van Lindert, 2018).

Elke buurtsportcoach kan een ander takenpakket hebben. Brandsema en van Lindert (2018) hebben in een factsheet een overzicht gegeven van de specifieke taken van buurtsportcoaches, zie afbeelding 2.

2.4 Samenvattend

Het feit dat fysieke activiteit een hoop effecten heeft op fysieke ontwikkeling, leefstijlontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en sociale ontwikkeling geeft het belang van sport en bewegen op de basisschool aan. Verder zijn er enkele randvoorwaarden aangegeven vanuit leerkrachten en directeuren waaraan een extra beweegprogramma moet voldoen om haalbaar te zijn. Zo moet een beweegprogramma kant-en-klaar zijn, moet er voldoende tijd vrijgemaakt kunnen worden en moet het op elk gewenst moment ingezet kunnen worden. Ook moet het beweegprogramma in het schoolbeleid opgenomen worden. Scholen zijn een belangrijke stimulans voor kinderen om te sporten en bewegen. Een van de programma's die hierop inspeelt is de Gezonde School. De Gezonde School komt ook terug in nationaal sport- en beweegbeleid. Er zijn enkele belangrijke bevorderende en belemmerende factoren bij het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten die belangrijk zijn om meer en beter bewegen aan te kunnen bieden. Ook een beweegvriendelijke omgeving van de school stimuleert kinderen om meer te bewegen. De belangrijkste taak van buurtsportcoaches is het stimuleren en organiseren van sport en bewegen voor kinderen. Buurtsportcoaches zijn daarom van belang voor basisscholen en kunnen ondersteuning bieden. De inzet van buurtsportcoaches kent wel enkele bevorderende en belemmerende factoren waar rekening mee gehouden moet worden bij de inzet. Ook kan een buurtsportcoach verschillende rollen aannemen en verschillende taken vervullen.

Aan de hand van dit theoretisch kader kan worden vergeleken of basisscholen in de gemeente Steenbergse dezelfde kansen en belemmeringen zien bij beweegstimulering als de theorie. Ook heeft dit theoretisch kader bijgedragen aan het opstellen van hoofd- en deelvragen. De theorie wordt in de data-analyse vergeleken met de verkregen data en zo wordt een antwoord gevormd op de hoofd- en deelvragen binnen dit onderzoek.

3. Onderzoeksmethode

3.1 Onderzoeksstrategie

Het gehele onderzoek is kwalitatief benaderd, omdat er gebruik gemaakt is van non-numerieke gegevens (Verhoeven, 2016). Verder kan de onderzoeker zich bij kwalitatief onderzoek aanpassen aan de omstandigheden van het onderzoek. Het huidige onderzoek betreft namelijk wensen en behoeften en die kunnen per interview verschillen. De interviews zijn allemaal anders verlopen en daarom was het van belang dat de interviewer zich aan elk interview kon aanpassen. Daarnaast is gekozen voor kwalitatief onderzoek, omdat wensen en behoeften niet gemakkelijk kwantificeerbaar zijn (Jones & Robinson, 2015). Met kwalitatief onderzoek werd verwacht een completer beeld te kunnen schetsen van wensen en behoeften. Tot slot is het onderzoek verkennend, omdat er tot nu toe weinig tot geen kennis was over de wensen en behoeften van de basisscholen met betrekking tot de ondersteuning van sportcoaches bij sport en bewegen (Jones & Robinson, 2015).

3.2 Populatie

Binnen dit onderzoek betreft de populatie alle personen waarover in dit onderzoek uitspraken gedaan worden (Verhoeven, 2016). Al deze personen bij elkaar worden het domein genoemd. Het domein binnen dit onderzoek waren alle leerkrachten en directeuren op alle 9 basisscholen binnen de gemeente Steenbergen. Het was echter niet mogelijk alle leerkrachten van alle scholen te benaderen, omdat dit erg veel tijd zou kosten. Er is als populatie gekozen voor de directeuren en vakleerkrachten lichamelijke opvoeding. Deze personen kunnen het beste de wensen en behoeften van de school met betrekking tot beweegstimulering inschatten. De directie kon het best inzicht geven in sport- en beweegbeleid. Vakleerkrachten hebben het meest inzicht in de motorische ontwikkeling van de kinderen en de kwaliteit van sport- en beweegactiviteiten. Zij zijn dagelijks bezig met het sport en bewegen op de scholen en hebben hier dus meer inzicht in dan directie. Er zou dus een hoop informatie achter kunnen blijven wanneer enkel de directie wordt geïnterviewd.

Bij kwalitatief onderzoek is de omvang van de populatie niet zozeer belangrijk, maar wel het informatiegehalte van de gegevens (Verhoeven, 2016). Binnen dit onderzoek was het de bedoeling dat alle directeuren en vakleerkrachten lichamelijke opvoeding in duo's werden geïnterviewd. Dit is echter door de uitbraak van COVID-19 niet mogelijk geweest. Enkele scholen waren niet meer bereid mee te werken. Omdat het niet mogelijk was in duo's te interviewen, hebben er 1-op-1 telefonisch interviews plaatsgevonden. Er zijn 2 vakleerkrachten en 2 directeuren/directrices geïnterviewd. Waarvan 1 vakleerkracht op 2 scholen werkzaam is. Verder hebben 1 vakleerkracht en 1 directrice een aangepaste topiclijst (bijlage 4) schriftelijk ingevuld, omdat zij niet in de gelegenheid waren telefonisch geïnterviewd te worden. In de tabel hieronder is, van de 9 basisscholen in de gemeente Steenbergen, schematisch weergegeven hoeveel scholen en wie van welke school heeft meegewerkt aan het onderzoek. Dit zonder de namen van de scholen te benoemen.

School	Directeur/directrice	Vakleerkracht LO
School 1	X	
School 2		X
School 3		X
School 4		X
School 5	X	
School 6		X
School 7	X	

Tabel 1 Overzicht scholen en geïnterviewden

Doordat niet alle beoogde respondenten hebben meegewerkt aan dit onderzoek, is er een non-respons ontstaan. Statistische generaliseerbaarheid is echter geen doelstelling binnen kwalitatief onderzoek en wordt daarom minder belangrijk geacht (Verhoeven, 2014). De inhoudelijke generaliseerbaarheid is meer van belang. Dit houdt in dat de antwoorden van de respondenten generaliseerbaar zijn voor de gehele populatie (Boeije, 2012).

3.3 Dataverzameling

Dataverzameling is gedaan aan de hand van interviews. Een interview is een vraaggesprek waarin de beleving van geïnterviewde(n) vooropstaat (Verhoeven, 2016). Deze zijn telefonisch afgenomen onder directeurs/directrices en vakleerkrachten lichamelijke opvoeding van basisscholen in de gemeente Steenbergen. Er is getracht met het telefonisch interview zoveel mogelijk een persoonlijk interview na te bootsten. Door middel van persoonlijke interviews kan de onderzoeker zichzelf namelijk introduceren en zo een vertrouwensband creëren (Jones & Robinson, 2015). Dit verhoogt de betrouwbaarheid van het interview. De interviews vonden plaats in de vorm van een tweegesprek, dus een interview met één persoon. De onderzoekseenheden werden vooraf benaderd of zij wilden deelnemen aan het interview. Daarbij is vermeld dat de interviews volledig anoniem afgenomen en verwerkt zouden worden. Alle interviews zijn opgenomen met geluidsapparatuur. Dit omdat op deze manier de interviews teruggeluisterd konden worden en de betrouwbaarheid van het onderzoek zo vergroot werd.

De interviews waren semigestructureerd (Jones & Robinson, 2015). Dit houdt in dat er geïnterviewd wordt aan de hand van een aantal vragen of vragenschema, maar de volgorde van de vragen kan tijdens het interview veranderen en er kan doorgevraagd worden. Er is gekozen voor deze aanpak om zo de meeste informatie te verkrijgen. Ook kreeg de respondent zo de mogelijkheid over eigen ervaringen te praten en uit te weiden over bepaalde onderwerpen. Zo kunnen onderwerpen naar voren komen die bij een volledig gestructureerd interview niet aan de orde zouden komen. Er is een topiclijst (bijlage 3) ontwikkeld voor de interviews, maar er is ook ruimte voor eigen inbreng. De topiclijst is opgesteld aan de hand van informatie uit het theoretisch kader. Alle interviews zijn binnen een tijdsbestek van 2 weken uitgevoerd.

3.4 Data-analyse

Alle interviews zijn opgenomen met geluidsapparatuur. Met behulp van de geluidsapparatuur konden de interviews teruggeluisterd worden en aan de hand daarvan zijn ze getranscribeerd. Dit is gedaan met behulp van Happy Scribe. De transcripten zijn te vinden in bijlage 6. Elk fragment dat de onderzoeker bruikbaar achtte voor het onderzoek is worden omschreven met een woord (code). Dit proces heet coderen (Verhoeven, 2016). Het coderen door middel van één code vat materiaal voor het onderzoek samen (Boeije, 2012). Dit heet ook wel open coderen. Het coderen is gedaan met Excel. De volgende stap in de analyse was het groeperen van termen. Dit is een eerste ordening in het data-analyseproces. Vervolgens volgde het axiaal coderen. Dit houdt in dat verschillende codes gegroepeerd en geordend worden (Boeije, 2012; Wester, 1991). Axiaal coderen wordt gevolgd door selectief coderen. Hierbij wordt structuur aangebracht in begrippen en gezocht naar relaties tussen begrippen (Verhoeven, 2016). Het uitgewerkte codeerproces is weergegeven in bijlage 7. Door middel van open, axiaal en selectief coderen zijn de transcripties geordend en kon er een verband worden gelegd tussen alle interviews en een antwoord worden gegeven op hoofd- en deelvragen. Om dit overzichtelijk weer te geven aan de hand van thema's horend bij de hoofd- en deelvragen zijn codebomen opgesteld aan de hand van het codeerproces. De, in bijlage 8 weergegeven codebomen, zijn gebruikt bij het opstellen van het resultatenhoofdstuk en vormen de rode draad voor dit resultatenhoofdstuk. De hoofdthema's uit de codebomen hangen nauw samen met de deelvragen en dus worden de resultaten besproken per deelvraag.

Voorafgaand aan de interviews is het sport- en beweegbeleid van alle basisscholen in de gemeente Steenbergse verzameld. Deze informatie stond vermeld op de websites van de scholen. Bij het analyseren van de data zijn de gegevens vergeleken met dit vermeldde sport- en beweegbeleid.

3.5 Betrouwbaarheid, validiteit en ethische verantwoording

Betrouwbaarheid geeft de mate aan waarin toevallige fouten gemaakt worden binnen het onderzoek (Verhoeven, 2016). Validiteit kijkt naar de mate waarin systematisch fouten gemaakt worden. Er wordt hierbij gekeken naar de geldigheid of zuiverheid van het onderzoek.

Om het onderzoek zo betrouwbaar en valide mogelijk te maken, zijn er enkele maatregelen getroffen voorafgaand aan de interviews. De interviews zijn anoniem afgenomen, maar de onderzoekseenheden krijgen na afloop van het onderzoek de resultaten wel in te zien. Zo kunnen zij zien of hun informatie correct is verwerkt. Verder is er gekozen voor een rustige locatie zonder afleiding en een open interviewhouding, voor zover dit mogelijk was in de situatie. Dit verhoogt de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek. De topiclijst zorgde enigszins voor standaardisering. Door het gebruik van topiclijsten was er een rode draad die gevolgd kon worden. De topiclijst is opgesteld aan de hand van de operationalisering. Dit verhoogt de validiteit van het onderzoek. Ook is er rapportage en verantwoording bijgehouden. Hierin worden handelingen en vorderingen genoteerd om zo de betrouwbaarheid van de resultaten te verhogen (Verhoeven, 2016).

3.6 Operationalisering

Deelvragen zijn nog niet direct bruikbaar voor een vragenlijst, omdat deze nog erg abstract zijn (Verhoeven, 2016). De abstracte begrippen in de deelvragen zijn daarom omgezet in meetbare instrumenten, zoals gespreksonderwerpen voor interviews. Dit is gedaan aan de hand van operationalisering. Operationalisering houdt het vertalen van een abstract kenmerk in concrete termen en definities in (Baarda, 2014).

Aan de hand van de theorie uit het theoretisch kader zijn indicatoren opgesteld die horen bij de begrippen uit de hoofd- en deelvragen. Bij het belang van bewegen zijn de domeinen van Bailey en Dishmore (2014) gebruikt als indicatoren. Het deel uit het theoretisch kader dat gaat over bewegen op de basisschool is als rode draad gebruikt bij het begrip 'Sport- en beweegbeleid'. In deze theorie komt het belang van visie en ambities en beweegstimulering aan bod. Ook de kansen en belemmeringen om te werken aan sporten en bewegen worden in deze paragraaf besproken en komen terug bij kansen en belemmeringen om aan sportbeleid te werken. Enkele van de kansen en belemmeringen uit de theorie zijn gebruikt als indicator. Deze kansen en belemmeringen en de laatste paragraaf over de buurtsportcoach zijn gebruikt om de laatste twee begrippen te voorzien van indicatoren en gespreksonderwerpen. De operationaliseringstabel (bijlage 5) was ondersteunend bij het opstellen van de topiclijst en toont ook al enkele vragen/gespreksonderwerpen.

4. Resultaten

4.1 Gegevens respondenten

Binnen dit onderzoek zijn er in totaal zes respondenten geïnterviewd. Twee personen hebben het interview schriftelijk ingevuld en opgestuurd. Dit omdat zij geen tijd konden maken in verband met de uitbraak van COVID-19. In tabel 2 zijn de kenmerken van de respondenten weergegeven. Van de respondenten zijn er drie directieleden en drie vakleerkrachten.

Respondent	School met vakleerkracht LO	School zonder vakleerkracht LO
1		X
2	X	
3	X	
4		X
5	X	
6	X	

Tabel 2: Kenmerken respondenten

4.2 Resultaten per deelvraag

4.2.1 Belang van bewegen op de basisschool

4.2.1.1 Fysiek belang

Vijf van de zes respondenten geven aan dat sport en bewegen belangrijk is voor de fysieke gesteldheid. 50% van de respondenten geeft aan dat sport en bewegen helpt tegen overgewicht en dat het gezond is voor het lichaam. Twee respondenten geven aan het belangrijk is om fit te zijn of te worden door sport en bewegen, omdat dat weer positieve invloed heeft op andere vlakken, zoals mentale gesteldheid of cognitieve ontwikkeling. Verder geeft de helft van de respondenten aan dat sport en bewegen erg belangrijk is voor de motorische ontwikkeling. Van deze respondenten geeft weer 66% aan dat leren vallen en opstaan en het zelf ontdekken van het lichaam belangrijk is bij deze motorische ontwikkeling.

“Je ziet steeds minder kinderen op straat spelen, dat betekent dat ze minder goed leren om te bewegen. Mijn zorg is dan ook dat steeds meer kinderen bijvoorbeeld niet weten hoe ze moeten vallen en er meer ongelukken gebeuren. Als je een kind van 1,5 al lekker zijn gang laat gaan, dan leren ze dit wel. Ik vind dit zeer belangrijk.” (Respondent 5, 2020)

4.2.1.2 Mentaal belang

De helft van de respondenten haalt de mentale gesteldheid aan als wordt gevraagd naar de invloed van sport en bewegen op kinderen. Deze respondenten geven allen aan dat sport en bewegen bijdraagt aan een prettiger gevoel, lekkerder in je vel zitten en een opgewekt gevoel. Door een enkeling wordt aangegeven dat kinderen dingen beter aankunnen. Ook benoemt een enkeling dat het gevoel van eigenwaarde positief beïnvloed wordt door fysieke activiteit.

4.2.1.3 Sociaal belang

De positieve sociale invloed wordt het vaakst genoemd door de respondenten. Liefst 66,6% van de respondenten noemt socialisering als een van de belangrijkste invloeden van fysieke activiteit. Daarbij draait het vooral om samen bewegen met andere kinderen. Alle respondenten die het sociaal belang noemden, vinden dit een hele belangrijke factor binnen sport en bewegen. Dezelfde respondenten die het leren vallen en opstaan noemden bij het fysiek belang, geven hier aan dat kinderen samen moeten leren bewegen en elkaar moeten helpen. Tot slot geeft een enkele respondent aan dat kinderen leren omgaan met winst en verlies.

“En ook samen met andere kinderen een sport doen, een spel doen, plezier maken.” (Respondent 1, 2020)

“Kinderen leren met elkaar te bewegen. Ze worden er sowieso socialer van.” (Respondent 5, 2020)

4.2.1.4 Cognitief belang

Ook het cognitief belang wordt genoemd door alle respondenten. Een enkeling laat kinderen zelf nadenken over spellen en spelregels om de hersenen te stimuleren. De helft van de respondenten geeft aan dat fysieke activiteit goed is voor het brein en de cognitieve ontwikkeling. Daarbij wordt bewegend leren als een belangrijke factor gezien. 33,3% van de respondenten geeft aan dat sport en bewegen de leerprestaties verbetert en een enkeling geeft aan dat er duidelijk meer focus en concentratie zichtbaar is.

“Juist door het laten bewegen van de kinderen worden de hersenen actief en komen ze ook tot betere leerprestaties. Door het vele bewegen merken wij ook dat het gedrag op onze school heel rustig is.” (Respondent 6, 2020)

Al met al geven de respondenten, die sociaal belang benoemden, aan het sociaal belang het belangrijkste te vinden. Wel werd cognitief belang het vaakst genoemd, gevolgd door fysiek belang. Mentaal belang werd het minst vaak benoemd.

4.2.2 Huidige sport- en beweegbeleid

Om inzicht te geven in het beleid en de visie van de basisscholen in de gemeente Steenberg is, aansluitend bij deelvraag 2, het beweegbeleid op alle basisscholen hieronder schematisch weergegeven. De basisscholen binnen de gemeente Steenberg hebben bewegingsonderwijs allen meegenomen in het programma van de school. Hieronder wordt per school kort beschreven waar naar gestreefd wordt qua aantal uren bewegingsonderwijs en wat de visie van de school is op sport en bewegen. Deze informatie zal later in dit hoofdstuk geanalyseerd worden om te zien of deze informatie kloppend is met de antwoorden van de respondenten. De informatie is opgehaald van de websites van de scholen. Hieronder zijn de scholen geanonimiseerd.

4.2.2.1 Beweegbeleid op de basisschool

	Hoeveelheid bewegingsonderwijs per week	Visie	Vakleerkracht
School 1	1,5 uur.	Spelend leren is de ultieme leervorm voor kinderen.	Ja
School 2	1,5 uur.	Kinderen concentreren zich beter en leren beter wanneer inspanning wordt afgewisseld met ontspanning.	Ja
School 3	1,5 uur.	Niet omschreven.	Nee
School 4	1,5 uur.	Niet omschreven.	Nee
School 5	Niet omschreven.	Niet omschreven.	Nee
School 6	Niet omschreven.	Niet omschreven.	Nee
School 7	Niet omschreven.	Niet omschreven.	Ja
School 8	2 uur.	Niet omschreven.	Ja
School 9	Niet omschreven.	Niet omschreven.	Niet omschreven.

Tabel 3: Overzicht beleid basisscholen

Vrijwel alle scholen doen momenteel aan bewegingsonderwijs. Scholen zijn ook verplicht bewegingsonderwijs te geven. Er was echter nooit in de wet vastgelegd hoeveel uur scholen aan bewegingsonderwijs moeten doen. De Tweede Kamer heeft onlangs een wetswijziging doorgevoerd (ANP Binnenland, 2020). Hierin staat dat kinderen op de basisschool en in het voortgezet onderwijs minimaal 2 uur bewegingsonderwijs per week moeten krijgen. Scholen krijgen 3 jaar de tijd om het beleid aan te passen en aan de urennorm te komen. Eén school in de gemeente Steenbergen voldoet nu al aan deze nieuwe wetgeving. Verder heeft één school in de gemeente Steenbergen het vignet Gezonde School. Het programma 'Gezonde School' stimuleert een gezonde leefstijl in de schoolomgeving (Kenniscentrum Sport, 2019). Hierbij worden erkende interventies gebruikt. In de tabel hieronder wordt een overzicht weergegeven van bovenstaande resultaten. Deze gegevens komen van de website van de scholen en niet uit de resultaten van de respondenten.

4.2.2.1 Resultaten respondenten

Opvallend uit deze resultaten is dat het heel erg verschillend is of er wel of geen beleid aanwezig is op de school. 33,3% van de respondenten geeft aan dat er niets op papier staat met betrekking tot sport- en beweegbeleid, maar dat er wel de wens is dit op papier te krijgen. Twee van de zes respondenten geeft aan geen idee te hebben of er beleid gevoerd wordt op de school. De overige twee respondenten geven aan dat er wél beleid aanwezig is en dit ook uitgevoerd wordt. Eén respondent geeft aan dat sport en bewegen één van de speerpunten is van de school.

"Dat zijn dingen die je eigenlijk een keer op papier moet uitwerken, zodat je eigenlijk kan zeggen: dit is beleid dat we voeren ieder jaar." (Respondent 3, 2020)

66,6% van de respondenten geeft aan dat er een vakleerkracht LO aanwezig is om bewegingsonderwijs te geven. Slechts 33,3% geeft aan geen vakleerkracht LO te hebben, maar wel bevoegde groepsdocenten. Verder voldoen niet alle scholen al aan de 2 uur bewegingsonderwijs per week. Slechts de helft van de respondenten geeft aan 2 uur per week bewegingsonderwijs te geven. Wel geven de andere respondenten aan dat er 1,5 uur bewegingsonderwijs gegeven wordt en veel bewogen wordt in pauzes en tussen de lessen door. Volgens de wetswijziging die onlangs doorgevoerd is, moeten scholen binnen 3 jaar voldoen aan 2 uur bewegingsonderwijs per week. Hoe de scholen, die hier nog niet aan voldoen, daarop gaan inspelen, vinden zij een lastige vraag. Er zijn een aantal belemmeringen die hierin een rol spelen, maar die komen later in dit hoofdstuk aan bod.

Vijf van de zes respondenten geeft aan dat er zoveel mogelijk gedaan wordt aan beweegmomenten tussen de lessen door. Een enkeling heeft dit zelfs structureel opgenomen in het lesprogramma door bewegen af te wisselen met leren of door lessen bewegend leren. Verder geven alle respondenten aan mee te doen aan georganiseerde sport- en beweegactiviteiten vanuit school, sportcoaches en gemeente. Slechts één respondent geeft aan dat er ook aan zwemonderwijs wordt gedaan.

Tot slot geeft een respondent aan dat de school de kinderen alle kansen wil bieden door sport en bewegen aan te bieden. 33,3% van de respondenten geeft aan dat kinderen gestimuleerd moeten worden tot bewegen.

“Maar eigenlijk ook omdat wij het gewoon heel belangrijk vinden om onze kinderen alle kansen te bieden, maar ook om te stimuleren om lekker tot beweging te komen.” (Respondent 1, 2020)

De antwoorden van de respondenten zijn vergeleken met de informatie over de hoeveelheid bewegingsonderwijs die op de website van de scholen vermeld staat. Deze komen allen overeen.

4.3.3 Kansen en belemmeringen voor beweegstimulering

4.3.3.1 Kansen beweegstimulering

4.3.3.1.1 Ondersteuning

Vanuit de respondenten worden verschillende kansen genoemd om te werken aan beweegstimulering. Eén daarvan is het ontvangen van ondersteuning. De scholen hebben momenteel verschillende vormen van ondersteuning. Het merendeel van de scholen heeft een vakleerkracht LO ter ondersteuning van het bewegingsonderwijs. De helft van de scholen geeft aan veel ondersteuning te krijgen van ouders bij sport- en beweegactiviteiten. 83,3% van de respondenten wenst een sportcoach ter ondersteuning. Hierbij wordt aangegeven ondersteuning te willen ontvangen tijdens gymlessen en de pauzes. Dit omdat er in de pauzes wel bewogen wordt, maar niet door alle kinderen even veel of even goed. Een enkele respondent geeft wel aan dat de ondersteuning zo min mogelijk geld moet kosten. Verder geven verschillende respondenten aan dat ouders, leerkrachten en stagiaires zouden kunnen ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten. Eén respondent geeft daarbij wel aan dat er dan van goede uitleg voorzien moet worden. Er wordt door de respondenten niets vermeld over de behoefte aan ondersteuning bij het opstellen van sport- en beweegbeleid.

“Over het algemeen kan iedereen wel ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten, mits er voldoende uitleg vooraf wordt gegeven.” (Respondent 5, 2020)

4.3.3.1.2 Schoolomgeving

Volgens de literatuur is het aanpassen van de schoolomgeving een belangrijke factor binnen beweegstimulering. 33,3% van de respondenten geeft aan te beschikken over een aangepast schoolplein, 50% van de respondenten is bezig met het aanpassen van het schoolplein en nog eens 33,3% van de respondenten wil graag een aangepast schoolplein, maar is hier nog niet mee bezig. De focus ligt hier meer bij de schoolpleinen dan bij bewegen binnen de school. Slechts 33,3% benoemt namelijk het bewegen binnen de school stimuleren door aanpassingen binnen de school.

“Hoe mooi zou het zijn als je gaat verbouwen en dan kan je iets toepassen, dus een beweegbaan, iets op de gang, of zo. Dat zou het ideaalplaatje zijn in mijn ogen.” (Respondent 3, 2020)

4.3.3.1.3 Aanbod

Het aanbod is misschien wel een van de belangrijkste factoren binnen beweegstimulering. 50% van de respondenten geeft aan een gevarieerd aanbod te willen aanbieden om kinderen zo kennis te laten maken met veel verschillende sporten. Eén van de respondenten geeft daarbij wel aan dat voldoende en geschikt materiaal niet altijd aanwezig is en dat een uitwisselproject met de sportcoaches een kans zou zijn. Verder worden nieuwe lesprogramma's die beter aansluiten op het bewegend leren genoemd als een kans. Dit om zowel fysieke als cognitieve invloeden optimaal te benutten. Ook het bewegen tussen de lessen door kan verbeterd worden volgens een enkeling. Tot slot wordt pauzesport vaak benoemd door de respondenten. Er wordt aangegeven dat er wel bewogen wordt in de pauzes, maar niet door ieder kind even veel. Er is een wens naar het aanbieden van pauzesport, maar ook aan ondersteuning bij pauzesport.

"Ik zie de ruimte voornamelijk in het veel meer gestructureerd in de pauzes dat gaan aanbieden. Dat in combinatie met projectwerk." (Respondent 4, 2020)

4.3.3.1.4 Samenwerking

Samenwerking met verschillende partijen is vaak een win-winsituatie voor de betrokken partijen. Eén van de respondenten benoemt al samen te willen werken met verenigingen om zo het dorp leefbaar te houden, maar ook om kinderen te stimuleren meer te bewegen en te laten kennismaken met verschillende sporten. De helft van de respondenten geeft aan samen te willen werken met sportverenigingen. Eén van hen geeft ook aan de accommodaties daarmee te meer te willen vullen. Eén respondent wil de BSO en de gemeente betrekken bij beweegstimulering voor de basisschool.

"Dat de accommodaties meer gevuld gaan worden, maar dat je daar ook meer samenwerking in gaat krijgen." (Respondent 3, 2020)

4.3.3.1.5 Draagvlak

Om beweegstimulering mogelijk te maken is draagvlak binnen de school van belang. Dit kan dus een kans zijn, maar ook een belemmering. De helft van de respondenten geeft aan dat de visie met betrekking tot sport en bewegen door heel het team gedragen wordt. 33,3% van de respondenten geeft aan niet te weten hoe het team denkt over sport en bewegen of dat slechts een enkeling sport en bewegen dusdanig belangrijk vindt dit te stimuleren.

4.3.3.2 Belemmeringen beweegstimulering

Naast kansen zijn er ook factoren die scholen in de weg staan om aan beweegstimulering te werken. De helft van de respondenten geeft aan geen tijd te hebben om aan beweegstimulering te werken of om meer bewegingsonderwijs aan te bieden. Verder geeft 50% van de respondenten aan niet te beschikken over accommodatie. Dit doordat er geen budget is om meer accommodatie af te huren of omdat de accommodatie zelf geen ruimte meer over heeft bewegingsonderwijs onderdak te bieden. De helft van de respondenten geeft dan ook aan te weinig budget te hebben om aan beweegstimulering te doen en één van hen geeft aan geen budget te hebben voor een vakleerkracht, terwijl dit wel gewenst is. Ook zorgt weinig draagvlak ervoor dat het moeilijker is beweegstimulering mogelijk te maken. De helft van de respondenten geeft aan dat er weinig of geen draagvlak is binnen het team en dat dat beweegstimulering bemoeilijkt. Eén van hen geeft daarbij aan dat de school te klein is om zich verder te ontwikkelen op het gebied van sport en bewegen.

"Maar het kost of geld of het kost heel veel tijd en dat maakt het lastig" (Respondent 3, 2020)

Het gebrek aan kennis en kunde wordt ook meermaals genoemd. 33,3% van de respondenten geeft aan bewegingsonderwijs een vak apart te vinden. De helft van de respondenten geeft aan dat er te

weinig kennis en kunde aanwezig is binnen de school om bewegen te kunnen stimuleren. Eén van deze respondenten geeft ook aan dat leraren te weinig handvatten beschikbaar hebben om de mindere beweger te stimuleren. Slechts een enkeling geeft aan dat er te weinig materiaal beschikbaar is om het gewenste aanbod waar te maken. Ook geeft een enkeling aan dat er weinig aanbod in de buurt is. Kinderen kunnen in die buurt wel enthousiast gemaakt worden voor een sport, maar als het niet in de buurt aanwezig is, heeft het minder of zelfs geen effect volgens de respondent.

“En ik vind gymonderwijs ook wel echt een vak apart, net als muziekonderwijs.” (Respondent 1, 2020)

Tot slot wordt door de helft van de respondenten aangegeven dat bewegingsonderwijs niet altijd de prioriteit heeft. Scholen moeten aan steeds meer eisen voldoen en andere vakken vragen ook aandacht. Verder wordt hierbij aangegeven dat leraren bewegingsonderwijs vaak het minst belangrijk vinden. Dit geldt overigens niet voor alle leerkrachten.

“Er wordt steeds meer van kinderen en dus ook scholen verwacht. Niet alleen gym is belangrijk, maar ook de basisvakken, zoals rekenen, taal, lezen, enzovoorts.” (Respondent 5, 2020)

4.3.4 Ondersteuning van sportcoaches

Om de hoofdvraag kunnen beantwoorden, is in de interviews gevraagd naar de ondersteuning van sportcoaches op de basisscholen. 83,3% van de respondenten geeft aan dat ondersteuning van de sportcoaches gewenst is. Slechts één respondent geeft aan geen ondersteuning te hoeven. Deze school beschikt echter al wel over een vakleerkracht LO. Twee van de respondenten geeft aan ondersteuning van de sportcoaches te wensen tijdens de gymlessen en andere sport- en beweegactiviteiten. Twee van de respondenten geeft aan ondersteuning te wensen tijdens de pauze. En twee van de respondenten geeft aan naschools ondersteuning te wensen. Van deze respondenten heeft één persoon aangegeven zowel bij gymlessen, pauzes, naschools én bij sport- en beweegactiviteiten ondersteuning te willen. Verder geven twee respondenten aan een uitwisselingsamenwerking te willen met de sportcoaches wat betreft materialen. Een enkeling wil dat de sportcoaches ervoor zorgt dat kinderen kennismaken met veel verschillende sporten. Uit eerdere resultaten is gebleken dat de respondenten op meer vlakken ondersteuning kunnen gebruiken, zoals bij het opstellen van sport- en beweegbeleid, het vormen van samenwerken, e.d. De sportcoaches worden bij deze zaken niet genoemd als ondersteuningsbron door de respondenten, maar zouden hier in werkelijkheid wel in kunnen ondersteunen.

“Daar zou ik graag wel advies bij willen hebben of de samenwerking willen zoeken met een sportcoach.” (Respondent 4, 2020)

Om inzicht te krijgen over de huidige mening van de basisscholen met betrekking tot de activiteiten van de sportcoaches, de zichtbaarheid van de sportcoaches en het contact met de sportcoaches is ook dit bevraagd. Vrijwel alle respondenten konden wel wat activiteiten van de sportcoaches noemen, waarvan de helft van de respondenten de naschoolse activiteiten benoemden. Ook het maken van beweegkaarten en activiteiten met de BSO werd door een enkeling genoemd. Het Sjors Sportief-project en het helpen, begeleiden en organiseren van sportactiviteiten werd door 33,3% van de respondenten nog benoemd als taak van de sportcoach. Voor het grootste deel van de respondenten is echter niet duidelijk wat ze precies doen, voor wie ze beschikbaar zijn en wat de doelen zijn van de sportcoaches.

“Ik weet niet precies wat de rol van de sportcoach is.” (Respondent 4, 2020)

De mate van benaderbaarheid en bereikbaarheid werd positief beoordeeld. Vier van de zes respondenten geeft aan via de mail makkelijk contact te onderhouden met de sportcoaches. Twee van de respondenten geeft aan ook contact te hebben via de telefoon en een enkeling spreekt de sportcoaches wel eens face-to-face.

“Ik weet waar ik moet zijn als ik iemand nodig heb.” (Respondent 3, 2020)

De zichtbaarheid van de sportcoaches is heel wisselend beoordeeld. Twee respondenten geven aan de sportcoaches niet zichtbaar te vinden en vind ook dat zij meer publiciteit moeten zoeken en zich meer moeten laten zien op de scholen. Op deze manier weet iedereen wie wie is en wat ze doen. Twee andere respondenten geven aan de sportcoaches wel goed zichtbaar te vinden en één van hen geeft aan dat de sportcoaches flink aan de weg aan het timmeren zijn.

“Ik vind dat ze goed zichtbaar zijn en dat ze ook makkelijk benaderbaar zijn.” (Respondent 1, 2020)

“Daar zouden ze bijvoorbeeld meer publiciteit voor moeten zoeken. Dat je meer weet: dit doen ze nou. En wat zijn hun doelen? Daar ben ik best benieuwd naar, eigenlijk.” (Respondent 3, 2020)

5. Discussie

5.1 Discussie literatuur en resultaten

5.1.1 Belang sport en bewegen op de basisschool

De respondenten geven aan dat sport en bewegen voor kinderen de fysieke gesteldheid positief beïnvloedt. Over het verminderen van depressie en angst vermelden respondenten echter niets terwijl dit wel blijkt uit eerder onderzoek (Fox, 2000; Tremblay, Inman, & Willms, 2000). Het zou kunnen dat de respondenten niet te maken krijgen met kinderen met depressie en angstgevoelens of dat ze hier geen kennis over bezitten. Daarbij noemen respondenten ook niets over effect van sport op bewegen op de houding tegenover school, verzuim en aantrekkelijkheid om naar school te gaan.

Door de respondenten wordt ‘socialisering’ in het algemeen benoemt als effect van fysieke activiteit. Een deel van de respondenten geeft aan dat het draait om samen leren bewegen en elkaar helpen. Dit kan worden vertaald naar de betere omgang met klasgenoten (vanden Auweele, van de Vliet, & Delvaux, 2001).

Studies wijzen uit dat fysieke activiteit de cognitieve functies van kinderen positief beïnvloedt (Breithecker & van Dordel, 2003; Hollmann & Strüder, 2003; Leppo, Davis, & Crim, 2000). Een deel van de respondenten sluit zich hierbij aan en vindt dat fysieke activiteit ervoor zorgt dat de leerbereidheid verbeterd, er beter opgelet kan worden en de concentratie toeneemt.

Uit de resultaten blijkt dat nog niet alle scholen al voldoen aan de wetswijziging van verplicht 2 uur bewegingsonderwijs per week. Scholen geven aan dat andere vakken ook van belang zijn. Maar uit Sallis et al. (1999) en Shephard (1997) blijkt dat schoolprestaties gelijk blijven of verbeteren wanneer meer tijd besteed wordt aan bewegingsonderwijs ten koste van andere vakken. Dit is nuttige informatie voor de scholen wanneer zij het lesprogramma gaan aanpassen aan 2 uur bewegingsonderwijs per week.

5.1.2 Sport- en beweegbeleid op de basisschool

Uit de resultaten is gebleken dat er op alle scholen óf een leerkracht met bevoegdheid óf een vakleerkracht LO aanwezig is voor bewegingsonderwijs. Dit sluit aan bij het beleid vanuit de overheid. Bevoegde leerkrachten of vakleerkrachten LO zijn ook gemotiveerder in het geven van bewegingsonderwijs en beïnvloeden de motorische ontwikkeling van kinderen beter (van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra, & van der Valk, 2019).

Opvallend is dat niet alle scholen sport- en beweegbeleid hebben, terwijl beleid van belang is om beweegprogramma's op te zetten en om te werken aan gezondheidsbevordering (van den Berg et al., 2017; Verhoofstad & Reijgersberg, 2015). Verder voldoen niet alle scholen aan de norm van minimaal 2 uur bewegingsonderwijs per week (ANP Binnenland, 2020).

5.1.3 Kansen voor bewegestimulering op de basisschool

De respondenten geven aan dat ondersteuning bij bewegingsonderwijs en tijdens bewegen in de pauzes een kans zou zijn voor de scholen. Van Ginneken, van Lindert en van der Poel (2016) geven aan dat een groot deel van de onderwijsorganisaties, die gebruikt maakt van een buurtsportcoach, denkt dat kinderen meer en/of vaker zijn gaan bewegen door de inzet van deze buurtsportcoach. Wanneer gesproken wordt over ondersteuning als kans, kan dus gedacht worden aan de inzet van de sportcoaches.

Alle respondenten geven aan bezig te zijn of bezig geweest te zijn met het nadenken over aanpassingen aan het schoolplein. Dit sluit aan bij het feit dat aangepaste schoolpleinen bijdragen

aan beweegstimulering (Collard, Slot-Heijs, van den Berg, & Singh, 2018; Hoyng & L'abée, 2019; van Kann, Kunnen, & Vos, 2017; Verhoofstad & Reijgersberg, 2015). Anderzijds komen weinig respondenten terug op het aanpassen van de binnenkant van de school, terwijl dit ook bijdraagt aan beweegstimulering.

Volgens respondenten is een gevarieerd sportaanbod gewenst, maar momenteel niet aanwezig. Van der Poel, Hoeijmakers, Pulles en Tiessen-Raaphorst (2018) geven aan dat de belangrijkste taak van een buurtsportcoach het creëren van passend sport- en beweegaanbod is. Ook geeft de projectgroep Combifuncties Onderwijs (2010) en het VWS (2012) aan dat combinatiefunctionarissen het activiteitenaanbod kunnen verrijken, verbeteren en professionaliseren. Er is dus ruimte voor de sportcoaches om te zorgen voor een gevarieerd aanbod.

Samenwerking met andere partijen leidt tot beweegstimulering en het bereiken van doelen (van Kann, Kunnen, & Vos, 2017; van Schie & van Brussel-Visser, 2017). De helft van de respondenten wil dan ook samenwerken met andere partijen, met name met sportverenigingen. Literatuur noemt vooral het Rijk, gemeenten en professionals gericht op voeding, bewegen en gedragsverandering als samenwerkingspartijen (van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra, & van der Valk, 2019). Het profiel van buurtsportcoaches schetst dat zij vaak een verbindende factor zijn en veel samenwerken met verschillende partijen. De sportcoaches zouden dus ook hier een bijdrage kunnen leveren aan het bereiken van meer en betere samenwerking tussen partijen.

Tot slot is draagvlak binnen het schoolteam een belangrijke factor voor beweegstimulering. Van Kann, Kunnen en Vos (2017) geven aan dat een breed gedragen beweegvisie een grote kans is op het gebied van beweegstimulering. Draagvlak is van invloed op het implementeren en uitvoeren van sport- en beweegbeleid (Vos & Scheerder, 2011). Ook de norm voor bewegingsonderwijs valt of staat met draagvlak (van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra, & van der Valk, 2019). De helft van de respondenten geeft aan dat er een breed gedragen beweegvisie aanwezig is binnen de school, maar er is ook een deel dat niet weet hoe het team denkt over sport en bewegen of dat sport en bewegen niet heel belangrijk wordt gevonden door het team. Het draagvlak voor sport en bewegen kan dus verbeterd worden.

5.1.4 Belemmeringen voor beweegstimulering op de basisschool

De grootste belemmering om aan beweegstimulering te werken op basisscholen is tijdgebrek (Collard, Slot-Heijs, van den Berg, Mol, & Singh, 2018). Deze belemmering wordt ook door de respondenten genoemd. De respondenten sluiten aan bij de literatuur door aan te geven dat andere vakken ook belangrijk zijn en dat er niet altijd budget is voor een vakleerkracht of bevoegdheid. Zo komen we meteen bij de tweede belemmering vanuit de respondenten: budget. Het onderzoek van van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra en van der Valk (2019) geeft onvoldoende financiële middelen ook als knelpunt bij het voldoen aan de norm voor bewegingsonderwijs. Het tekort aan financiële middelen heeft weer invloed op het huren van accommodatie. Beperkte beschikbaarheid aan bevoegde leraren en beschikbaarheid van accommodaties zijn dan ook weer twee knelpunten uit de literatuur waar de respondenten op aansluiten.

Zoals eerder benoemd kan onvoldoende draagvlak binnen het schoolteam een belemmering zijn om aan beweegstimulering te doen (van den Berg et al., 2017). De helft van de respondenten heeft aangegeven dat er weinig of geen draagvlak is voor meer en beter bewegen. Om draagvlak te creëren moeten beweegprogramma's opgenomen worden in schoolbeleid en het belang van bewegen onderbouwd worden. Het ontbreken van sport- en beweegbeleid is dus een volgende belemmering. Respondenten noemen dit echter niet als belemmering. Ook samenwerkingen kunnen zowel kans als belemmering zijn (van Kann, Kunnen, & Vos, 2017). De respondenten noemen

samenwerkingen echter alleen als kans. Dit kan betekenen dat ze niet op de hoogte zijn van mogelijke conflicten.

Opvallend is verder dat de respondenten het gebrek aan kennis en kunde binnen het schoolteam noemen wat betreft sport en bewegen. De literatuur zegt hier niets over. Ook over het beperkte sportaanbod in de buurt wordt niets door de literatuur gezegd, maar wel door de respondenten. Wel bevestigt één respondent dat materialen een knelpunt kunnen zijn bij beweegstimulering (van Oort, Morgenstern-Brandsema, Maat-Tilstra, & van der Valk, 2019). Tot slot benoemt de literatuur een vol lesrooster, een lange reistijd en beperkt vervoer van en naar accommodaties en beperkte of geen ondersteuning door het schoolbestuur als knelpunten bij beweegstimulering. De respondenten ervaren deze belemmeringen niet.

Al met al is uit de resultaten gebleken dat tijd, faciliteit/accommodatie, draagvlak en financiën de grootste belemmeringen zijn binnen bewegingsonderwijs/beweegstimulering. De literatuur haalt deze knelpunten ook aan.

5.1.5 Ondersteuning van sportcoaches

De respondenten geven aan ondersteuning van de sportcoaches te willen bij bewegingsonderwijs, tijdens de pauze, naschools en bij overige sport- en beweegactiviteiten. Buurtsportcoaches kunnen volgens de literatuur dan ook veel bijdragen aan beweegstimulering (van Ginneken, van Lindert, & van der Poel, 2016). Opvallend is dat de respondenten enkel ondersteuning bij de uitvoering van sport- en beweegactiviteiten noemen als gevraagd wordt naar ondersteuning van sportcoaches, terwijl uit de resultaten blijkt dat ze op meer vlakken ondersteuning zouden kunnen gebruiken. Zo valt het uitwisselen van materialen en kennis ook binnen het takenpakket van de buurtsportcoach (VWS, 2012; Nationaal Kenniscentrum EVC, z.d.).

De sportcoaches kunnen zorgen voor een taakverlichting voor docenten, waardoor er meer tijd ontstaat voor andere zaken en/of vakken (VWS, 2012). Ook zorgen sportcoaches voor kortere lijnen tussen scholen en sportverenigingen en zijn sportcoaches verbindende factor tussen partijen (VWS, 2012; Nationaal Kenniscentrum EVC, z.d.). Verder leiden buurtsportcoaches tot een impuls in sport- en beweegbeleid (van Lindert, Brandsema, Scholten, & van der Poel, 2017). De literatuur geeft dus aan dat de sportcoaches op meer vlakken ondersteunend kunnen zijn dan enkel bij de uitvoering van sport- en beweegactiviteiten. Het feit dat de respondenten deze overige vlakken niet benoemen bij de vraag naar ondersteuning geeft aan dat zij óf niet nagedacht hebben over alle mogelijkheden van ondersteuning óf niet op de hoogte zijn van alle taken van de sportcoaches. Dit laatste blijkt uit de resultaten ook het geval te zijn. De respondenten noemen namelijk enkel de uitvoering van sport- en beweegactiviteiten als taak van de sportcoaches. Ook de zichtbaarheid van de sportcoaches wordt matig beoordeeld door de respondenten, terwijl dit een belangrijke factor is voor het effect dat de buurtsportcoach teweeg kan brengen (van Lindert & Brandsema, 2017).

Al met al geven de respondenten aan ondersteuning te wensen, maar niet bij de factoren die als belemmering worden gezien. Hoe dit komt is niet uit de resultaten te herleiden.

5.2 Reflectie

5.2.1 Onderzoek

De populatie binnen dit onderzoek is benaderd door middel van e-mails. De respons was minder dan verwacht. Dit kan mogelijk komen doordat scholen te druk waren met andere werkzaamheden door uitbraak van COVID-19. De verminderde respons kan de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek verminderen. Voorafgaand aan het onderzoek was besloten duo-interviews te houden met directie en vakleerkrachten LO. Omdat basisscholen moesten sluiten, kon dit niet uitgevoerd worden. Ook konden er geen face-to-face-interviews gehouden worden. De interviews zijn één-op-één telefonisch gehouden. In overleg met stageorganisatie is ook besloten scholen niet meer te e-mailen en/of bellen, maar het bij de respondenten te houden die gereageerd hadden. Elk interview is iets anders verlopen. Dit is ook in de methodiek besproken.

Omdat het onderzoek niet zo uitgevoerd kon worden zoals vooraf gepland, kan informatie misgelopen zijn. Vakleerkrachten en directie hadden elkaar namelijk goed kunnen aanvullen binnen de interviews. De beleidsvragen zijn namelijk meer van toepassing op directie en de vragen over het bewegingsonderwijs op de vakleerkrachten LO. Enkele wensen en behoeften van de respondenten kwamen overeen, maar er zijn ook reacties gegeven die slechts van toepassing zijn op één respondent. Dit is het nadeel van weinig respondenten. Door het klein aantal respondenten kunnen antwoorden niet zomaar als 'minder bruikbaar' worden bestempeld. De verwachting was 9 basisscholen te interviewen met ongeveer 16 personen. Uiteindelijk is er slechts van één school zowel directie als vakleerkracht LO gesproken. Verder zijn er van 6 basisscholen óf de vakleerkracht óf de directie geïnterviewd.

5.2.2 Onderzoeker

Voorafgaand aan het onderzoek is door de onderzoeker een tijdsplanning gemaakt om te zorgen dat er geen tijdnoed zou ontstaan. De onderzoeker heeft de planning 1 tot 2 weken moeten verplaatsen vanwege de uitbraak van COVID-19. Ook moesten er aanpassingen gedaan worden aan de uitvoering van het onderzoek.

De onderzoeker is regelmatig vastgelopen bij het analyseren en coderen van de verkregen data. Dit omdat er weinig kennis aanwezig was bij de onderzoeker. De onderzoeker heeft zich verdiept in literatuur en zich zo goed mogelijk ingelezen. Ook het schrijven van de laatste hoofdstukken werd als lastig ervaren. De onderzoeker is niet tevreden met het eindresultaat, omdat de verwachting was meer respondenten te verkrijgen. Met meer respondenten zou het antwoord op hoofd- en deelvragen een hogere betrouwbaarheid en generaliseerbaarheid hebben. In de huidige situatie was niet meer haalbaar in dit onderzoek.

6. Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusie

Op het moment is het voor de sportcoaches niet duidelijk waar de basisscholen ondersteunen kunnen gebruiken op gebied van sport en bewegen. De sportcoaches willen echter wel bijdragen aan gezondheidsbevordering van kinderen door middel van sport en bewegen. Daarom is hier onderzoek gedaan naar de wensen en behoeften van basisscholen op het gebied van ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten.

6.1.1 Deelvraag 1: Belang sport- en beweegactiviteiten op de basisschool

Alle respondenten zien het belang in van sport- en beweegactiviteiten op de basisschool. Wel verschilt het per respondenten wat er het belangrijkste gevonden wordt. Sociaal, cognitief en fysiek belang werden het vaakst genoemd als positieve invloed van sport en bewegen op de basisschool. Bij sociaal belang gaat het vooral om het 'samen' sporten en bewegen. Bij cognitief belang geven de respondenten aan dat sport en bewegen positieve invloed heeft op het brein en de cognitieve ontwikkeling. En bij fysiek belang worden vooral het tegengaan van overgewicht, en het bevorderen van een gezond lichaam en de motorische ontwikkeling genoemd. Mentaal belang werd minder vaak genoemd. Al zien respondenten wel het prettige, opgewekte gevoel en het lekker in je vel zitten als positief effect van fit zijn. Dit geeft aan dat de respondenten wel kennis hebben over de invloeden van fysieke gesteldheid op andere factoren. Door de uiteenlopende resultaten kan er echter geen eenduidige conclusie getrokken worden wat de belangrijkste reden betreft voor scholen om te investeren in sport- en beweegactiviteiten. Wel kan geconcludeerd worden dat scholen het belang inzien van sport- en beweegactiviteiten.

6.1.2 Deelvraag 2: Huidige sport- en beweegbeleid

Het is heel verschillend of er wel of geen beleid gevoerd wordt op het gebied van sport en bewegen op de basisscholen. Veel respondenten geven wel aan dat er zoveel mogelijk bewogen wordt tussen de lessen door, maar dat hiervoor niets op papier staat. Waarom er geen sport- en beweegbeleid aanwezig is op het grootste deel van de scholen, is niet af te leiden uit de resultaten. Desondanks wil dit niet zeggen dat er onbewust niets aan beleid gedaan wordt. De hoeveelheid bewegingsonderwijs en door wie dit gegeven wordt, valt namelijk onder landelijk beleid. Twee belangrijke pijlers binnen dit beleid zijn de aanwezigheid van een bevoegde groepsleerkracht of een vakleerkracht LO en het geven van minimaal 2 uur bewegingsonderwijs per week. Het grootste deel van de respondenten gaf aan over een vakleerkracht LO te beschikken. De overige scholen maken gebruik van bevoegde groepsleerkrachten. De scholen die niet voldoen aan het minimum van 2 uur bewegingsonderwijs geven aan dat onvoldoende financiële middelen, gebrek aan tijd en gebrek aan accommodatie hier belangrijke factoren in zijn.

Geconcludeerd kan worden dat hoewel niet alle scholen een sport- en beweegbeleid op papier hebben, wel alle scholen, binnen dit onderzoek, voldoen aan het landelijke beleid wat betreft de vakleerkracht LO of bevoegde groepsleerkracht. Alle scholen die niet voldoen aan de 2 uur bewegingsonderwijs per week hebben tot 2023 om aan deze norm te voldoen. De literatuur geeft aan dat het voeren van beleid hierbij kan helpen. Veel scholen zouden hun sport- en beweegbeleid in de toekomst graag op papier hebben.

6.1.3 Deelvraag 3: Kansen en belemmeringen beweegstimulering

6.1.3.1 Kansen

Er liggen veel kansen voor sportcoaches met betrekking tot het stimuleren van sport en bewegen. Ten eerste wordt behoefte aan ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten genoemd door alle respondenten. Dit kan worden verklaard door het feit dat bewegingsonderwijs een vak apart is en

niet door alle leerkrachten als 'leuk' wordt ervaren. Ten tweede kunnen sportcoaches bijdragen aan een gevarieerder aanbod. Een uitwisselproject met het materiaal van de sportcoaches zou daarvoor een goede aanvulling zijn. Bovendien komt binnen een gevarieerd aanbod ook het organiseren van pauzesport aan bod. De respondenten zouden hier graag verbetering in zien, maar weten zelf niet goed hoe ze dit aan moeten pakken. Sportcoaches kunnen dit aspect op zich nemen.

Verder doen sommige scholen al aanpassingen aan het schoolplein, anderen geven aan dit ook graag te willen, maar zijn hier nog niet mee bezig. Waarom de respondenten vrijwel niets vermelden over de binnenkant van de school is niet te herleiden. Aanpassingen binnen de school zijn nu een onbenutte kans binnen beweegstimulering op de basisschool.

Tot slot worden samenwerking en draagvlak veel genoemd. Samenwerking opent deuren om accommodaties meer te vullen of een meer gevarieerd aanbod te kunnen bieden. Draagvlak ondersteunt bij het voeren van sport- en beweegbeleid. Sportcoaches zijn een verbindende factor tussen partijen en kunnen dus samenwerkingen verbeteren. Verder kunnen zij ondersteunen bij het creëren van draagvlak.

Al met al zien de respondenten veel kansen om meer en beter bewegen mogelijk te maken. Voor een gedetailleerde en overzichtelijke weergave, zie bijlage 9.

6.1.3.2 Belemmeringen

Het blijkt dat scholen ook belemmeringen zien om aan beweegstimulering te werken. De grootste belemmeringen zijn het gebrek aan tijd en financiële middelen. Beperkte financiële middelen hangen weer samen met te weinig geschikt materiaal en de beperkte beschikbaarheid aan accommodatie. Het budget is namelijk te krap volgens de respondenten om materiaal aan te schaffen of meer huur te betalen voor accommodaties. Ook wordt er aangegeven dat financiële middelen van invloed zijn op het wel of niet kunnen aanstellen van een vakleerkracht LO.

Bewegingsonderwijs heeft niet altijd de hoogste prioriteit binnen het basisonderwijs. De eisen aan het onderwijs worden namelijk steeds hoger, waardoor ook andere vakken veel aandacht opeisen. Dit hangt samen met het gebrek aan draagvlak binnen het schoolteam. Sommige groepsleerkrachten vinden andere vakken belangrijker en geven daarbij ook nog eens aan bewegingsonderwijs niet als 'leuk' te ervaren. Dit zou deels kunnen komen door een gebrek aan kennis en kunde bij groepsdocenten. Zij hebben vaak te weinig handvatten om kinderen meer en beter te laten bewegen, bijvoorbeeld in de pauzes.

Het blijkt dat er dus ook een hoop belemmeringen zijn die ervaren worden bij het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten op de basisschool. Deze worden in bijlage 9 weergegeven.

6.1.4 Hoofdvraag

Uit dit onderzoek is gebleken dat scholen behoefte hebben aan ondersteuning op het gebied van sport en bewegen. De behoefte aan ondersteuning verschilt per school en of er bij het bewegingsonderwijs een vakleerkracht aanwezig is of niet. In de praktijk zou dit voor de meeste scholen neerkomen op ondersteuning bij het opstellen van een sport- en beweegbeleid, ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten (e.g., bewegingsonderwijs, pauzesport en naschoolse activiteiten) en verduidelijking van de taken en doelen van de sportcoaches. Verder zien alle scholen zowel kansen als belemmeringen bij het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten (e.g., draagvlak creëren, samenwerkingen aangaan, financiële aspecten). Door in te spelen op al deze factoren wordt het doel van dit onderzoek behaald, namelijk inzicht waarin de sportcoaches basisscholen kunnen ondersteunen. Uiteindelijk kunnen sportcoaches hiermee bijdragen aan het meer en beter bewegen onder kinderen.

6.2 Aanbevelingen

Aan de hand van de getrokken conclusies zijn er een aantal aanbevelingen opgesteld voor SSNB. Deze worden hieronder opgesomd en vervolgens kort toegelicht.

Aanbevelingen:

1. Bied ondersteuning bij het opstellen en voeren van sport- en beweegbeleid op de basisscholen;
2. Geef inzicht in taken en doelen van de sportcoaches;
3. Speel in op de kansen en belemmeringen die basisscholen zien;
4. Voer vervolgonderzoek uit naar wensen en behoeften bij ondersteuning.

BIED ONDERSTEUNING BIJ HET OPSTELLEN EN VOEREN VAN SPORT- EN BEWEEGBELEID OP DE BASISCHOLEN.

Een uitgeschreven sport- en beweegbeleid is een belangrijke factor gebleken bij sport en bewegen op de basisschool. Omdat het grootste deel van de respondenten aangeeft nog geen sport- en beweegbeleid te voeren, kunnen de sportcoaches hier goed op inspelen.

Actiepunten:

- Ga rond de tafel zitten met scholen over het opstellen van sport- en beweegbeleid en bespreek per school wat er in dit beleid zou moeten komen. Denk hierbij aan:
 - o Hoeveel sportdagen per jaar;
 - o Hoeveel bewegingsonderwijs per week;
 - o Wie betrokken is bij het geven en organiseren van bewegingsonderwijs en overige sportactiviteiten;
 - o De invulling van pauzesport en naschoolse activiteiten.
- Geef handvatten bij het schrijven van sport- en beweegbeleid, bijvoorbeeld door het verstekken van een format;
- Geef advies en beantwoord vragen over het opstellen en voeren van sport- en beweegbeleid.

De scholen worden door de ondersteuning bij het schrijven van beleid gestimuleerd dit ook daadwerkelijk zwart op wit te krijgen en te gaan uitvoeren. Zo dragen de sportcoaches bij aan gezondheidsbevordering op de scholen én zijn ze in contact met de scholen. De doelen van de sportcoaches worden op deze manier behaald.

GEEF INZICHT IN TAKEN EN DOELEN VAN DE SPORTCOACHES.

Respondenten zijn niet op de hoogte van de specifieke taken en doelen van de sportcoaches. Hierdoor kan het zijn dat de scholen geen ondersteuning vragen op sommige punten, omdat ze niet weten dat sportcoaches hieraan kunnen bijdragen. Om scholen inzicht te geven in wat de sportcoaches doen en wat zij willen bereiken, kunnen sportcoaches een aantal stappen nemen:

Stappenplan:

- Houd een brainstormsessie met alle sportcoaches over alle mogelijke taken en doelen;
- Beschrijf deze overzichtelijk en maak deze kenbaar aan de basisscholen in de gemeente Steenbergen;
- Plan een meeting met de scholen om te bespreken welke taken en doelen van de sportcoaches voor hen passend zijn.

De wensen en behoeften van zowel de scholen als de sportcoaches kunnen zo op elkaar afgestemd worden, waardoor alle partijen weten wat er van elkaar verwacht wordt. Zo kunnen sportcoaches in de toekomst vaker ingezet worden op de juiste plekken.

SPEEL IN OP DE KANSSEN EN BELEMMERINGEN DIE BASISCHOLEN ZIEN.

De respondenten zien een hoop kansen en belemmeringen om aan meer en beter bewegen te doen. De kansen en belemmeringen van scholen lopen echter sterk uiteen. Met als gevolg dat niet alle

kansen die de scholen zien, kunnen worden volbracht door de sportcoaches. Sportcoaches kunnen wel altijd advies geven, ondersteunen en een verbindende factor vormen tussen verschillende partijen. Ook niet alle belemmeringen kunnen door de sportcoaches verholpen worden. De sportcoaches kunnen de scholen bijvoorbeeld niet meer tijd of geld geven. Wel kunnen ze adviseren op het gebied van het indelen van tijd en op het gebied van financiën rond sport en bewegen. De sportcoaches zullen dus per school moeten bekijken waar specifieke wensen en behoeften liggen.

In dit onderzoek hebben de respondenten aangegeven dat er vooral een kans ligt bij ondersteuning in sport- en beweegactiviteiten, met name pauzesport. Zowel in de uitvoering als in de opzet van pauzesport kunnen sportcoaches bijdragen aan meer en beter bewegen. Een voorbeeld van een interventie die de sportcoaches op kunnen zetten in de pauzes is 'Beweeg Wijs'. Met behulp van deze methode wordt er een beweegteam opgericht binnen de school en worden op het plein verschillende 'speelzones' gemaakt. In de zones worden verschillende spellen gespeeld. Het doel van deze methode is het tegengaan van bewegingsarmoede en het behalen van de beweegnorm. De methode is zo ingericht dat deze aangepast kan worden naar wensen en behoeften van scholen.

Andere kansen en belemmeringen die voor bijna iedere school goed aan te pakken zijn, zijn:

- Meer en betere samenwerking met andere partijen. Sportverenigingen en de gemeente zouden bijvoorbeeld hun accommodaties makkelijk ter beschikking kunnen stellen aan scholen. De sportcoaches kunnen hier de bemiddelaar in spelen;
- Het aanpassen van de schoolomgeving, zowel binnen de school als op en rondom het schoolplein. Denk hierbij aan het aanbrengen van lijnen en/of figuren in de gangen die aanzetten tot bewegen;
- Een uitwisselproject met de sportcoaches met betrekking tot materialen.

Door het aanbieden van een methode voor pauzesport ondersteunen de sportcoaches op het gebied van sport en bewegen. Dit is waar de scholen het meest behoefte aan hebben. Het bieden van ondersteuning binnen samenwerkingen levert ook een aantal gunstige effecten op. Zo kan de opzet van een nieuwe samenwerking ervoor zorgen dat er een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten ontstaat. Op het moment dat bijvoorbeeld een tennisvereniging haar accommodatie openstelt voor een basisschool, kunnen de leerlingen tijdens bewegingsonderwijs tennissen in de setting zoals deze in werkelijk ook is. Door in te spelen op de kansen en belemmeringen van een school kunnen sportcoaches op de juiste vlakken ondersteuning bieden en uiteindelijk bijdragen aan gezondheidsbevordering van de kinderen.

VOER VERVOLGONDERZOEK UIT NAAR WENSEN EN BEHOEFTE BIJ ONDERSTEUNING.

Het feit dat er minder respondenten hebben deelgenomen aan dit onderzoek dan verwacht, zorgt ervoor dat de resultaten minder generaliseerbaar zijn. Daarom is het van belang meer onderzoek te doen naar wensen en behoeften bij basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door de sportcoaches bij sport en bewegen. Naar aanleiding van dit onderzoek kan bijvoorbeeld dieper worden ingegaan op ondersteuning bij sport- en beweegbeleid. Zo kan er gevraagd worden naar de reden waarom er geen beleid gevoerd wordt en of de scholen behoefte hebben aan ondersteuning bij het opstellen en voeren van beleid. Ook kan er binnen een vervolgonderzoek meer gevraagd worden naar achterliggende redenen van gegeven antwoorden. Er is namelijk niet gebleken uit dit onderzoek waarom leerkrachten bewegingsonderwijs als minder leuk ervaren of waarom scholen ondersteuning behoeven. Het uitvoeren van een verdiepend onderzoek geeft de sportcoaches meer inzicht in waar de wensen en behoeften van de scholen liggen en hoe zij hierop kunnen inspelen.

7. Literatuurlijst

- ANP Binnenland. (2020, 4 februari). Twee uur gym per week op school verplicht. *Reformatorisch Dagblad*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <https://www.rd.nl/meer-rd/onderwijs/twee-uur-gym-per-week-op-school-verplicht-1.1629392>
- Baarda, B. (2014). *Dit is onderzoek! Handleiding voor kwantitatief en kwalitatief onderzoek*. Utrecht: Noordhoff.
- Bailey, R. (2006). Physical education and sport in schools. A review of benefits and outcomes. *Journal of school health*, 76(8), 397-401. doi:10.1111/j.1746-1561.2006.00132.x
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., & Petitpas, A. (2013). Physical Activity: An Underestimated Investment in Human Capital? *Journal of Physical Activity and Health*, 10(3), 289-308. doi:10.1123/jpah.10.3.289
- Berger, B.G. (1996). Psychological Benefits of an Active Lifestyle: What we know and what we need to know. *Quest*, 48(3), 330-353.
- Biddle, S., S.J., Sallis, J.F., & Cavill, N. (1998). *Young and active? Young people and health-enhancing physical activity – evidence and implications*. London: Health Education Authority.
- Boeije, H. (2012). *Analyseren in kwalitatief onderzoek. Denken en doen*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- Brandsema, A., & van Lindert, C. (2018). *De buurtsportcoach: typen, taken en aanpak*. Geraadpleegd op 4 februari 2020, van <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=9318&m=1547647993&action=file.download>
- Breedveld, K. (2006). Verschillen in sportdeelname. In K. Breedveld & A. Tiessen-Raaphorst (Reds.), *Rapportage sport 2006* (pp. 299-321). Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Brettschneider, W.-D., & Klimek, G. (1998). *Die sportbetonte Schule*. Aachen: Meyer & Meyer.
- Breithecker, S.D.D., & van Dordel, S. (2003). Bewegte Schule als Chance einer Förderung der Lern- und Leistungsfähigkeit. *Haltung und Bewegung*, 23(2), 5-15.
- Bruins, B., Bolsius, L., van Zanen, J., & Bolhuis, A. (2019). *Nationaal Sportakkoord. Sport verenigt Nederland*. Geraadpleegd op 13 februari 2020, van <https://www.allesoversport.nl/wp-content/uploads/2019/10/Nationaal-Sportakkoord.pdf>
- Calfas, K.J. & Taylor, W.C. (1994). Effects of physical activity on psychological variables in adolescents. *Pediatric Exercise Science*, 6(4), 406-423.
- CBS (2019a, 19 maart). *Lengte en gewicht van personen, ondergewicht en overgewicht; vanaf 1981* [Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)]. Geraadpleegd op 16 oktober 2019, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/81565NED/table?dl=1BB3A>
- CBS (2019b, 25 oktober). *Ervaren gezondheid, zorggebruik en leefstijl bij kinderen tot 12 jaar*. [Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)]. Geraadpleegd op 30 januari 2020, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83716NED/table?ts=1580389727186>

- CBS (2020, 11 maart). *Leefstijl en (preventief) gezondheidsonderzoek; persoonskenmerken*. [Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)]. Geraadpleegd op 18 maart 2020, van <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83021NED/table?ts=1584546139229>
- Collard, D., Boutkan, S., Grimberg, L., Lucassen, J., & Breedveld, K. (2014). *Effecten van sport en bewegen op de basisschool*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Collard, D., Slot-Heijs, J., van den Berg, V., Mol, P., & Singh, A. (2018). *Meer bewegen op school: Waarom en hoe?* Geraadpleegd op 29 december 2019, van <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=9112&m=1537450089&action=file.download>
- De Nieuwe Veste. (z.d.). *Schoolgids 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <https://www.bsdenieuweveste.nl/wp-content/uploads/2019/07/Venster-schoolgids-2019-2020.pdf>
- De Regenboog. (z.d.). *Schoolgids Obs de Regenboog 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <https://obsderegenboogdinteloord.nl/wp-content/uploads/2020/01/schoolgids-Regenboog-19-20-laatste-versie.pdf>
- De Zonneberg. (z.d.). *Schoolgids 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <https://www.rkbsdezonneberg.nl/onze-school/schoolgids/>
- Dimeo, F., Bauer, M., Varahram, I., Proest, G., & Halter, U. (2001). Benefits from aerobic exercise in patients with major depressions: a pilot study. *British Journal of Sports Medicine*, 35(2), 114-117.
- Dwyer, T., Coonan, W.E., Worsley, L.A. & Leitch, D.R. (1979). An assessment of the effects of two physical activity programs on coronary heart disease risk factors in primary school children. *Community Health Studies*, 3(3), 196-202.
- Dwyer, T., Coonan, W.E., Leitch, D.R., Hetzel, B.S., & Baghurst, R.A. (1983). An investigation of the effects of daily physical activity on the health of primary school students in South Australia. *International journal of epidemiology*, 12(3), 308-313. doi:10.1093/ije/12.3.308
- Etnier, J.L., Nowell, P.M., Landers, D.M., & Sibley, B.A. (2006). A meta-regression to examine the relationship between aerobic fitness and cognitive performance. *Brain research reviews*, 52(1), 119-130.
- Fejgin, N. (1994). Participation in high school competitive sports: A subversion of school mission or contribution to academic goals? *Sociology of Sport Journal*, 11(3), 211-230.
- Fox, K.R. (1999). The influence of physical activity on mental well-being. *Public Health Nutrition*, 2(3a), 411-418.
- Fox, K.R. (2000). The effects of exercise on self-perceptions and self-esteem. In S.J.H. Biddle, K.R. Fox, & S.H. Boutcher (Eds.), *Physical activity and psychological well-being*. London: Routledge.
- Golsteyn, B.H., Jansen, M.W., Van Kann, D.H., & Verhagen, A.M. (2020). Does Stimulating Physical Activity Affect School Performance? *Journal of Policy Analysis and Management*, 39(1), 64-95.

- Goodway, J.D., Ozmun, J.C., & Gallahue, D.L. (2019). *Understanding Motor Development: Infants, children, adolescents, adults*. New York: Mcgraw-Hill Education.
- Gemeente Steenbergen. (2009). *Sportbeleidsplan 2010-2014*. Steenbergen: gemeente Steenbergen.
- Gezondheidsraad. (2017). *Beweegrichtlijnen 2017*. Den Haag: Gezondheidsraad.
- GGD GHOR Nederland. (9 januari 2020). *Sport op de kaart > Beleid*. Geraadpleegd op 4 februari 2020, van <https://www.volksgezondheidenzorg.info/sport/sportopdekaart/beleid-onderwijs#node-vignet-gezonde-school-primair-onderwijs-gemeente>.
- GGD. (2017). *BrabantSCAN voeding en bewegen*. Geraadpleegd op 24 april 2020, van <https://brabantscan.nl/dashboard/jeugd--0-18-jaar-/voeding-en-bewegen/>
- Groen van Prinsterer. (z.d.). *Schoolgids 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van https://07xvpcbsgroenvanprinsterer-live-47fd43-f51adb1.aldryn-media.com/filer_public/9c/b2/9cb27cd8-de3d-4dce-aebe-30170a4082e3/schoolgids-groen-van-prinsterer-2019-2020.pdf
- Gummarus. (z.d.). *Schoolgids 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <https://www.gummarus.nl/schoolgids/>
- Gruber, J.J. (1986). Physical activity and self-esteem development in children: a meta analysis. In G. Stull, & H. Eckert (Eds.), *Effects of physical activity on children* (pp. 330-348). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Hoyng, J., & L'abée, D. (2019, juli). *Spelen is leren*. Geraadpleegd op 7 januari 2020, van <https://schoolfacilities.nl/schoolomgeving/buitenmeubilair/3974-spelen-is-leren>
- Iso-Ahola, S.E., & Hatfield, B.D. (1986). *Psychology of sports: a social psychological approach*. Dubuque, Iowa: Brown Publishers.
- Jacobs, F. (2006). *Draagt sportbeoefening bij aan de opvoeding van jeugdigen?* (Doctoraalscriptie). Utrecht: Universiteit Utrecht.
- Jones, I., & Robinson, T. (2015). *Onderzoeksmethoden voor Sportstudies* (3^e editie). New York: Routledge.
- Kenniscentrum Sport. (2019). *Sport en bewegen in Nederland*. Geraadpleegd op 9 december 2019, van <https://www.kennisbanksportenbewegen.nl/?file=9413&m=1551957948&action=file.download>
- Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding (KVLO), & Dijk, D. (2016, 9 september). *Ook bewegen moet je leren*. Geraadpleegd op 16 oktober 2019, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/ook-bewegen-moet-je-leren/>
- Leppo, M.L., Davis, D., & Crim, B. (2000). The basics of exercising the mind and body. *Childhood Education*, 76(3), 142-147.
- Loket Gezond Leven. (2016, 14 april). *Lekker Fit! Basisonderwijs*. Geraadpleegd op 16 oktober 2019, van <https://interventies.loketgezondleven.nl/leefstijlinterventies/interventies-zoeken/1400017>

- Lucassen, J. & Slot-Heijls, J. (2018). Leren bewegen: in de kinderopvang, op school, thuis, in de wijk en in de sportvereniging. In H. van der Poel, R. Hoeijmakers, I. Pulles & A. Tiessen-Raaphorst (Reds.), *Rapportage sport 2018* (pp 60-92). Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Malina, R.M. (1996). Tracking of physical activity and physical fitness across the lifespan. *Research quarterly for exercise and sport*, 67(Suppl. 3), 48-57.
- Malina, R.M., & Bouchard, C. (1991). *Growth, maturation and physical activity*. Champaign, IL.: Human Kinetics.
- Maria Regina. (z.d.). *Schoolgids 2018-2019*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <http://www.mariareginaschool.nl/wp-content/uploads/schoolgids-2018-2019.docx.pdf>
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). (2006). *Kerndoelen primair onderwijs*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). (2012). *Aan de slag met de buurt sportcoach*. Den Haag: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). (z.d.). *Informatie over de buurt sportcoach*. Geraadpleegd op 4 februari 2020, van <https://www.loketgezondleven.nl/school/voorbeelden-ervaringen/ervaringen-met-samenwerken/samenwerken-met-de-buurt sportcoach/informatie-buurt sportcoach>
- Mutrie, N., & Parfitt, G. (1998). Physical activity and its link with mental, social and moral health in young people. In S. Biddle, J. Sallis, & N. Cavill (Eds), *Young and active? Young people and health-enhancing physical activity-evidence and implications* (pp. 49-68). London: Health Education Authority
- Nationaal Kenniscentrum EVC. (z.d.). *Erkenning Verworven Competenties. EVC standaard Buurt sportcoaches*. Geraadpleegd op 4 februari 2020, van https://www.nationaal-kenniscentrum-evc.nl/images/Branchestandaarden/EVC_standaard_buurt sportcoach_maart_2015.pdf
- Ooijendijk, W., Hildebrandt, V., Hopman-Rock, M., & Schmikli, S. (2006). Sport, bewegen en gezondheid. In K. Breedveld & A. Tiessen- Raaphorst (Reds.). *Rapportage Sport 2006* (pp. 226-243). Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.
- Peluso, M.A.M., & Guerra de Andrade, L.H.S. (2005). Physical activity and mental health: the association between exercise and mood. *Clinics*, 60(1), 61-70.
- Petrus en Paulus. (z.d.). *Schoolgids 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <http://www.petpau.nl/bestanden/499996/20192020-schoolgids-PP-%281%29.pdf>
- Petrusello, S.J., Landers, D.M., Hatfield, B.D., Kubitz, K.A., & Salazar, W. (1991). A meta-analysis on the anxiety-reducing effects of acute and chronic exercise. *Sports Medicine*, 11(3), 142-182.
- Pica, R. (1997). Beyond physical development: Why young children need to move. *Young Children*, 52(6), 4-11.

- Pius X. (z.d.). *Schoolgids 2019-2020*. Geraadpleegd op 11 februari 2020, van <https://www.piustien.nl/wp-content/uploads/2019/08/Schoolgids-2019-2020.pdf>
- Poon, L.W., Chodzko-Zajko, W.J., & Tomporowski, P.D. (2006). *Active living, cognitive functioning, and aging* (Vol. 1). Champaign, IL: Human Kinetics.
- Projectgroep Combinatiefuncties Onderwijs. (2010). *Monitor Combifuncties Onderwijs 2009*. Geraadpleegd op 29 december 2019, van https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2013/combifuncties_resultaten_monitor_2010.pdf
- Public Health England. (2019). *What works in schools and colleges to increase physical activity? A resource for head teachers, college principals, staff working in education settings, school nurses, directors of public health, county sports partnerships and wider partners*. London: PHE publications.
- Raitakari, O.T., Porkka, K.V.K., Taimela, S., Telama, R., Räsänen, L., & Viikari, J.S. (1994). Effects of persisting physical activity and inactivity on coronary risk factors in children and young adults. *American Journal of Epidemiology*, 140(3), 195-205.
- Raviv, S., & Low, M. (1990). Influence of physical activity on concentration among junior high-school students. *Perceptual and Motor Skills*, 70(1), 67-74.
- RIVM. (2017). *Hoeveel mensen voldoen aan de door de Gezondheidsraad geadviseerde Beweegrichtlijnen 2017?* Bilthoven: RIVM.
- Sallis, J.F., & Owen, N. (1999). *Physical Activity and Behavioral Medicine*. Thousand Oaks, CA: SAGE publications.
- Sallis, J.F., McKenzie, T.L., Kolody, B., Lewis, M., Marshall, S., & Rosengard, P. (1999). Effects of health-related physical education on academic achievement: Project SPARK. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 70(2), 127-134.
- Shephard, R.J. (1997). Curricular physical activity and academic performance. *Pediatric Exercise Science*, 9(2), 113-126.
- Shephard, R.J., Volle, M., Lavallée, M., Labarre, R., Jequier, J.C., & Rajic, M. (1984). Required physical activity and academic grades: A controlled longitudinal study. In J. Ilmarinen, & I. Valimaki (Eds.). *Children and Sport* (pp. 58-63). Berlin: Springer Verlag.
- Shields, D.L.L., & Bredemeier, B.J.L. (1995). *Character development and physical activity*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Slingerland, M. (2014). *Physical education's contribution to levels of physical activity in children and adolescents* (PhD). Maastricht University, Maastricht.
- Slot-Heijs, J.J., Lucassen, J.M.H., & Reijgersberg, N. (2017). *Bewegingsonderwijs en sport in het primair onderwijs*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Sonstroem, R.J. (1996). Physical activity and self-esteem. In W.P. Morgan (Ed.), *Physical activity and mental health* (pp. 127-144). Washington: Taylor and Francis.

- Stegeman, H. (2000). *Belang van bewegingsonderwijs: over legitimatie en algemene doelstellingen van het schoolvak lichamelijke opvoeding* (Proefschrift). Zeist: Jan Luiting Fonds.
- Steiner, H. (2001). Children who participated in school extracurricular activities were less likely to drop out or to have been arrested. *Evidence-Based Health*, 4(1), 29.
- Svoboda, B. (1994). *Sport and physical activity as a socialisation environment: scientific review part 1*. Strassbourg: Council of Europe.
- Symons, C.W., Cinelli, B., James, T.C., & Groff, P. (1997). Bridging Student Health Risks and Academic Achievement through comprehensive School Health Programs. *Journal of School Health*, 67(6), 220- 227.
- Telema, R., Yang, X., Laakso, L., & Viikari, J. (1997). Physical activity in childhood and adolescence as predictor of physical activity in young adulthood. *American journal of preventive medicine*, 13(4), 317-323.
- Ter Borg, S., Vennemann, F., & Milder, I. (2018). *Jaarrapportage 2017 Programma Gezonde School*.
- Tremblay, M.S., Inman, J.W., & Willms, J.D. (2000). The relationship between physical activity, self-esteem, and academic achievement in 12-year-old children. *Pediatric Exercise*, 12(3), 312-323.
- Trudeau, F., & Shephard, R.J. (2005). Contribution of school programmes to physical activity levels and attitudes in children and adults. *Sports medicine*, 35(2), 89-105.
- US Department of Health and Human Services (1996). *Physical activity and health: A report of the Surgeon General*. Atlanta, GA: National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion.
- Valois, R.F., Zullig, K.J., Huebner, E.S., & Drane, J.W. (2004). Physical activity behaviours and perceived life-satisfaction among public high school adolescents. *Journal of School Health*, 74(2), 59- 65.
- Vanden Auweele, Y., Van de Vliet, P., & Delvaux, K. (2001). Fysieke activiteit en psychisch welbevinden. *Vlaams Tijdschrift voor Sportgeneeskunde en Sportwetenschappen*, 61-73.
- Van den Berg, V., Saliasi, E., de Groot, R.H., Jolles, J., Chinapaw, M.J., & Singh, A.S. (2016). Physical activity in the school setting: cognitive performance is not affected by three different types of acute exercise. *Frontiers in psychology*, 7, 723.
- Van den Berg, V., Salimi, R., de Groot, R., Jolles, J., Chinapaw, M., & Singh, A. (2017). "It's a battle... You want to do it, but how will you get it done?": Teachers' and Principals' Perceptions of Implementing Additional Physical activity in School for Academic Performance. *International journal of environmental research and public health*, 14(10), 1160.
- Van den Berg, V., Saliasi, E., Jolles, J., de Groot, R.H., Chinapaw, M.J., & Singh, A.S. (2018). Exercise of varying durations: no acute effects on cognitive performance in adolescents. *Frontiers in neuroscience*, 12, 672.
- Van der Poel, H., Hoeijmakers, R., Pulles, I., & Tiessen-Raaphorst, A. (2018). *Rapportage sport 2018*. Den Haag: Sociaal en Cultureel Planbureau.

- Van Ginneken, Z., van Lindert, C., & van der Poel, H. (2016). *Verdiepingsonderzoek buurtsportcoaches 2016: tabellenrapportage*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Van Kann, D., Kunnen, M., & Vos, S.B. (2017). Beweegstimulering in het basisonderwijs: rethinking the system. *Lichamelijke Opvoeding magazine*, 104(4), 42-45.
- Van Oort, F., Morgenstern-Brandsema, A., Maat-Tilstra, R., & van der Valk, I. (2019). *Oplossingen voor het bewegingsonderwijs: Hoe komen we verder?* Rotterdam: Ecorys.
- Van Schie, T., & van Brissel-Visser, F. (2017, 11 december). *Zo werk je als buurtsportcoach met jeugd met overgewicht*. Geraadpleegd op 7 januari 2020, van <https://www.allesoversport.nl/artikel/zo-werk-je-als-buurtsportcoach-met-jeugd-met-overgewicht/>
- Van Lindert, C., & Brandsema, A. (2017). *Bijlagenrapport: Werkwijze naar type buurtsportcoach*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Van Lindert, C., Brandsema, A., Scholten, V., & Van der Poel, H. (2017). *Evaluatie Buurtsportcoaches: De Brede impuls combinatiefuncties als werkend proces*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Verhoeven, N. (2016). *Wat is onderzoek? Praktijkboek voor methoden en technieken*. Amsterdam: Boom uitgevers Amsterdam.
- Verhoofstad, A., & Reijgersberg, N. (2015). *Gezondheidsbevordering op school*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Vuori, I., Fentem, P., Svoboda, B., Patrikssonon, G., Andreff, W., & Weber, W. (1995). *The significance of sport for society: health, socialization, economy*. Strasbourg: Committee for the Development of Sport.
- Waarstaatjegemeente.nl. (2019). *Uitvoering Brede Regeling Combinatiefuncties*. Geraadpleegd op 30 januari 2020, van <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/uitvoering-brede-regeling-combinatiefuncties>
- Wester, F. (1991). *Strategieën voor kwalitatief onderzoek*. Muiderberg: Coutinho.
- Whitehead, J.R., & Corbin, C.B. (1997). Self-esteem in children and youth: The role of sport and physical education. In K.R. Fox (Ed.), *The physical self: From motivation to well-being* (pp. 175-203). Champaign, IL: Human Kinetics.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Beweegrichtlijn kinderen

Bijlage 2: Kerntaken buurtsportcoach

De kerntaken voor een MBO-functie buurtsportcoach worden als volgt omschreven:

- De planning en uitvoering van sport- en beweegactiviteiten en overige gezondheidsbevorderende activiteiten;
- De begeleiding van sport- en beweegactiviteiten en overige gezondheidsbevorderende activiteiten;
- Professionalisering;
- Informatie en afstemming (Nationaal Kenniscentrum EVC, z.d.).

De kerntaken voor een HBO-functie worden als volgt omschreven:

- Het organiseren van sport- en beweegactiviteiten en overige gezondheidsbevorderende en/of vrijetijdsactiviteiten;
- Het coördineren en uitvoeren van sport- en beweegactiviteiten;
- Samenwerken, afstemmen en uitwisselen van informatie;
- Deskundigheidsontwikkeling en professionalisering (Nationaal Kenniscentrum EVC, z.d.).

Bijlage 3: Topiclijst

Introductie

Introduceer jezelf en leg het doel uit van dit interview:

Laat ik mij eerst even voorstellen. Ik ben Merel Tempelaars, vierdejaars studente Sportkunde aan de HZ University of Applied Sciences. Dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door sportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. De bedoeling van het onderzoek is om, aan de hand van interviews met directie en vakleerkrachten LO van de basisscholen, een duidelijk beeld te krijgen over waar sportcoaches ondersteuning kunnen bieden aan scholen. Dat is op dit moment namelijk niet duidelijk voor de sportcoaches.

Het interview zal ongeveer 30 minuten duren. De vragen die ik u ga stellen, hebben betrekking op zowel de wensen en behoeften van u als van de school in het algemeen. Er zijn dus geen juiste of foute antwoorden. Het is de bedoeling dat u de vragen zo ruim mogelijk beantwoordt. Alles wat u denkt of voelt en wat volgens u met de vraag te maken heeft, mag u aanhalen.

Alle informatie uit dit interview zal strikt vertrouwelijk behandeld worden en uw anonimiteit is zeker gewaarborgd. Alle interviews worden samen verwerkt en enkel het eindrapport is publiek. Ik ga het gesprek wel opnemen met geluidsapparatuur, maar dit dient enkel en alleen om de latere verwerking van het interview te vergemakkelijken.

Heeft u hierover nog vragen of bedenkingen?

Hoofdvraag:

- Wat zijn de wensen en behoeften van de basisscholen binnen de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning van sportcoaches bij het stimuleren van bewegen door de leerlingen?

Deelvragen:

- Wat is het belang van sport- en beweegactiviteiten op de basisschool volgens de basisscholen in de gemeente Steenbergen?
- Wat is het huidige sport- en beweegbeleid van de basisscholen in de gemeente Steenbergen?
- Wat zijn kansen en belemmeringen volgens de basisscholen in de gemeente Steenbergen om aan hun ambities, met betrekking tot sport en bewegen, te werken?

Introductie

Dit interview zal gericht zijn op sport- en beweegactiviteiten op de basisschool en de ondersteuning daarvan. Ik wil u erop wijzen dat sport- en beweegactiviteiten breder zijn dan enkel de gymlessen. Het betreft bijvoorbeeld ook sportdagen, beweegmomenten tijdens de les, pauzesport, enzovoorts. Verder kan ondersteuning ook breed opgevat worden. Denk niet alleen aan ondersteuning van sportcoaches, maar ook aan tijd, financiën, kwaliteit, e.d.

Tot slot is het niet de bedoeling dat er verwachtingen worden gecreëerd met betrekking tot de inzet van sportcoaches. Dit betreft slechts een behoefteonderzoek en betekent niet dat de sportcoaches daadwerkelijk ingezet zullen gaan worden.

Topics / startvragen	Vragen
<u>Sport en bewegen op de basisschool</u> Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over de huidige beweegmomenten op school?	Laat de respondent(en) vertellen over de sport- en beweegactiviteiten. Mogelijke vragen om door te vragen: - Hoe veel uur per week zijn er beweegmomenten voor de kinderen?

	- In hoeverre bent u hier tevreden over? - Wie verzorgt de beweegmomenten? En waarom is hiervoor gekozen? - Zijn er extra beweegactiviteiten? - Door wie worden die georganiseerd? - In hoeverre bent u tevreden met deze organisatie? - In hoeverre bent u tevreden met de kwaliteit van de beweegmomenten?
<u>Belang sport en bewegen op de basisschool</u> Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?	Laat de respondent(en) vertellen over het belang van bewegen op de basisschool. Mogelijke vragen om door te vragen: - Kunt u iets vertellen over het belang van bewegen op de fysieke ontwikkeling? - Kunt u iets vertellen over het belang van bewegen op leefstijlontwikkeling? - Kunt u iets vertellen over het belang van bewegen op cognitieve ontwikkeling? - Kunt u iets vertellen over het belang van bewegen op affectieve ontwikkeling? - Kunt u iets vertellen over het belang van bewegen op sociale ontwikkeling? - Spreekt u nu meer vanuit wat u zelf belangrijk vindt of wat de school belangrijke punten vindt? <i>(Deze vragen geven al een indicatie wat voor type activiteiten gegeven kunnen worden en waar de ondersteuning op gefocust moet zijn.)</i>
<u>Sport- en beweegbeleid</u> Wat is het huidige sport- en beweegbeleid op deze basisschool?	Laat de respondent(en) vertellen over het huidige sport- en beweegbeleid op de school. Mogelijk vragen om door te vragen: - Heeft de school op dit moment een sport- en/of beweegbeleid? Zo ja, zou ik dat kunnen ontvangen? - Wat is het beleid van de school t.a.v. sport en bewegen? - In hoeverre voldoet u aan dit beleid en waarom wel/niet? - In hoeverre draagt het team deze visie over sport- en bewegen? - Bent u op de hoogte van de nieuwe eisen met betrekking tot hoeveelheid sport en bewegen op de basisschool? Zo ja, voldoet u hier al aan? Zo nee, hoe gaat u ervoor zorgen dat u hieraan voldoet? <i>(Wetswijziging 2023)</i> - In hoeverre bent u op de hoogte van ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool? <i>(Gezonde scholen, toenemend overgewicht, achteruitgang motorische ontwikkeling)</i> - Kunt u me meer vertellen of de school hier iets mee

	doet of gaat doen? - Zijn er ambities en/of doelen t.a.v. sport en bewegen voor kinderen?
<u>Kansen en belemmeringen</u> Kunt u enkele kansen en/of belemmeringen noemen ten aanzien van het stimuleren van sport en bewegen onder kinderen op de basisschool?	- Wat zijn kansen om aan de ambities/doelen te werken? - Wat zijn belemmeringen om aan de ambities/doelen te werken? - Op welke gebied is ondersteuning een kans om aan de ambities/doelen te werken? - Op welke vlakken zou u aanpassingen willen of kunnen doen om de school beweegstimulerend te maken? - Wat houdt u tegen om dit te doen?
<u>Ondersteuning</u> Waar heeft de school, volgens u, behoefte aan ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?	Laat de respondent(en) vertellen over de behoefte van de school aan ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten. Mogelijk vragen om door te vragen: - Bij welke sport- en beweegactiviteiten zou de school ondersteuning kunnen gebruiken? - Is er voldoende personeel om ondersteuning te bieden bij sport- en beweegactiviteiten? (Wanneer er wel of geen vakleerkracht is) - Ondersteunt de vakleerkracht ook buiten de gymlessen sport- en beweegactiviteiten? Zo ja, welke en op welke manier? Organisatie/uitvoerend? - In hoeverre zou er naast de vakleerkracht ondersteuning van een sportcoach benodigd zijn? - Is de kwaliteit van het personeel voldoende toereikend om te ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten? - Wie zou ondersteuning kunnen bieden aan sport- en beweegactiviteiten? - In hoeverre zou er naast de vakleerkracht ondersteuning van een sportcoach benodigd zijn? - Heeft de school voldoende financiële middelen om ondersteuning in te schakelen bij sport- en beweegactiviteiten? - Welke andere opties kunt u noemen die inzetbaar zijn ter ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten? - Welke kennis denkt u nog te missen wanneer u spreekt over ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?
<u>Sportcoaches</u> Kunt u wat vertellen over de taken van de	Laat de respondent(en) vertellen over de taken van de sportcoaches. Mogelijke vragen om door te vragen:

sportcoaches in de gemeente Steenbergen?	- In hoeverre bent u bekend met de taken van de sportcoaches? - Op welke manier denkt u dat de sportcoaches inzetbaar zijn binnen uw school of bij activiteiten? - Is er behoefte aan sportcoaches binnen uw school? Zo ja, op welke vlakken? - Op welke vlakken zou u sportcoaches willen inzetten? - Op welke manier is er op dit moment of in het verleden contact geweest met de sportcoaches? - Hoe neemt u contact op met de sportcoaches?
<u>Slot</u> Wil u tot slot nog iets toevoegen? Zo ja, vertel.	Laat de respondent(en) uitpraten.
<u>Afsluiting</u> Check of je de onderstaande achtergrondgegevens van iemand al weet, zo niet, vraag er dan nog even naar: - School: - Naam: - Functie: - E-mail: Bedank de respondent voor het interview en vraag of ze het transcript van het interview en het onderzoeksrapport willen inzien/ontvangen. De studenten zijn zelf verantwoordelijk voor de terugkoppeling van het transcript. Studenten sturen het onderzoeksrapport toe indien de respondent zijn/haar email adres daarvoor beschikbaar stelt. Dit zal waarschijnlijk in het najaar van 2020 verschijnen.	

Bijlage 4: Aangepaste topiclijst voor schriftelijk

Introductie 1

Laat ik mij eerst even voorstellen. Ik ben Merel Tempelaars, vierdejaars studente Sportkunde aan de HZ University of Applied Sciences. Dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door sportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. De bedoeling van het onderzoek is om, aan de hand van interviews met directie en vakleerkrachten LO van de basisscholen, een duidelijk beeld te krijgen over waar sportcoaches ondersteuning kunnen bieden aan scholen. Dat is op dit moment namelijk niet duidelijk voor de sportcoaches.

Het interview zal ongeveer 30 minuten duren. De vragen die ik u ga stellen, hebben betrekking op zowel de wensen en behoeften van u als van de school in het algemeen. Er zijn dus geen juiste of foute antwoorden. Het is de bedoeling dat u de vragen zo ruim mogelijk beantwoordt. Alles wat u denkt of voelt en wat volgens u met de vraag te maken heeft, mag u aanhalen.

Alle informatie uit dit interview zal strikt vertrouwelijk behandeld worden en uw anonimiteit is zeker gewaarborgd. Alle interviews worden samen verwerkt en enkel het eindrapport is publiek. Ik ga het gesprek wel opnemen met geluidsapparatuur, maar dit dient enkel en alleen om de latere verwerking van het interview te vergemakkelijken.

Heeft u hierover nog vragen of bedenkingen?

Introductie 2

Dit interview zal gericht zijn op sport- en beweegactiviteiten op de basisschool en de ondersteuning daarvan. Ik wil u erop wijzen dat sport- en beweegactiviteiten breder zijn dan enkel de gymlessen. Het betreft bijvoorbeeld ook sportdagen, beweegmomenten tijdens de les, pauzesport, enzovoorts. Verder kan ondersteuning ook breed opgevat worden. Denk niet alleen aan ondersteuning van sportcoaches, maar ook aan ondersteuning op het gebied van tijd, financiën, kwaliteit, e.d. Tot slot is het niet de bedoeling dat er verwachtingen worden gecreëerd met betrekking tot de inzet van sportcoaches. Dit betreft slechts een behoefteonderzoek en betekent niet dat de sportcoaches daadwerkelijk ingezet zullen gaan worden.

Vragen:

Sport en bewegen op de basisschool.

Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over de huidige beweegmomenten op school?

Hoe veel uur per week zijn er beweegmomenten voor de kinderen?

In hoeverre bent u hier tevreden over?

Wie verzorgt de beweegmomenten? En waarom is hiervoor gekozen?

Zijn er, naast gymlessen, nog andere beweegactiviteiten voor de kinderen?

Door wie worden die georganiseerd?

Mochten deze beweegactiviteiten door externen worden georganiseerd, in hoeverre bent u tevreden met deze organisatie?

In hoeverre bent u tevreden over de kwaliteit van alle beweegmomenten?

Belang sport en bewegen op de basisschool.

Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?

Heeft u al gedacht aan de invloed van bewegen op fysieke, sociale of cognitieve ontwikkeling? Welk belang denkt u dat hierin schuilt?

Sport- en beweegbeleid.

Heeft de school op dit moment sport- en/of beweegbeleid? Zo ja, wat zegt dit beleid?

In hoeverre voldoet u aan dit beleid en waarom wel/niet?

In hoeverre draagt het team deze visie over sport en bewegen?

Bent u op de hoogte van de wetswijziging met betrekking tot de hoeveelheid bewegingsonderwijs op de basisschool? Zo ja, vertel. Zo nee, lees het blok hieronder.

Wetswijziging:

Scholen zijn al verplicht om bewegingsonderwijs te geven, maar in de wet is niet vastgelegd hoeveel tijd ze daarvoor moeten inruimen. Verantwoordelijk minister Arie Slob en de scholen hebben wel afgesproken dat de scholen alle klassen minstens twee en liefst drie uur laten gymmen, sporten of op een andere manier laten bewegen. Maar veel scholen houden zich daar niet aan.

De Tweede Kamer heeft het minimum 4 februari op voorstel van VVD en SP opgenomen in de eisen die aan scholen worden gesteld. Slob verzette zich daartegen, omdat zo'n eis voor geen enkel vak geldt. Dat wil het kabinet uit principe juist aan de scholen overlaten. Scholen werpen tegen dat ze bijvoorbeeld te weinig gymleraren, sporthallen of sportvelden hebben. De Kamer geeft scholen daarom nog drie jaar de tijd. Dan gaat de urennorm van verplicht 2 uur bewegingsonderwijs gelden en kan de inspectie ingrijpen.

Als u al aan 2 uur bewegingsonderwijs doet, kunt u deze vraag overslaan. Zo niet, hoe denkt u dit in te gaan passen binnen uw school?

In hoeverre bent u op de hoogte van trends en ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool? Kunt u er een paar noemen?

Heeft u al gedacht aan onderstaande trends en ontwikkelingen?

- De Gezonde School;
- Toenemend overgewicht;
- Achteruitgang motorische ontwikkeling.

Wat weet u van deze ontwikkelingen en spelen ze een rol binnen uw school?

Zijn er vanuit u of vanuit de school ambities en/of doelen ten aanzien van sport en bewegen voor de kinderen?

Kansen en belemmeringen.

Kunt u enkele kansen noemen ten aanzien van het stimuleren van sport en bewegen onder kinderen op uw basisschool?

Heeft u al gedacht aan aanpassingen in of rondom de school? En aan inzet van anderen bij sport- en beweegactiviteiten? Of beschikbaar stellen van extra financiën?

Wat zijn belemmeringen om aan beweegstimulering of de ambities/doelen te werken?
Heeft u al gedacht aan tijd/financiën/personeel?

<u>Ondersteuning.</u>
Waar heeft de school, volgens u, behoefte aan ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?
Ondersteunt de vakleerkracht ook buiten de gymlessen bij sport- en beweegactiviteiten?
Is de kennis en kunde van het personeel voldoende om te ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten? Waarom wel/niet?
Wie zou er naast een vakleerkracht of andere docenten kunnen ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten?

Heeft de school voldoende financiële middelen om ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten in te schakelen?

Sportcoaches.

Kunt u wat vertellen over de taken van de sportcoaches in de gemeente Steenbergen?

Op welke manier denkt u dat de sportcoaches inzetbaar zijn binnen uw school of bij sport- en beweegactiviteiten? En is daar behoefte aan?

Op welke manier is er op dit moment of in het verleden contact geweest met de sportcoaches?

Weet u hoe u contact opneemt met de sportcoaches? Zo ja, hoe?

Afsluiting

Bedankt voor het invullen van dit schriftelijk interview.

Wil u het onderzoeksrapport ontvangen wanneer dit afgerond is?

☐ JA ☐ NEE

De exacte einddatum van de afronding van dit onderzoek staat op dit moment niet vast.

Bijlage 5: Operationaliseringstabel

In tabel 4 is de operationalisering schematisch weergegeven. In kolom 1 worden belangrijke abstracte begrippen uit de deelvragen weergegeven. Deze worden in kolom 2 verder onderverdeeld in indicatoren. Kolom 3 geeft vragen en/of onderwerpen weer die gesteld kunnen worden bij deze begrippen en indicatoren.

Begrip	Indicator	Vragen/onderwerpen
Belang bewegen		Kunt u wat vertellen over het belang van bewegen voor kinderen?
	Fysieke ontwikkeling	En het belang van bewegen op de fysieke ontwikkeling?
	Leefstijlontwikkeling	En het belang van bewegen op leefstijlontwikkeling?
	Cognitieve ontwikkeling	En het belang van bewegen op cognitieve ontwikkeling?
	Affectieve ontwikkeling	En het belang van bewegen op affectieve ontwikkeling?
	Sociale ontwikkeling	En het belang van bewegen op sociale ontwikkeling?
Sport- en beweegbeleid	Ambities	Welke ambities heeft de school met betrekking tot sport en bewegen?
	Sport en bewegen in de buurt; Gezonde school	Op welke manier wil u aansluiten bij het nationaal sportbeleid?
	Beweegstimulering	Op welke manier wil de school aansluiten bij lokaal sportbeleid zoals beweegstimulering?
Kansen/belemmeringen om aan sportbeleid te werken	Kansen	Wat zijn kansen om aan sportbeleid te werken?
	Ondersteuning	Op welke manier zou ondersteuning kunnen helpen om aan het sportbeleid te werken?
	Belemmeringen	Wat zijn belemmeringen om aan sportbeleid te werken?
	Personeel, tijd, financiën	Op welke manier belemmeren personeel, tijd en financiën de kans om aan sportbeleid te werken?
Behoeftte aan ondersteuning	Financieel	Heeft de school voldoende financiële middelen om ondersteuning in te schakelen bij sport- en beweegactiviteiten?
	Personeel	Wie zou u willen inzetten ter ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?
		Is er voldoende personeel om ondersteuning te bieden bij sport- en beweegactiviteiten? Leg uit.
		Is de kwaliteit van het personeel toereiken om te ondersteunen bij sport- en bewegen? Leg uit.
	Kennis	Welke opties kunt u noemen die inzetbaar zijn ter ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?
		Welke kennis denkt u nog te missen wanneer u spreekt over ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?

	Overig	Bij welke sport- en beweegactiviteiten zou de school ondersteuning kunnen gebruiken?
Behoeftte buurtsportcoach	Profiel buurtsportcoach	Bent u op de hoogte van de taken van de buurtsportcoach?
		Hoe is de buurtsportcoach te bereiken?
		Hoe verloopt de communicatie met de buurtsportcoach?
		Hoe denkt u dat de buurtsportcoach inzetbaar is op uw school?
		Waar zou u de buurtsportcoach willen inzetten?
		Is er behoefte aan buurtsportcoaches binnen de school?

Tabel 4: Operationaliseringstabel

Bijlage 6: Transcripten

6.1 Respondent 1

[00:00:12.310] – I + R1

Opening telefonisch interview

[00:01:07.080] - I

Ja, ik zal eerst een korte introductie geven waar het een beetje over gaat. Ik ben dus vierdejaars student Sportkunde aan de HZ in Vlissingen en dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek en dat gaat over de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door buurtsportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. De bedoeling is om voor SSNB Steenbergen duidelijk te maken waar de sportcoaches eventueel ondersteuning kunnen bieden. Op dit moment hebben ze niet zo'n duidelijk beeld van. Ons interview zal ongeveer een half uurtje duren en de vragen die ik ga stellen hebben betrekking op wensen en behoeften van de school, maar ook van de vakleerkrachten gym en van de directie in het algemeen. Het is de bedoeling dat u de vraag zo ruim mogelijk beantwoordt en alles wat u denkt mag u aanhalen. Het interview gaat over sport- en beweegactiviteiten op de basisschool en de ondersteuning daarvan. En bij sport- en beweegactiviteiten mag u breder denken dan alleen gymlessen, mag ook sportdagen, beweegmomenten tijdens de les, pauzesport, dat soort dingen. En ook ondersteuning mag breed opgevat worden, dus niet alleen de ondersteuning van de buurtsportcoaches, maar ook tijd, financiën, personeel en dat soort dingen mogen meegenomen worden. En tot slot moet ik aanhalen dat het niet de bedoeling is dat er verwachtingen worden gecreëerd bij de basisscholen over de inzet van buurtsportcoaches, want dit is enkel een behoefteonderzoek.

[00:02:45.840] - R1

Ja, oké, helder.

[00:02:45.840] - I

Dus dat als korte introductie. En dan als eerste vraag kunt u in eigen woorden iets vertellen over de huidige beweegmomenten op uw basisschool?

[00:02:59.130] - R1

Ja, wat je in het leerprogramma van de kinderen ziet, daar zit gewoon bewegingsonderwijs, gym, in. Kinderen van de bovenbouw, nee, kinderen van groep 3 tot en met 8 die gymmen bij ons 1,5 uur in het Cromwiel, de gymlocatie vlak bij de school. Dat is 1 keer in de week 1,5 uur. En de groepen 1/2 hebben hun eigen speelzaal. Die gymmen ook 1 keer in de week in de speelzaal. En naast het vaste gymmoment, dus wat in het programma is opgenomen, hebben wij ook buitenspeeltijden. Alleen is dat bij ons iets anders dan bij de andere scholen, omdat, wij ervoor hebben gekozen om na één uur werken in de klas, 10 minuten naar buiten te gaan. Dus ze werken 1 uur, gaan 10 minuten naar buiten, ze werken nogmaals een uur, gaan weer 10 minuten naar buiten en dan is er nog 1 uur over en dan is het middagpauze. En in de middag hebben wij ook 1 uur werken en dan 10 minuten naar buiten en dan weer 1 uur werken, zodat ze bij ons na 1 uur intensieve inspanning in de groep, even kunnen ontladen, even kunnen rennen, even kunnen spelen. En vervolgens weer fris met de vervolgtaken verder kunnen. En daarnaast hebben de groepen 1 tot en met 4 ook nog één keer in de week zwemonderwijs, waarbij zij met z'n allen naar het zwembad lopen. Dat is bij De Knotwilg in Steenbergen. En daar hebben ze reguliere zwemlessen. Die worden dan gefinancierd door ouders en door school.

[00:04:32.730] - I

Oké, duidelijk. En in hoeverre bent u tevreden over de beweegmomenten die nu aangeboden worden?

[00:04:38.650] - R1

Nou, ik ben nieuw op school. Ik ben in augustus begonnen. Ik kende voorheen niet dat 10 minuten pauze na 1 uur werken, maar dat vind ik wel mooi om te zien dat ze dat opgepakt hebben op de Pius X. En dat werkt ook goed. Voordat ze dit hebben ingezet als vast onderdeel, hebben ze eerst een pilot gedraaid om binnen de school te kijken of het voor de leraren prettig werken was, maar ook voor de kinderen. En, naja, daar waren gewoon allebei de partijen heel enthousiast over. Vandaar dat we dat structureel hebben opgenomen. Ja, dat is gewoon heel fijn.

[00:05:14.940] - I

Ja, snap ik. En op dit moment verzorgen de docenten zelf de beweegmomenten of zijn daar andere mensen voor?

[00:05:23.620] - R1

Nee, op dit moment verzorgen de leerkracht zelf de beweegmomenten en daar zie ik dan ook gelijk weer een mooie kans voor de sportcoaches, zeker qua ondersteuning in de gymlessen. Wij hebben best wel een lange periode in de gymzaal en daar hebben we voor gekozen en daar hebben we voor gekozen om één keer lang te doen in plaats van 2 keer kort, omdat je ook met de afstand zit. En ik vind gymonderwijs ook wel echt een vak apart, net als muziekonderwijs. En op het moment dat je mensen als ondersteuning erbij hebt of ernaast kunt zetten, die de leerkracht ondersteunt, maar ook zelf met leuke ideeën komt. Ja, dan heeft dat volgens mij alleen maar meerwaarde. Want leerkrachten, ja, die proberen natuurlijk wel van alle markten thuis te zijn, maar de focus ligt alleen bij de didactische vakken. En tuurlijk hè, sommige leerkrachten die hebben wel affiniteit met gym of met muziek, maar het blijft wel gewoon een vak apart. het bij mij. Ik zou het heel prettig vinden als zeker die gymlessen in de gymzaal, dat daar ondersteuning bij zou kunnen komen vanuit de sportcoaches.

[00:06:25.120] - I

Ja, want denkt u ook dat, doordat de leraar zelf de beweegmomenten geven, dat de kwaliteit daardoor minder is of beter is?

[00:06:37.280] - R1

Nou, vooral verschillend. De ene leerkracht is daar wat meer in thuis en heeft daar meer affiniteit mee dan de andere leerkracht. En is daar ook zelf wat anders in. En ik denk dat de de sportcoach, omdat het ook meer hun vak is, hun expertise, dat die daar zeker een meerwaarde aan kunnen geven, aan zo'n gymles. Maar ook die beweegmomenten tijdens pauze, hoor. Daar zullen misschien weer net wat andere ideeën komen om kinderen net een ander spel te laten spelen dan het gebruikelijke wat ze nu doen. Ook daar zie ik wel meerwaarde, alleen is dat maar steeds 10 minuten en daarna zijn ze weer 1 uur aan het werk. Maar, goed, die gymles is natuurlijk een wat meer aaneengesloten periode. Het is voor sportcoaches misschien ook prettiger om dan ingezet te worden. Daar zie ik echt kansen hoor. Dat zou ik echt heel fijn vinden. En mijn leerkrachten ook.

[00:07:30.480] - I

Duidelijk, door naar het volgende. Kunt u in eigen woorden iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool? Dit mag op alle vlakken zijn.

[00:07:39.600] - R1

Ten eerste is het natuurlijk gezond voor hun lichaam. We merken toch ook wel dat er een aantal kinderen bij ons zijn die toch wel wat overgewicht hebben. Op moment dat je gewoon wat meer beweging komt, probeer je daar in ieder geval aan bij te dragen dat dat minder wordt. Daarnaast is het ook gewoon bewezen dat als je beweegt, met elkaar of alleen, dat maakt niet zoveel uit, dat je dan ook een bepaalde stof aanmaakt waarbij je je ook gewoon prettiger voelt. Het buitenkomen, het

met elkaar activiteiten ondernemen, dat zijn gewoon allemaal hele fijne dingen die daaraan bijdragen, waardoor ze daarna ook weer gewoon kunnen focussen op hun eigen werk. En ook samen, samen met andere kinderen een sport doen, een spel doen, plezier maken. Dat zijn ook wel begrippen die ik ook bij bewegen gelijk associeer. Van samen lekker aan de gang, lekker buiten. In plaats van dat kinderen, ja, thuis toch wel veel binnen zitten. Dat is een kleine aanname. Ik ben er natuurlijk niet bij als ze thuis zijn, maar ik weet, ik verwacht dat sommige kinderen die ik op school heb, best wel veel thuis zitten. En ook veel achter de computer zitten. Dat is op zich niet erg, als je dat mooi afwisselt met bewegen. Dus ook voor na schooltijd zie ik ook een kans voor de sportcoaches. Om kinderen toch uit te dagen tot beweging te komen.

[00:08:58.180] - I

Ja, u spreekt natuurlijk al een beetje over fysieke ontwikkeling, leefstijl, ontwikkeling en sociale ontwikkeling. Denkt u dat het ook invloed heeft op cognitieve ontwikkeling?

[00:09:08.290] - R1

Ja, zeker, want dat is ook bij ons reden waarom wij die 10 minuten hebben genomen, omdat dat de ontspanning ervoor zorgt dat daarna de focus er ook gewoon weer is en kinderen zich ook weer beter kunnen concentreren en ook weer beter de stof kunnen opnemen.

[00:09:24.530] - I

Dat zegt ook al een beetje iets over het beleid van de school. Kunt u meer vertellen over het huidige sport- en beweegbeleid van de school?

[00:09:33.310] - R1

Wij vinden dat wel ontzettend belangrijk en ook steeds belangrijker merk ik ook bij mijn collega's. Buiten dat wij dit soort momenten structureel hebben ingebouwd, hè, die 10 minuten bewegen tussen de lessen door, de vaste gymlessen, de zwemlessen, doen wij ook met alle activiteiten mee die vanuit de gemeente Steenbergen georganiseerd worden, zoals het voetbaltoernooi, wij organiseren zelf sportdag, Koningsspelen doen we aan mee. Dus eigenlijk alles wat georganiseerd wordt vanuit de gemeente, waar wij op in kunnen haken, dat doen wij eigenlijk ook. Maar eigenlijk ook omdat wij het gewoon heel belangrijk vinden om onze kinderen alle kansen te bieden, maar ook om te stimuleren om lekker tot beweging te komen.

[00:10:18.310] - I

En draagt heel uw team deze visie over sport en bewegen? Of is dat enkel vanuit de directie zo?

[00:10:26.540] - R1

Nou, wij zijn natuurlijk maar een klein team. We zijn een team met 6 leerkrachten, een directeur, een conciërge en een administratief medewerkster. Deze visie wordt zeker gedragen door dit team. Nu zijn we inderdaad maar klein, dus ja, makkelijker om de neuzen allemaal dezelfde kant op te hebben. Maar dit wordt zeker gedragen door het team. En juist omdat deze beslissing over die 10 minuten tussendoor, die was al genomen voordat ik op die school begon. En ook het bewegen in de klas hoor. Want wij hebben heel veel ... leerstrategieën, waarbij je ook in groepjes werkt, maar ook opdrachten uitvoert waarbij kinderen ook van hun plaats af komen en door de klas lopen en een ander maatje zoeken. Allerlei vormen om ook in de klas niet heel de tijd op je stoel te hoeven zitten. Sommige kinderen vinden dat gewoon heel lastig. Het is fijn om af en toe eventjes te kunnen bewegen.

[00:11:24.500] - I

Ja, snap ik. Bent u ook op de hoogte van de nieuwe wetswijziging ten aanzien van sport en bewegen op de basisschool?

[00:11:33.610] - R1

Ik kan hem niet helemaal oplezen, als je dat wil. Ik weet wel dat de focus daar steeds meer op ligt en dat er ook steeds meer van de scholen wordt gevraagd, dat je daar ook actief op inzet en daar ook met je team keuzes in maakt om dat bewegen van kinderen zoveel mogelijk te stimuleren.

[00:11:52.870] - I

De nieuwe wetswijziging houdt in ieder geval in dat, even gefocust op primair onderwijs, dat er minimaal 2 uur per week gedaan moet worden aan bewegingsonderwijs en dat scholen tot 2023 de tijd hebben om het eigen beleid hierop aan te passen. Voldoet u al aan de twee uur of...?

[00:12:15.390] - R1

Nou, als je die pauzemomenten daarin mee mag rekenen, dan zeker, want wij hebben natuurlijk al 1,5 uur gewoon de gymles. En vervolgens nog dat half uur per dag dat de kinderen bij ons buiten zijn, dus daar voldoen we zeker aan. En bij de kleuters ook, want die hebben dat zwemonderwijs en die spelen nog veel meer buiten dan dat half uurtje wat andere kinderen doen.

[00:12:38.680] - I

Ja precies, dus in principe voldoet u al aan de twee uur per week.

[00:12:42.080] - R1

Ja, als die pauzemomenten meegerekend mogen worden, wel.

[00:12:46.200] - I

Ik weet niet precies hoe dat zit, maar ik kan me voorstellen dat je dat wel mee mag rekenen.

[00:12:56.870] - R1

Dan voldoen wij er zeker aan.

[00:12:57.480] - I

In hoeverre bent u ook op de hoogte van ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool? Denk aan gezonde scholen, toenemend overgewicht, de achteruitgang van motorische ontwikkelingen.

[00:13:09.980] - R1

Ik heb altijd bij de kinderen die bij ons op school zitten en wat ik dan zelf ervaar is dat het heel wisselend is. Het ene kind speelt veel buiten, die zit op een sportclub, naja, die zijn echt wel actief en andere kinderen niet. Het verschil daartussen is groot, vind ik.

[00:13:32.090] - I

En weet u iets over de gezonde school, dat programma? Bent u daarmee bekend?

[00:13:41.720] - R1

Ja, dat gaat ook met name over de tussendoortjes en wat kinderen meenemen naar school voor tijdens de ochtendpauze. Wij doen wel als school mee met het Europees fruitproject. Dan krijgen we 1 keer in de week fruit aangeleverd. Dat zijn dan 3 verschillende producten en die delen wij twee keer in de week aan onze kinderen uit op de woensdag en de vrijdag. Op die momenten hoeven ze eigenlijk niks zelf van thuis mee te nemen behalve wat drinken en ook de andere dagen kunnen ze van thuis dan zelf wat meenemen en dat kan ook een gezonde koek zijn. Ja, wij zijn daar niet heel strikt in dat alleen maar water gedronken mag worden en alleen maar fruit de hele week door. Nee, wij leggen die verantwoordelijkheid ook wel een deel bij ouders. We houden wel zicht op wat kinderen meenemen. Op het moment dat daar de chocoladekoeken voorbijkomen, dat is voor ons

ook niet de bedoeling. Dan spreken we ouders daar ook wel op aan. Sowieso kijken we wel kritisch naar wat kinderen meenemen aan tussendoortjes.

[00:14:46.280] - I

Ja, dus jullie zijn er wel echt mee bezig?

[00:14:50.810] - R1

Ja, zeker wel.

[00:14:50.810] - I

Zijn er verder nog ambities of doelen ten aanzien van het sport en bewegen voor de kinderen?

[00:14:56.730] - R1

Nou, ik zou het dan ook graag wat professioneler maken in die zin, en dat heb ik al eerder aangekaart, dat de ondersteuning van de sportcoaches, wat mij betreft, enorm veel meerwaarde zouden hebben bij de gymlessen. Omdat dat nogmaals toch echt een vak apart is. Ik denk dat zij veel meer expertise en ideeën hebben om meer uit zo'n gymles te halen dan nu het geval is. Daar zou ik de eerste focus zelf op willen leggen. Kijk, wij hebben geen vakleerkracht gym. Daar hebben wij het budget ook niet voor als kleine school zijnde. Ondersteuning met sportcoaches, dat met minder kosten samengaat, voor de gymles, dat zijn natuurlijk wel interessante dingen waar ik zeker enthousiast over zou kunnen worden.

[00:15:51.100] - I

Ja, precies. U noemt dus al twee kansen: De inzet van de sportcoaches bij gymlessen en de naschoolse activiteiten heeft u ook genoemd. Zijn er verder nog kansen om aan ambities of doelen ten aanzien van sport en bewegen te werken? Of zijn dit de twee belangrijkste?

[00:16:08.380] - R1

Nou, dat zijn misschien wel de twee belangrijkste, maar ook die 10 minuten pauze. Kinderen die zijn nu wel steeds buiten en ze zijn wel aan het voetballen of met de tafeltennistafel bezig of iets, maar ik denk dat een sportcoach misschien kinderen nog andere ideeën kan geven om een ander soort spel te spelen. Binnen de Welberg zijn ze met het centrumplan bezig. Ik weet niet of je daarvan op de hoogte bent? Dat is recht voor de school eigenlijk. Dat wordt een heel autovrij speelterrein met ook een voetbalkooi en ook wat spelen op de bestrating waardoor wij ook ons plein op die manier een stukje uitbreiden, omdat wij ook met onze bovenbouw kinderen sowieso ook buiten schooltijd op het autovrije plein kunnen spelen. En dat geeft weer mogelijkheden om hele andere spellen te doen.

[00:17:01.430] - I

Ja, precies. Duidelijk!

[00:17:01.880] - R1

En dan zou misschien zo'n sportcoach wel een leuk idee kunnen geven aan de kinderen. Wat anders dan dat ze nu gewend zijn. Gewoon andere ideeën, andere inzichten wat kinderen weer enthousiast maakt om een andere manier van bewegen toe te passen.

[00:17:16.400] - I

Ja, om toch bewegen nog extra te stimuleren?

[00:17:20.470] - R1

Ja, ja.

[00:17:20.610] - I

Zijn er ook duidelijke belemmeringen aanwezig om aan die ambities of doelen te werken voor het sporten en bewegen?

[00:17:36.620] - R1

Op het moment dat je een sportcoach..., die zou je wel moeten betalen denk ik of... Ik weet niet goed hoe dat verder vormgegeven gaat worden. Misschien dat daar een belemmering zit, maar dat weet ik niet. Financieel gezien, zeg maar, maar verder zie ik niet heel veel belemmeringen, nee. Ik denk dat er best veel mogelijk is, eerlijk gezegd.

[00:17:49.300] - I

Oké, daar kom ik zo nog eventjes op terug hoor, op die financiële middelen of tijd of kwaliteit. Zou u verder nog aanpassingen willen doen in of rondom de school om de school beweegstimulerend te maken?

[00:18:08.040] - R1

Nou, wij hebben net ons plein helemaal aangepast. Dus op dit moment is die noodzaak er niet zo. En wat ik zeg, hè, dat centrumplan is ook nog in ontwikkeling. Dat gaat verder in de zomervakantie vormgegeven worden. Tenminste, als het allemaal loopt zoals het loopt. En dat geeft ook weer nieuwe kansen. Ik ben wel blij met de ontwikkelingen die nu gaande zijn voor onze school.

[00:18:30.870] - I

En buiten de ondersteuning bij de gymlessen zou er bij andere sport- beweegactiviteiten nog ondersteuning gebruikt kunnen worden?

[00:18:39.920] - R1

Ja, zeker. Ik denk dat als wij een sportdag organiseren, dat het fijn is. Dat zij ondersteuning zouden geven, maar ook bijvoorbeeld bij zo'n voetbaltoernooi, met kinderen trainen. Ja, dat zijn misschien ook leuke momenten die van meerwaarde kunnen zijn.

[00:18:57.850] - I

Ja, want is daar op dit moment voldoende personeel voor om die ondersteuning te bieden? Of merk je toch wel...?

[00:19:05.620] - R1

Opzich wel hoor. Wij maken ook veel gebruik van ouders met zo'n sportdag. We hebben een actieve oudervereniging en sowieso wel actieve ouders bij ons binnen de school. Die worden ingezet om ook een groepje te begeleiden of een spelonderdeel te begeleiden. Dus de inzet van die andere mensen is prima, is ook voldoende op het moment, maar goed, dat zijn natuurlijk allemaal ouders en dat zijn niet bepaalde mensen met expertise op het gebied van sport.

[00:19:31.310] - I

Ja, buiten de sportcoaches zouden andere mensen nog ondersteuning kunnen bieden?

[00:19:34.940] - R1

Tijdens de sportactiviteiten bedoel jij?

[00:19:34.950] - I

Ja, ja.

[00:19:34.960] - R1

Ja, de ouders zelf. De ouders van de school, de leerkrachten, ja, dat denk ik.

[00:19:53.880] - I

Oké en een vakleerkracht is bij jullie niet aanwezig geloof ik, hè?

[00:19:56.530] - R1

Nee, we hebben geen vakleerkracht gym, nee.

[00:20:01.370] - I

Zou dat eventueel ooit een optie zijn? Of hoe kijkt u daar tegenaan?

[00:20:08.160] - R1

Nou, dat zou zeker een winst zijn voor het team, denk ik. Want, wat ik zeg, niet iedereen, gym is niet voor alle leerkrachten het vak waar ze in uitblinken en wat ze leuk vinden om te geven. Daar zit echt verschil in. Maar goed, wij hebben natuurlijk maar een kleine school, dus op moment dat wij een vakleerkracht zouden aanstellen dan zou dat zijn voor, ja, krap één dag, zeg maar. Iets minder zelfs, ja. Maar dat zou zeker een wens zijn, ja.

[00:20:39.910] - I

Ja, duidelijk. Even naar het laatste stukje specifiek over de sportcoaches. Kunt u vanuit uzelf wat vertellen over de taken die de sportcoaches nu uitvoeren in de gemeente Steenbergen?

[00:20:53.160] - R1

Zij zijn bij mij een keer op bezoek geweest. Ze hebben bij ons op school het Sjors Sportief boekje uitgereikt met de wethouder Prent. Toevallig had ik ook een afspraak staan met één van de sportcoaches om eens wat nader met elkaar in gesprek te gaan over mogelijkheden. De naschoolse activiteiten werden voor een deel ook door hen georganiseerd. Ik heb wel het gevoel dat zij wel flink aan de weg aan het timmeren te zijn om meer betekenis te hebben in Steenbergen. En wat ze op dit moment ook doen is beweegkaarten maken voor de kinderen die dan door ons worden doorgezet naar de ouders, zodat kinderen ook thuis ook tot beweging kunnen komen. Ja, dus die kaarten stuur ik netjes door. Niet elke dag. Ik verzamel ze eventjes om ouders ook niet te overladen met berichten. Die verzamel ik van een paar dagen en dan stuur ik ze in één keer voor een aantal dagen door. Op die manier zijn ze wel veel in beeld vind ik. En ook wel gewoon actief.

[00:22:00.320] - I

U vindt ook dat ze goed zichtbaar zijn of zijn ze makkelijk te contacteren of zijn daar verbeterpunten in

[00:22:09.050] - R1

Naja, de ervaring die ik tot nu toe heb, en wat ik zeg, ik ben er nog niet zo heel lang, vind ik dat ze goed zichtbaar zijn en dat ze ook makkelijk benaderbaar zijn. Absoluut. Ik heb regelmatig ook contact via de mail.

[00:22:19.210] - I

Ja, op welke manier...?

[00:22:22.270] - R1

Ja, via de mail. Via de mail heb ik makkelijk contact met de sportcoaches. Via de mail vooral op het moment.

[00:22:30.610] - I

Oké en buiten de naschoolse activiteiten, zijn de sportcoaches op dit moment actief binnen de school of valt dat mee?

[00:22:40.840] - R1

Nee, dat valt wel mee. De buitenschoolse activiteiten gaan natuurlijk ook een beetje school om, dus ik weet ook niet goed hoeveel kinderen van ons daaraan deelnemen. En wat ze precies allemaal doen daar heb ik niet helemaal... Ik weet wel dat ze een programmaatje hebben en dat ze kinderen hebben geïnformeerd binnen de school ook en wat hun rol is. Maar of daar door veel kinderen van onze school aan deel wordt genomen, dat weet ik eerlijk gezegd niet.

[00:23:06.530] - I

Oké, duidelijk. Wat ik hier een beetje uit opmaak is vooral dat er wel ondersteuning gewenst is en dan vooral tijdens de gymles om de kwaliteit wat op te krikken. Wilt u hier tot slot nog iets aan toevoegen? Of heeft u hiermee alles wel gezegd?

[00:23:23.220] - R1

Nou, ja, ik val een beetje in herhaling denk ik, maar die ondersteuning bij die gymles, daar zie ik écht kansen. En ik denk dat mijn team daar heel blij mee zou zijn, ja. Dat vooral.

[00:23:30.100] - I

Voor mijn onderzoek weet ik in ieder geval voldoende, dus ik kan daar zeker mee aan de slag. Wil u het eindresultaat ontvangen of zegt u: dat hoeft van mij niet per se.

[00:23:54.060] - R1

Het eindresultaat van heel jouw onderzoek bedoel je?

[00:23:54.070] - I

Ja.

[00:23:54.080] - R1

Want die deel jij ook met de sportcoaches, denk ik, hè?

[00:24:03.620] - I

Ja, het onderzoek is voor hun, dus wordt ook met hen gedeeld. Alle scholen die meewerken en die het onderzoeksrapport willen ontvangen, kunnen hem toegestuurd krijgen. Vandaar de vraag of u dat ook wil?

[00:24:15.420] - R1

Ja, nou, weet je. Ik heb veel contact, nou ja, we hebben binnenkort ook contact met de sportcoaches. Ja, als het voor jou geen moeite is, dan mag je het me zeker toesturen. Als het wel lastig is dan vind ik het ook prima het gewoon via de sportcoaches te horen, hoor. En uiteindelijk is voor mij natuurlijk het belangrijkste wat zij daar uiteindelijk mee gaan doen. Welke actief er komen.

[00:24:37.290] - I

Ja, precies. Het is zeker geen moeite om het toe te sturen. Het gaat alleen waarschijnlijk even wat langer duren door de hele situatie. De einddatum stond nu op 18 mei als alles goed verloopt, maar die gaat waarschijnlijk uitgesteld worden. Maar tegen die tijd, dan krijgt u het gewoon toegestuurd

[00:24:56.080] – I + R1

Afsluiting telefonisch interview

6.2 Respondent 2

[00:00:30.510] – I + R2

Opening telefonisch interview

[00:00:32.440] - I

Ik dacht ik bel meteen voor het interview. Ik zal even uitleggen wat de bedoeling een beetje is. Voor mijn afstuderen aan de opleiding Sportkunde op de HZ doe ik voor SSNB Steenbergen een afstudeeronderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door buurtsportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. Daarvoor doe ik interviews met directie en vakleerkrachten van de basisscholen in Steenbergen. Om zo voor de sportcoach een duidelijk beeld te krijgen of er ondersteuning nodig is en waar ze dat kunnen bieden, want dat is op dit moment niet duidelijk. De vragen die ik ga stellen hebben betrekking op zowel wensen en behoeften van jou als vakleerkracht als van de school. Er zijn dus geen goede of foute antwoorden en is de bedoeling dat je de vraag zo ruim mogelijk beantwoordt. Je mag alles aanhalen wat je denkt of voelt. Verder wordt het interview opgenomen, maar dat is alleen om het te verwerken voor het onderzoek. Heb je hierover nog vragen?

[00:01:41.890] - R2

Nee, kom maar met de vragen, haha.

[00:01:42.010] - I

Nog een verduidelijking van de vragen. Het gaat over alle sport- en beweegactiviteiten, dus niet alleen gymlessen, ook bijvoorbeeld sportdagen of pauzesport en dat soort dingen. Verder mag je ondersteuning heel breed opvatten, dus niet alleen ondersteuning door buurtsportcoaches, maar ook bijvoorbeeld extra tijd of financiën, dat soort dingen. En verder moet ik aanhalen dat het niet de bedoeling is dat er verwachtingen worden gecreëerd met betrekking tot de inzet van buurtsportcoaches, maar dat het enkel een behoefteonderzoek is.

[00:02:19.130] - R2

Oké, ja.

[00:02:19.480] - I

Als eerste kun je in eigen woorden iets vertellen over de huidige beweegmomenten op de basisscholen waar je werkzaam bent?

[00:02:25.570] - R2

Op de basisscholen doen 1 keer tijdens de gymles wij dat als vakleerkracht en daar worden vaak gymlessen met toestellen gegeven in drie vakken. De andere les doet de leerkracht zelf en dat zijn meer spelonderdelen. Vaak ook klassikale spellen.

[00:02:44.100] - I

En hoeveel uur per week dat ongeveer totaal voor de kinderen?

[00:02:51.660] - R2

In totaal 2 uur. 1 uur van mij en één keer van de gewone leerkracht.

[00:02:57.400] - I

Oké en ben je daar tevreden over? Hoe dat nu verdeeld is?

[00:03:00.940] - R2

Ja.

[00:03:04.660] - I

Zou je daar iets anders aan willen of vind je het goed zo?

[00:03:11.210] - R2

Nee, op dit moment vind ik het goed zo. Ja, meer bewegen is beter, natuurlijk. Bijvoorbeeld wat we bij de gemeente Woensdrecht ook doen, zelf als buurtsportcoach daar, is daar op scholen ook clinics te geven van bijvoorbeeld sporten die ze niet zo vaak doen.

[00:03:32.860] - I

Oké, want zijn er in de gemeente Steenbergen, waar je werkzaam bent, nog extra beweegactiviteiten buiten de gymlessen?

[00:03:44.240] - R2

Je bedoelt op de scholen zelf?

[00:03:44.580] - I

Ja.

[00:03:44.750] - R2

Koningsspelen die ze organiseren vanuit de buurtsportcoaches. Dat is wel goed. Verder heb je natuurlijk het voetbaltoernooi wat gedaan wordt en het volleybaltoernooi. Dat soort sportactiviteiten.

[00:04:02.270] - I

En ben jij daar ook bij betrokken of valt dat mee?

[00:04:04.730] - R2

Bij de koningsspelen wel. Bij het voetbaltoernooi zelf niet, maar bij het volleybaltoernooi worden bijvoorbeeld ook clinics gegeven onder mijn lessen, dus dan ben ik er ook bij om te helpen en te assisteren en dat soort dingen.

[00:04:26.410] - I

Oké en heb jij inzicht in de lessen die de leraren geven of dat niet?

[00:04:35.210] - R2

Ja, aan het begin van het jaar heb ik een methode gestuurd, zeg maar. Waarin dat ik de toestelonderdelen doe en zij de spellessen, maar waarschijnlijk houden niet alle leerkrachten zich daaraan. Die bedenken ook gewoon zelf lessen, maar dat is prima, want ik heb wel gewoon een overzicht van welke lessen ik geef voor de toestellen. Zij kunnen dus gewoon hun spelles geven.

[00:05:03.910] - I

Dus je zorgt er eigenlijk wel een beetje voor dat de kwaliteit gewaarborgd wordt door je eigen lessen?

[00:05:07.940] - R2

Ja, ja.

[00:05:09.880] - I

Oké, kun je in eigen woorden iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?

[00:05:23.810] - R2

Ja, ik denk dat het op meerdere vlakken wel heel belangrijk is. Zelf door er fit door te worden, fysiek beter te worden, maar vooral ook voor het sociale aspect, zeg maar. Binnen spelonderdelen en met winelementen en verliezen om daarmee om te leren gaan en samen te werken. Dat is denk ik bij gymlessen, en ook op het plein natuurlijk, dat is misschien nog wel belangrijker dan het fysieke aspect. Ja, dus die twee dingen.

[00:05:56.010] - I

En cognitieve ontwikkeling? Denk je dat het daar veel invloed op heeft?

[00:06:02.360] - R2

Ja, als ze nieuwe spelletjes gaan leren bijvoorbeeld. Om daarover na te denken. Soms geef ik ze ook wel eens opdracht om zelf regels te bedenken bij een spel. Dus dan moeten ze zelf gaan nadenken hoe ze het spel het beste kunnen doen. Dus ik heb ook wel spelletjes waarbij ze echt moeten nadenken, bijvoorbeeld een mastermindestafette. Dat soort dingen vind ik wel belangrijk.

[00:06:29.960] - I

En wordt dat vanuit de school gestimuleerd dat het ook invloed heeft op de sociale ontwikkeling of komt dat meer vanuit jezelf?

[00:06:39.630] - R2

Nee, dat is meer vanuit mezelf.

[00:06:40.560] - I

Oké, weet je of de scholen daar iets van vinden?

[00:06:42.610] - R2

Nee, nee.

[00:06:48.680] - I

Oké, duidelijk. Over het sport en beweegbeleid op de basisscholen, weet jij daar iets vanaf? Of ze überhaupt beleid hebben?

[00:07:01.090] - R2

Ja, je bedoelt van welke methode gebruikt wordt en dat soort dingen?

[00:07:04.620] - I

Bijvoorbeeld en hoeveel ze aan sport willen doen en welke momenten, hoe ze dat inrichten.

[00:07:11.510] - R2

Ik weet, volgens mij is er niet echt een vaste lijn bij school hoe ze dat doen, maar is het ook meer vanuit mij, wat ik voor methode gebruik. Die gebruik ik op alle scholen waar ik lesgeef. En dan geef ik ook allemaal dezelfde onderdelen. Dus op de ene school heb ik dezelfde methode als op de andere school. En ik weet ze hebben natuurlijk de pauzes waarin ze bewegen en de Koningsspelen is dan een vast onderdeel.

[00:07:43.640] - I

En welke methode gebruik jij?

[00:07:46.980] - R2

Ik gebruik zelf lessenplan, een digitale methode. Ik gebruik ook nog wel eens onderdelen vanuit basislessen.

[00:07:59.570] - I

Oké en de pauzesport, doe je daar ook iets mee of dat niet?

[00:08:06.540] - R2

Nou, op dit moment niet, maar we zijn bezig met een Schoolplein 14-project bij de Petrus en Paulus basisschool. Daar zitten ook een paar leskaarten in en dan wordt heel het schoolplein omgebouwd naar een Schoolplein 14-plein en dan krijg je allemaal verschillende coatings en zo op het schoolplein. Daar zitten ook echt beweegkaarten bij en dat soort dingen. Dus dat wordt wel helemaal voorzien. Op de andere school, de Groen van Prinsterer, zijn we bezig met een groen schoolplein, dus dat wordt ook helemaal omgezet. Met een buitenklas, dat is het idee.

[00:08:46.180] - I

Dus daar zijn ze wel echt mee bezig?

[00:08:47.600] - R2

Ja, ja.

[00:08:49.430] - I

En is het dan ook zo dat het hele team van die scholen de visie draagt dat sport en bewegen belangrijk is of zijn dat slechts enkele mensen?

[00:09:01.400] - R2

Nee, dat is wel breed gedragen, want we hebben er ook teambijeenkomsten over gehad enz..

[00:09:06.100] - I

Oké, ben jij verder op de hoogte van de nieuwe eisen met betrekking tot sport en bewegen op de basisschool? Want er komt een nieuwe wetswijziging aan. Ben je daarvan op de hoogte?

[00:09:15.410] - R2

Ja, dat het verplicht wordt om 2 uur te bewegen?

[00:09:19.610] - I

Ja, minimaal twee uur wordt verplicht, inderdaad. Maar daar voldoe je op allebei de basisscholen al aan?

[00:09:26.240] - R2

Ja, in de gemeente Steenbergen wel, ja.

[00:09:30.090] - I

Oké, en ben je op de hoogte van ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool, zoals de gezonde scholen, het toenemend overgewicht, de achteruitgang van motorische ontwikkeling, kun je daar iets over vertellen?

[00:09:42.800] - R2

Ja, ik hoor natuurlijk steeds meer dat het achteruitgaat. Er zijn ook steeds meer scholen die nu dat schoolfruit hebben en dat hebben wij op de scholen volgens mij ook niet, dus dat is misschien wel een ideetje nog.

[00:09:57.830] - I

Is het ook iets wat je dan zelf zou aandragen?

[00:10:04.320] - R2

Ja, maar ik denk ook wel dat dat vanuit de school zelf komt, want dat moeten zij ook zelf helemaal organiseren met het snijden van dat fruit en het opdelen. Dat soort dingen, maar ik denk dat ze daar wel voor openstaan.

[00:10:15.130] - I

Oké, dan is al een goed vooruitzicht. Weet jij of de scholen of jij nog ambities of doelen hebben ten aanzien van sport en bewegen voor kinderen?

[00:10:30.030] - R2

In de breedste zin? Dus je bedoelt ook met buurtsportcoaches?

[00:10:31.550] - I

Ja, kan. Mag alles zijn wat je denkt.

[00:10:35.050] - R2

Nou, ik zou het misschien nog wel een idee vinden in de materiaalvoorziening, zeg maar. In de gymzaal zijn wel heel veel spullen, maar je hebt bijvoorbeeld sporten waarbij je materiaal nodig hebt, bijvoorbeeld tennistrackets en Lacrossespulletjes, pijl en bogen. Dat soort dingen. Die misschien wel bij de buurtsportcoaches aanwezig zijn, maar die niet in de gymzaal aanwezig zijn, dus dat je daar misschien een soort uitwisselproject mee doet. Dat zou misschien wel kunnen en dat de buurtsportcoach misschien ook, wat ook in de gemeente Woensdrecht is, dat ze clinics komen geven op die scholen op bepaalde dagen. Dat ze dan om de zoveel weken een klas hebben waarbij ze dan een clinic geven. En dan echt met sporten die ze niet in de gymles doen.

[00:11:27.490] - I

Ja, die ze niet vaak doen, inderdaad.

[00:11:30.240] - R2

Om daar dan ook nog eens mee in aanraking te komen, hè.

[00:11:33.210] - I

Heb je verder nog ambities of doelen voor sport en bewegen voor die kinderen? Buiten de buurtsportcoaches?

[00:11:38.260] - R2

Nee, ja. Ik heb zelf wel gewoon de leerlijnen die ik dan langsloop en dat ik probeer kinderen zoveel mogelijk buiten de gymlessen op sporten probeer te krijgen. En gewoon met zoveel mogelijk sporten in aanraking laten komen en dan zoveel mogelijk sporten in het algemeen.

[00:12:08.490] - I

Ja, precies. Je noemde net al dat de materialen eigenlijk een belemmering zijn. Zijn er nog meer belemmeringen om aan die ambities te werken? Of is dat een beetje het enige?

[00:12:18.450] - R2

Nee, dat is wel het enige eigenlijk.

[00:12:23.480] - I

En zie je ook nog kansen om aan die ambities of doelen te werken? Je noemde al de buurtsportcoaches. Zie je nog meer kansen?

[00:12:30.260] - R2

Ja, de verenigingen. Ik heb al wel een beetje onderzocht welke er allemaal zijn, maar dat zij ook bijvoorbeeld sportlessen geven om ook voor hun leden te werven, maar ook echt om de kinderen daarmee in aanraking te laten komen. Dat ze daardoor misschien wel voor die sport kiezen.

[00:12:59.120] - I

Oké en je noemde ook al dat scholen bezig zijn met hun pleinen anders inrichten. Zou jij nog andere aanpassingen willen doen in of rondom de school om dat beweegstimulerend te maken?

[00:13:13.700] - R2

Nee, ik denk dat het aanpakken van de pleinen wel een groot punt is.

[00:13:24.360] - I

Precies, even door naar de ondersteuning. En dan niet alleen van de buurtsportcoaches, maar mag ook op andere vlakken zijn, zoals tijd, kwaliteit en financiën. Waar denk je dat de scholen ondersteuning bij kunnen gebruiken? Waar kan jij zelf ondersteuning bij gebruiken?

[00:13:47.850] - R2

Op het gebied van tijd bedoel je?

[00:13:53.660] - I

Bijvoorbeeld. Als je zegt van : goh, ik heb te weinig tijd of ik zou meer geld beschikbaar willen hebben. Het mag op alle vlakken zijn.

[00:14:06.670] - R2

Dan heb ik geen extra behoefte nodig.

[00:14:06.670] - I

Dat kan en dat mag ook. Even kijken en je zei al dat jij als vakleerkracht ook wel helpt bij andere activiteiten. Is dat altijd uitvoerend of is het ook wel als organiserend?

[00:14:27.580] - R2

Dat is meestal bij andere activiteiten is dat deelnemend. De buurtsportcoaches organiseren dat dan en dan vragen ze of ik daarbij wil helpen op die dag zelf.

[00:14:43.070] - I

Oké en buiten de sportcoaches, zouden er andere mensen ondersteuning kunnen bieden bij sport- en beweegactiviteiten? Misschien ook bij de leerkrachten?

[00:14:50.280] - R2

Ja, de leerkrachten. Als er iets wordt georganiseerd dan helpen zij ook wel mee.

[00:14:57.880] - I

Ben je daar tevreden over of kan dat beter?

[00:14:59.730] - R2

Nee, daar ben ik op zich wel tevreden over.

[00:15:07.270] - I

En krijg je vanuit school financiële middelen om te werken aan jouw sport- en beweegactiviteiten?

[00:15:17.600] - R2

Ja, qua materialen is het meer vanuit de gemeente zelf om dat via De Buitelstee te regelen, die gymzaal. Dus wat ik zeg, alleen materiaal zou misschien beter kunnen. De basisdingetjes zijn er allemaal, maar voor sporten die ze dus niet zo vaak doen om daar materialen beschikbaar voor te stellen.

[00:15:45.660] - I

Ja, precies. En de sportcoaches in de gemeente Steenberg, heb je daar wel eens mee te maken gehad?

[00:15:49.910] - R2

Ja, wat ik dus zeg, die Koningsspelen vooral. Verder eigenlijk niet zo veel.

[00:16:00.970] - I

Weet je wat voor taken ze nog meer uitvoeren of ben je daar niet echt van op de hoogte?

[00:16:11.800] - R2

Ook van die sportactiviteiten na schooltijd, denk ik?

[00:16:12.710] - I

Ja, klopt.

[00:16:17.460] - R2

En nu in deze tijd maken ze ook filmpjes voor dat ze thuis kunnen bewegen. En, even kijken, misschien dat ze iets met voeding doen?

[00:16:32.310] - I

Op het moment nog niet.

[00:16:36.620] - R2

Oh oké. Ja, dat soort dingen.

[00:16:38.580] - I

Denk je dat sportcoaches een aanvulling zouden zijn binnen jouw scholen?

[00:16:44.830] - R2

Ja, wat ik dus zei met clinics geven en materiaal voorzien.

[00:16:49.670] - I

En zou dus op andere vlakken willen inzetten of enkel dat?

[00:16:59.550] - R2

Ja, enkel dat.

[00:16:59.620] - I

Oké en weet je ook hoe je contact kan opnemen met de sportcoaches?

[00:17:07.380] - R2

Ja, ik heb het telefoonnummer.

[00:17:08.560] - I

Oké, oké, top! Voor nu weet ik eigenlijk wel voldoende voor mijn onderzoek. Ik weet niet of jij hier nog iets aan wil toevoegen?

[00:17:16.630] - R2

Nee, nee, eigenlijk niet.

[00:17:21.640] - I

Wil jij het onderzoek als het helemaal af is ontvangen zodat je het kan nalezen?

[00:17:25.070] - R2

Nee, dat hoeft niet per se hoor.

[00:17:27.210] – I + R2

Afsluiting telefonisch interview

6.3 Respondent 3

[00:00:23.840] - I + R3

Opening telefonisch interview

[00:00:30.310] - I

Ik zal even uitleggen wie ik precies ben en wat ik aan het doen ben. Ik ben momenteel vierdejaars studente Sportkunde aan de HZ in Vlissingen. Dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek en dit gaat over de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenberg en ten aanzien van ondersteuning door buurtsportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten en de bedoeling van het onderzoek is om aan de hand van interviews met de directie en de vakleerkrachten van de basisscholen een duidelijk beeld te krijgen over waar sportcoaches ondersteuning kunnen bieden. Dat is namelijk niet duidelijk op dit moment. Het interview zal ongeveer 30 minuten duren en de vragen hebben betrekking op zowel wensen en behoeften van jou als van de school waar je werkzaam bent. En alles wat je denkt of voelt mag je aanhalen. Verder wordt dit interview opgenomen, maar dat is enkel ter verwerking van het interview.

[00:01:28.070] - R3

Dat is helemaal prima.

[00:01:31.430] - I

De vragen die ik jou ga stellen gaan over alle sport- en beweegactiviteiten op de basisschool. Dat mag breder zijn dan alleen de gymlessen, dus bijvoorbeeld ook pauzesport of sportdagen. Dit mag je allemaal meenemen. Ook mag ondersteuning heel breed opgevat worden, dus niet alleen ondersteuning door buurtsportcoaches, maar ook op gebied van tijd, kwaliteit of financiën. Dat soort dingen. En ik moet aanhalen dat het niet de bedoeling is dat er verwachtingen gecreëerd worden ten aanzien van de inzet van de buurtsportcoaches, want dit is slechts een behoefteonderzoek.

[00:02:27.110] - R3

Nee, dat is helemaal goed. Nou, vertel. We gaan beginnen.

[00:02:30.590] - I

De eerste vraag: kun je in eigen woorden iets vertellen over de huidige beweegmomenten op jouw basisschool?

[00:02:38.500] - R3

Ja, sinds vorig jaar mei ben ik in dienst bij stichting ABBO en stichting ABBO heeft 5 basisscholen in de gemeente Bergen op Zoom en dan een in de gemeente Steenberg, dat is dan De Nieuwe Veste. Sinds dan ben ik ook aan het werk op De Nieuwe Veste. Op dit moment hebben ze, qua beweegmomenten, allemaal anderhalf uur gym in de week.

[00:03:05.860] - I

Ben je daar tevreden over of zou dat meer mogen zijn?

[00:03:10.200] - R3

Ik ben natuurlijk gymleraar, dus als het aan mij ligt gaan ze iedere dag gymmen. Op dit moment is dit gewoon, ja, weet je, de norm gaat natuurlijk omhoog of is al omhoog, maar dat moet nog allemaal ingevoerd worden, dus op dit moment heb je anderhalf uur. Dat is ongeveer het gemiddelde waar alle scholen van stichting ABBO aan voldoen in ieder geval.

[00:03:28.460] - I

Ja, precies. Verzorg je alle beweegmomenten op de school of zijn er ook leerkrachten die daaraan doen?

[00:03:36.440] - R3

Op dit moment ben ik iedere dinsdagochtend, ben ik er heel de ochtend en dan pak ik anderhalf uur de groepen 5/6 en anderhalf uur groep 7/8. Tussendoor ook drie kwartier groep 3/4, dus dat betekent dat op donderdag de juffrouw van groep 3/4 zelf de gymles verzorgt.

[00:03:55.560] - I

En ben je tevreden over de kwaliteit van de gymlessen van de docenten?

[00:04:02.230] - R3

Ja, dat vind ik moeilijk inschatten, omdat ik daar natuurlijk niet bij aanwezig ben. Ik weet dat zij best wel wat onderdelen van mij proberen te pakken, maar zij gaan natuurlijk drie kwartier gymmen. Zij gaat niet heel de berging leeghalen voor die drie kwartier en dat snap ik natuurlijk ook wel. Dus ik denk dat de les kwalitatief anders is als wanneer ik dan wanneer de juffrouw de les zelf geeft.

[00:04:22.070] - I

Ja, precies. En zijn er naast gymles nog andere bewegingsactiviteiten?

[00:04:31.790] - R3

Ik werk samen met Mamaloe, dat is de kinderopvang op school en dan ga ik op toerbeurt langs alle locaties. Je hebt 6 locaties, dus één keer in de 6 weken krijgen ze naschools sportaanbod vanuit mij op de school.

[00:04:45.840] - I

Oké en weet je of er op de school wordt gedaan aan iets van pauzesport of bewegen tussen de lessen door?

[00:04:54.740] - R3

Ja, bewegingstussendoortje proberen ze zoveel mogelijk te doen, tuurlijk. Waar kan en mogelijk is. Verder loopt met pauzesport nog niks, maar daarbuiten ben ik bezig met een project binnen de stichting om dit allemaal rond te krijgen, maar dat is natuurlijk lastig omdat ik alleen maar de gymlessen heb. Dus op dit moment is er qua pauzesport nog niks. Ik weet wel dat enkele docenten wel aangeven van: er zou wel meer bewogen kunnen worden binnen de pauze, maar ze zijn een beetje zoekende naar hoe kunnen ze dit aanbieden. Want het is natuurlijk ook hun pauzemoment. Je moet dan ook weer niet te veel verwachten dat ze dan ook nog iets gaan doen. En dat begrijp ik op zich ook wel.

[00:05:35.270] - I

Zou dat ook een kans zijn om daar iemand anders dan voor in te zetten? Voor een pauzesportmoment?

[00:05:39.950] - R3

En dan doel je op?

[00:05:44.400] - I

Dat er van buitenaf iemand in wordt gezet voor de pauzesport.

[00:05:48.100] - R3

Ja, dat zou natuurlijk ideaal zijn. Kijk, ik heb 5 jaar voor de gemeente Bergen op Zoom gewerkt, dus vanuit daar weet je een beetje wat er mogelijk is qua pauzesport. Ik denk dat juist daar voor De Nieuwe Veste heel goed op ingezet kunnen worden.

[00:06:05.580] - I

Oké, daar kom ik zo nog eens op terug. Kun je, in eigen woorden, iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?

[00:06:15.890] - R3

Ik denk dat het een van de belangrijkste dingen is. Mijn doel is om die kinderen zo veel mogelijk sporten mee in aanraking te laten komen, zodat ze hun leven lang plezier blijven houden in bewegen. Ik spreek vaak ouders en die geven aan dat de gymlessen, toen zij zelf gymles hadden, echt verschrikkelijk waren en daardoor zij belemmert in hun eigen sportleven. Ik wil er gewoon voor zorgen dat alle kinderen op een leuke manier kennismaken met verschillende sporten. En dat er juist heel veel voordelen zijn aan goed bewegen. Niet alleen de gezondheid, maar als jij gewoon weet dat iets leuk is en je kunt de rest van je leven iets gaan doen wat je leuk vindt, dan denk ik dat je dan eerder blijft bewegen, dan dat je misschien wel een 'traumatische' ervaring hebt aan bewegen. Ja, dan ga je niet als je wat ouder bent nog steeds verder bewegen, denk ik.

[00:07:08.790] - I

Ja, dus eigenlijk een plezierige aanraking met sport creëren?

[00:07:13.000] - R3

Ja, dat vind ik heel mooi omschreven.

[00:07:15.690] - I

En op het gebied van cognitieve of sociale ontwikkeling? Denk je dat sport en bewegen daar voor de kinderen van invloed is?

[00:07:24.660] - R3

Ja, steeds meer onderzoeken wijzen uit dat er een verband is tussen cognitieve gedeelte en motorische gedeelte. Neem bijvoorbeeld rekenen is bewegen lerend makkelijker te leren dan dat je uit je hoofd zo tafeltjes moet gaan stampen dus dat geeft meer koppeling tussen bewegen en tussen het leren. En ik vind, dat is natuurlijk wel mega interessant.

[00:07:49.940] - I

Ja, precies. Weet je of daar vanuit het schoolbeleid op ingespeeld wordt, op die cognitieve ontwikkeling?

[00:07:59.270] - R3

In samenwerking met bewegen bedoel je toch?

[00:08:00.530] - I

Ja, ja.

[00:08:02.900] - R3

Op dit moment staat dat overal een beetje in de kinderschoenen, dus ze zijn heel erg aan het zoeken van: wat past bij onze school en wat past nou per kind, per leerjaar... Bijvoorbeeld in groep 4 leren ze de tafels en dan kan je heel makkelijk iets met een bal gaan doen. Bijvoorbeeld stuitend en dan kan je: 2, 4, 6, 8 ... voor de tafel van twee, maar hoe ga je dat doen bij een staartdeling? Wat ze bijvoorbeeld in groep 7 en 8 krijgen, dat is natuurlijk heel anders. Dus ze zijn daar steeds meer naar

aan het zoeken en, natuurlijk, de onderzoeken daarnaar zijn nog Jong, dus daar is ook nog niet heel veel over bekend. En er zijn ook nog geen kant-en-klare lesprogramma's, denk ik. Dus dat het zo goed als niet echt op elkaar aansluit. Kijk, je kan nu wel laten zien hoe je bijvoorbeeld kunt bewegen, maar ik weet niet precies wat ze in groep 8 krijgen qua rekenen bijvoorbeeld. En als methodes samen zouden kunnen werken met de beweegmethode dan kan je daar nog meer uithalen.

[00:09:02.090] - I

Dat zou eigenlijk ook al een mooie kans zijn

[00:09:11.210] - R3

Ja, dat zijn enorme kansen natuurlijk en er wordt natuurlijk steeds meer ontwikkelt, dus dat gaat ook echt wel komen, maar dat gaat op dit moment, ja, vroeger werd daar nooit aan gedacht en nu komt dat op gang. En dat wordt meer en meer en meer, maar als het er nu nog niet is, dan is het er nog niet.

[00:09:22.490] - I

Nee, precies. Dat kost ook tijd, natuurlijk. Heeft de basisschool waar je werkzaam bent op dit moment een sport- en beweegbeleid?

[00:09:34.980] - R3

Nee, daar zijn we ook mee bezig om binnen de stichting te kijken hoe we zo'n beleid in kunnen voeren. Zodat je echt kan laten zien dit doen we. Heel veel doen we natuurlijk al. Net als bij gymlessen voldoen we aan de eisen, we zorgen dat ze voldoende beweegmomenten hebben, ze hebben 1 keer per jaar een sportdag. Dat zijn dingen die je eigenlijk een keer op papier moet uitwerken, zodat je eigenlijk kan zeggen: dit is beleid dat we voeren ieder jaar. Kijk, het gebeurt wel, maar het staat niet op papier, echt een concreet sportbeleid van dit doen we. Dat moet nog uitgewerkt worden.

[00:10:08.880] - I

Dit geeft al een beetje aan dat sport en bewegen best wel een groot onderdeel is op de school en draagt ook het hele team die visie of zijn dat slechts enkelen die daar zo in betrokken zijn?

[00:10:23.530] - R3

Moeilijk om te zeggen, maar ik weet in ieder geval de directrice staat erachter. Dat weet ik in ieder geval. En er zijn ook docenten die er natuurlijk fan van zijn, maar het blijft natuurlijk een vak apart. Op het moment dat je niet zoveel met sport hebt, is het ook moeilijk om beleid te voeren wat met sport te maken heeft. Wat ik dus denk; de meeste docenten wel, maar ik weet het niet met 100% zeker.

[00:10:50.970] - I

Ja, oké en ben je op de hoogte van de nieuwe wetswijziging met betrekking tot hoeveelheid sport en bewegen op de basisschool?

[00:10:58.830] - R3

Ze willen dat je 2 uur per week gaat gymmen minimaal. hè?

[00:11:00.640] - I

Ja, precies.

[00:11:05.290] - R3

Ja, ik ben ervan op de hoogte, maar ik ben eerder van mening: hoe ga je dat voor elkaar krijgen? Gymzalen zitten nu al bomvol. Zeg maar hoe? Of er moeten accommodaties de grond uit komen,

zodat je accommodaties hebt, maar op dit moment is dat heel erg lastig om daaraan te gaan voldoen, denk ik.

[00:11:25.950] - I

Denk je dat er wel ergens kansen liggen? En dan niet bij de accommodatie zelf, maar in de school?

[00:11:34.440] - R3

Hoe bedoel je dat er dan kansen liggen? Dat je richting schoolplein gaat of iets?

[00:11:38.080] - I

Ja, bijvoorbeeld. Dat er dan wel een optie zou zijn om aan die twee uur te komen.

[00:11:44.210] - R3

Ja, maar het is, volgens mij, echt bewegingsonderwijs, dus dat is heel lastig. Heel vaak als je naar buiten gaat, is het toch wat vrijer dan dat je naar een gymzaal gaat. En voldoe je dan nog steeds aan de eisen? Dat vind ik lastig. Maar ik denk op een gegeven moment dat dat wel een mogelijkheid zou kunnen zijn. Of er moet meer samenwerking komen tussen verschillende, ik zeg maar wat, je hebt ook voetbalvelden, bijvoorbeeld bij VV Steenbergen heb je een kunstgrasveld. Nou, hoe mooi zou het zijn als je daar gebruik van kan maken. Ik weet niet of dat jij op de middelbare periode LO buiten hebt gehad? Dat je bijvoorbeeld in de zomerperiode ook naar buiten kunt uitwijken zonder dat daar heel veel belemmeringen zijn, want nu is het via de gemeente altijd een spelletje van waar kan je naartoe en wat kost het? Want het moet natuurlijk ook weer niet teveel geld kosten. Als dat wat soepeler zou zijn, dat je zegt die periode gaan we proberen zoveel mogelijk naar buiten te gaan, dat we dat ook proberen te doen. Dat de accommodaties meer gevuld gaan worden, maar dat je daar ook meer samenwerking in gaat krijgen.

[00:12:48.570] - I

Gewoon dat je alle kansen die er zijn gewoon goed benut?

[00:12:53.630] - R3

Ja, net als met die voetbalvelden. Hoe mooi is het om overdag die te kunnen vullen met een beweeg... Dat zijn enorme kansen, maar op dit moment wordt daar nog niet zo veel mee gedaan zover ik weet.

[00:13:11.510] - I

Nee, oké. En in hoeverre ben je op de hoogte van ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool, ook denkend aan bijvoorbeeld een gezonde school, toenemend overgewicht. Ben je een beetje bekend met welke ontwikkelingen er zijn?

[00:13:25.730] - R3

Op dit moment zijn we ook een gezonde school. Dan kun je verschillende vignetten aanvragen. We zijn nu bezig met het verlengen van het vignet bewegen. Dus ik weet dat we daarmee bezig zijn. En natuurlijk het toenemend overgewicht, maar is dat een schoolprobleem of is dat een maatschappelijk probleem? Ik denk dat het eerder een maatschappelijk probleem is en daar is, denk ik, heel weinig aan te doen. Net als wat ik net als zei dat ik bij de gemeente Bergen op Zoom heb gewerkt en daar gaven we bijvoorbeeld smaaklessen. En dat is heel erg gaaf en heel erg leuk, maar puntje bij paaltje is het 9 van de 10 keer het kind niet die bepaalt wat ze gaan eten, maar de ouders. Dus op moment dat de ouder kiest voor we gaan iets ongezonds eten, wat vaak goedkoper is, wie is het kind dan om nee te zeggen. Qua cijfers overgewicht is het dus heel moeilijk om daar iets van te maken. Op het moment dat daar maatschappelijk niks aan gedaan wordt.

[00:14:21.760] - I

En die achteruitgang van motorische ontwikkeling? Zou je daar wel op kunnen inspelen?

[00:14:26.920] - R3

Ik denk dat we dat al redelijk doen doordat ze van mij gymles krijgen. Je merkt wel een verschil. Op scholen waar ik op was begonnen en waar ze alleen maar les hebben gekregen van een docent zelf. Die kinderen zijn motorisch minder ontwikkeld. Je hebt natuurlijk allemaal kinderen die de basis hebben, maar het is juist knapper om de zwakkere leerlingen een stapje verder te krijgen. Ik denk dat daar een groepsdocent meer moeite mee heeft dan dat voor mij energie kost.

[00:15:00.160] - I

Maar het is toch wel een belangrijk gegeven dat je merkt dat op de scholen waar geen vakleerkracht gym geeft, dat er toch een groot verschil is met scholen waar dat wel is.

[00:15:13.310] - R3

Ja en dat is wat ik tegen je zeg. De normale 'beweger', ik noem het even zo, die komt wel aan zijn trekken. En de topsporters die kunnen vaak alles. En dat is makkelijk. Neem een potje voetbal. Als je twee goede gasten in je team hebt, dan win je een toernooitje. Is dan iedereen goed? Nee, denk het niet. En dan is het moeilijk als docent zijnde om de mindere bewegers beter te maken. Ik denk dat zij daar te weinig handvatten voor hebben om dat te kunnen doen.

[00:15:42.960] - I

Zijn er vanuit jou of vanuit de school nog ambities of doelen waar je aan wil werken ten aanzien van sport en bewegen?

[00:15:55.060] - R3

Kijk, ik ben een ochtendje per week op school en tuurlijk heb ik ambities om zoveel mogelijk kinderen in beweging te krijgen. Ook na schooltijd. Maar het kost of geld of het kost heel veel tijd en dat maakt het lastig. Er zijn een aantal projecten die heel interessant zijn, maar het moet ook kunnen en het moet ook betaalbaar zijn en ik vind het moeilijk om daar uitspraak over te doen. Dat zou ik eerder een vraag vinden voor de directrice. Dat zij daar even antwoord op geeft.

[00:16:22.090] - I

Zijn tijd en financiën dan ook echt wel een belemmering? Of zijn er nog andere belemmeringen?

[00:16:31.410] - R3

Als ik naar mijzelf kijk wel. Ik ben de enige vakleerkracht binnen onze stichting, dus ik rij van locatie naar locatie naar locatie. Mijn dag is gewoon helemaal gevuld. Stel, je wil naschools sportaanbod doen. Ik moet na schooltijd ook dingen voorbereiden, et cetera. Ik heb zelf niet de mogelijkheid om iets te doen. Neem bijvoorbeeld pauzesport. Ik vind het een geweldig iets en dat er iets te doen is voor die kinderen. Kijk, sommigen vermaken zich wel, maar sommigen hebben gewoon net even dat steuntje nodig. Hoe mooi zou het zijn als er dan iemand is die dat kan doen. Maar ja, iemand die er moet zijn, kost geld. Vaak is geld toch wel iets binnen de school.

[00:17:13.120] - I

Ja en je noemde al een pauzesport als kans en de aansluiting van de gymlessen op de lesmethodes in de klas. Zijn er nog andere kansen om meer aan sport en bewegen te werken of zijn dat wel de twee belangrijkste volgens jou?

[00:17:29.640] - R3

Ja, dat zijn wel dingen. En bedoel je dan wat dat voor mij is of dat het een kans is voor de sportcoach bijvoorbeeld vanuit de gemeente Steenberghe?

[00:17:35.190] - I

Nee, voor jou.

[00:17:40.160] - R3

Ja, dat vind ik dan de twee grootste. Het zou mooi zijn als daar een goede samenwerking, koppeling tussen die twee zou kunnen komen.

[00:17:49.270] - I

En zou je om de school beweegstimulerend te maken, ik weet niet of je daar een beetje van op de hoogte bent, zou je aanpassingen willen doen in of rondom de school?

[00:17:59.950] - R3

Ik heb zelf de opleiding MRT gedaan, Motorisch Remedial Teaching. Van daaruit is Wim van Gelder, de man van de methode zelf, mijn docent geweest en die heeft ons daar een beetje nog net niet mee doodgegooid van: hoe mooi het is om simpele dingetjes aan te passen. Ik zeg maar wat hinkelbanen bij de kleuters op de grond tekenen, je kan een soort beweegbaan bouwen voor groep 8 als ze naar binnen komen. Ik zeg maar wat. Dat is natuurlijk ideaal, maar dat is nu een beetje aan het groeien. Dat moet verder uitgewerkt worden en dan kan je het gaan toepassen. Nu is het een leuk idee, maar het is nog niet echt kant-en-klaar. Hoe mooi zou het zijn als je gaat verbouwen en dan kan je iets toepassen, dus een beweegbaan, iets op de gang, of zo. Dat zou het ideaalplaatje zijn in mijn ogen. Op andere scholen geven ze ook aan dat ze dan nog drukker naar binnen, dus dat is weer net de docent die erover niet over nadenkt. Kijk, ik zeg zoveel mogelijk aanpassen. Alles wat je kan aanpassen is geweldig. Maar sommige docenten zien meer beren op de weg dan dat ik zie.

[00:19:10.990] - I

Ja, precies. Duidelijk verhaal. Zou jij zelf behoefte hebben aan ondersteuning bij sport en bewegingsactiviteiten?

[00:19:17.800] - R3

Ikzelf?

[00:19:17.810] - I

Ja.

[00:19:22.260] - R3

Ja, ikzelf.... Voor mijn school zou ik wel ondersteuning willen, maar voor mijzelf is dat niet echt nodig.

[00:19:32.220] - I

En dan voor de school bedoel je meer bij bijvoorbeeld pauzesport en dat soort dingen? Want gymlessen doe jij natuurlijk.

[00:19:42.580] - R3

Ja, het mooie zou zijn als er buiten schooltijd iets zou kunnen worden aangeboden. Nu zijn jullie op dinsdagmiddag in 't Cromwiel bezig als ik het goed heb gezien. En dat is fantastisch. Dat er een aanbod is voor de kinderen uit de gemeente Steenbergen. Hoe meer aanbod er is, hoe meer je ze kunt gaan stimuleren om te bewegen. Kijk, als er niks is dan gaan ze dat niet doen ook. Ik zou eerder naschoolse activiteiten en pauzesport, dat zou wel een ideaalplaatje zijn.

[00:20:07.960] - I

Zou er buiten een sportcoach iemand anders die ondersteuning kunnen bieden?

[00:20:14.750] - R3

Stagiaires? Of?

[00:20:15.050] - I

Ja, bijvoorbeeld.

[00:20:19.780] - R3

Ja, dat is wat ik net zei. Ik werkte voor de gemeente Bergen op Zoom en daar werkte we met stagiaires die ook een nieuw groot gedeelte kunnen overnemen. Kijk, ik bedoel, ik vind ook niet dat je ze allemaal moet inzetten als slaafje, of iets, maar gewoon één keer per week kunnen ze echt wel een beweegactiviteitje ergens doen. En als je zo de scholen langs kunt gaan, is dat natuurlijk wel gaaf.

[00:20:38.990] - I

Ja, precies. Even gefocust op de sportcoaches van de gemeente Steenbergen. In hoeverre ben je bekend met hun taken?

[00:20:53.270] - R3

Nou, ik zal je vertellen, ik woon toevallig zelf in Steenbergen. Ik vind ze vrij onzichtbaar. Ik weet wie het zijn, maar wat ze precies doen? Nu zag ik toevallig bij 't Cromwiel een poster hangen, maar verder ben ik niet echt op de hoogte van de activiteiten die ze doen. Daar zouden ze bijvoorbeeld meer publiciteit voor moeten zoeken. Dat je meer weet: o, dit doen ze nou. En wat zijn hun doelen? Daar ben ik best wel benieuwd naar, eigenlijk.

[00:21:21.580] - I

Dat is een goede tip in ieder geval. Zouden de buurtsportcoaches een kans zijn om in te zetten binnen uw school en op welke vlakken dan?

[00:21:33.010] - R3

Ja, dat is wat ik net zei. Het hoeft niet per se op school, maar je hebt bijvoorbeeld naschools sportaanbod of pauzesport. Iets in die richting of misschien wel richting een toernooitje of zo. Ik zit maar hardop te denken. In Breda heb je de NAC street league. Nou, dat moet je voor de gein maar eens googelen. Dat is echt gaaf. Dat je gewoon wijken tegen elkaar hebt die na schooltijd een soort van voetbaltoernooitje één keer in de week voetballen. Kijk, in het onderwijs gaat toch steeds meer vakleerkrachten komen, denk ik. Ik weet niet hoe dat op andere scholen is in de gemeente, maar ik denk dat een buurtsportcoach meer kan en zich dan buiten de schooltijd moet gaan richten dan onder schooltijd. Of je komt richting de smaaklessen. Dat zijn natuurlijk andere dingen. Dan kan je weer in het vaarwater van de GGD komen. Dat is moeilijk daarin.

[00:22:30.520] - I

Ja, precies. Heb je wel eens samengewerkt met de sportcoaches?

[00:22:39.900] - R3

Met Ivo heb ik wel een paar keer een gesprek gevoerd, maar ik heb er zelf niet echt samen mee gewerkt vanuit mijn werk.

[00:22:45.870] - I

Weet je wel hoe je contact opneemt met de sportcoaches?

[00:22:52.530] - R3

Ja, wat ik zei. Ik ken Ivo en ik ken Sigrid. Ik weet waar ik moet zijn als ik iemand nodig heb. maar ik vind het een beetje onduidelijk, wat is nu helemaal het plan van de sportcoaches? Zijn ze nu voor

verenigingen, zijn ze voor onderwijs, zijn ze voor na schooltijd? Als ze daar een duidelijk plan voor maken en dat ook naar buiten communiceren, dan is het duidelijk voor alles en iedereen.

[00:23:17.740] - I

Hoe zouden ze dat, volgens jou, het best kunnen communiceren?

[00:23:24.390] - R3

Ja, door zichtbaar te zijn. Ik woon nu een jaar in Steenbergen en nu eindelijk zag ik die naschoolse activiteiten bij 't Cromwiel. Kijk, dan ben je zichtbaar. Ga langs scholen, laat zien wie je bent. Ik vind het lastig, omdat ik natuurlijk zelf voor een gemeente heb gewerkt, hoe moeilijk het is om zichtbaar te worden, maar juist als je groter wil worden, moet je juist zichtbaar zijn voor je mensen. Stel, je loopt over straat en je vraagt aan iemand van: hey, wat zijn de sportcoaches? Dat ze gelijk weten: o, dat is die en die. Dat zou het ideaalplaatje zijn. Ik denk dat er veel mensen niet weten dat er sportcoaches zijn.

[00:24:10.150] - I

Oké, duidelijk. Voor mijn onderzoek weet ik wel voldoende. Wil jij nog iets toevoegen aan het interview?

[00:24:15.690] - R3

Nee, ik denk dat ik alles wel een beetje gezegd heb wat ik wilde zeggen.

[00:24:20.740] - I

Oké, mooi. Wil jij het complete onderzoeksverslag ontvangen als het af is?

[00:24:27.170] - R3

Dat zou ik wel gaaf vinden, ja.

[00:24:31.640] – I + R3

Afsluiting telefonisch interview

6.4 Respondent 4

[00:00:09.990] – I + R4

Opening telefonisch interview

[00:00:18.360] - I

Ik zal even uitleggen waar ik een beetje mee bezig ben. Ik ben momenteel vierdejaars studente Sportkunde aan de HZ in Vlissingen. Dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door sportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. En de bedoeling van dit onderzoek is om aan de hand van interviews met directie en vakleerkrachten van de basisscholen voor de sportcoaches een duidelijk beeld te krijgen over waar ze kunnen ondersteunen, want dat is op dit moment niet duidelijk.

[00:00:51.750] - R4

Oké.

[00:00:54.270] - I

Het interview zal ongeveer 30 minuten duren en de vragen die ik ga stellen hebben betrekking op zowel wensen en behoeften van u als van vakleerkrachten. Er zijn dus geen foute of goede antwoorden, maar het is de bedoeling dat je de vragen zo ruim mogelijk beantwoordt. Verder wordt het interview opgenomen, maar dat is puur voor de verwerking van het interview.

[00:01:18.620] - R4

Ja, dat wilde ik al vragen. Neem je het op? Want het is ondoenlijk om mee te typen.

[00:01:22.410] - I

Nee, precies. Het wordt opgenomen, inderdaad.

[00:01:26.190] - R4

Het is helder. Ik heb gisteren trouwens al geoefend. Ik heb gisteren gebeld met Debby Jansen.

[00:01:41.740] - I

O ja, de sportfomateur.

[00:01:41.750] - R4

Ja.

[00:01:41.740] - I

Dat kan kloppen, inderdaad.

[00:01:42.700] - R4

En die zei al: er lopen nu een paar dingen door elkaar heen. Namelijk jouw onderzoek en haar vragen, haar kennismakingsgesprekken, dus je zult ongeveer dezelfde vragen krijgen.

[00:01:54.610] - I

Klopt, ik heb het inderdaad ook gehoord

[00:01:56.470] - R4

Dus, maar dat geeft niks. Het is wat het is en ik begrijp ook van jou dat je gewoon door moet.

[00:02:01.470] - I

Ja, nee, precies. Nog een kleine introductie voor het interview zelf. Het interview is gericht op sport- en beweegactiviteiten op de basisschool en de ondersteuning daarvan. Sport en beweegactiviteiten mogen daarbij heel breed genomen worden, dus niet enkel de gymlessen, maar ook bijvoorbeeld sportdagen of beweegmomenten tijdens de les. En ook ondersteuning mag heel breed opgevat worden, dus niet alleen door buurtsportcoaches, maar ook bijvoorbeeld ondersteuning door extra tijd, financiën, kwaliteit en dergelijke. En ik moet aanhalen dat het niet de bedoeling is dat er verwachtingen gecreëerd worden met betrekking tot de inzet van de buurtsportcoaches. Maar dat het slechts een behoeftenonderzoek is.

[00:02:44.440] - R4

Ja, dat snap ik.

[00:02:47.500] - I

Zijn daarover nog vragen?

[00:02:48.580] - R4

Nee, ik heb daar geen vragen over.

[00:02:51.220] - I

Oké, mooi. Als eerste kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over de huidige beweegmomenten op de basisschool?

[00:03:13.800] - R4

Ik moet dan ook even iets zeggen. Ik ben sinds dit schooljaar directeur bij Merijntje. Daarvoor kwam ik niet uit het basisonderwijs. Het kan zijn dat ik niet alles weet.

[00:03:16.780] - I

Geen probleem!

[00:03:20.580] - R4

Ik ga sowieso vertellen over de situatie bij Merijntje. Die verschilt natuurlijk per groep, maar ik ga proberen een algemeen beeld te schetsen en waar nodig zal ik specifiek worden. Alle leerlingen hebben 2 keer per week gymles in de gymzaal in Nieuw-Vossemeer. Die wordt begeleid door een leerkracht. We hebben geen vakleerkracht speciaal voor gym. Dat zijn gewoon leerkrachten die er tijd voor hebben om gymles te geven. Dus dat zijn wel steeds dezelfde leerkrachten die dat doen.

[00:04:00.840] - I

Oké, dus het zijn niet de standaard docenten van de groepen zelf?

[00:04:07.060] - R4

Nee, we hebben gewoon twee leerkrachten die gymlessen geven. En dan voor de kleuters hebben we een speellokaal en daar worden dan wel beweegactiviteiten door de leerkrachten zelf gegeven.

[00:04:24.130] - I

En hoeveel uur per week hebben de kinderen totaal gymles?

[00:04:29.290] - R4

Dat gaat om twee keer drie kwartier, dus het is anderhalf uur per week.

[00:04:34.870] - I

En bent u daar tevreden over?

[00:04:40.600] - R4

Het liefst heb je zoveel mogelijk beweging, maar er zijn ook heel veel dingen die aandacht vragen en die moeten in het curriculum, dus naar omstandigheden denk ik dat we daar tevreden over mogen zijn. Zelf zie ik veel meer de oplossing in beweegmomenten tussendoor.

[00:05:00.680] - I

Ja, want zijn die er op dit moment al?

[00:05:03.620] - R4

Die zijn er niet specifiek, maar het is wel zo, wij werken in bouwen. We hebben 3 bouwen. Groep 1/2 zit samen, 3, 4, 5 en 6, 7, 8. Die zitten in de grotere ruimte. We hebben geen lokalen. Vandaaruit hebben ze instructiemomenten en gaan ze daarna een plekje zoeken, dus er zijn al de hele dag door loopbewegingen. Dus ja, in die zin is het niet dat ze de hele dag door op hun eigen plaats zitten en daar niet meer vanaf komen. Er zijn continu bewegingen door het lokaal.

[00:05:41.390] - I

Nee, precies en naast de gymlessen zijn er nog extra beweegactiviteiten?

[00:05:49.510] - R4

We hebben dus een sportdag, we hebben de Koningsspelen, uiteraard, wat zo nu en dan ook nog voorbijkomt. Maar dat is allemaal incidenteel. In de pauze wordt er ook volop bewogen. Het nadeel daarvan is dat dat tot op heden voornamelijk voetbal is in de midden- en de bovenbouw, maar daar zijn we wel naar aan het kijken om daar iets anders voor te gaan doen. Dat we daar ook andere spellen kunnen gaan introduceren. Zo ver zijn we nog niet. Dat zijn wel ideeën die we hebben, omdat we, naast dat er veel eenzijdig is in beweging, is het ook heel eenzijdig in een waar kinderen goed in zijn. Sommige kinderen goed in voetbal en die komen nu steeds bovendrijven, terwijl andere kinderen weer goed zijn in iets anders, maar die krijgen niet de kans om dat te uitten. omdat het voornamelijk voetbal is in de pauze. Dus, we hebben al een idee om daar eens naar te gaan kijken met spelkaarten, maar zo ver is het nog niet. Daar hebben we net voor de Corona-sluiting wel over gehad, maar ja, dat is nu even minder prioriteit.

[00:07:10.200] - I

Ja, even op de achtergrond, inderdaad. En die incidentele beweegmomenten, zoals de Koningsspelen, door wie worden die georganiseerd?

[00:07:20.760] - R4

Dat is een samenwerking met de oudervereniging. Dus daar doen we dat mee. En een heel leuk initiatief waar we nu mee bezig zijn, en dat zou voor later dit jaar zijn, op Nieuw-Vossemeer hebben we NVS, de voetbalvereniging en die hebben een 75 jarig jubileum dit jaar en die willen heel graag een sportdag organiseren voor alle jeugd in Nieuw-Vossemeer. Daar zijn we wel mee in overleg en zij organiseren dat voornamelijk en wij helpen daarbij mee. In het kader daarvan zouden er deze maand en volgende maand allerlei workshops op school plaats gaan vinden om kinderen warm te maken voor voetbal. Hebben we toch weer de voetbal, haha. Maar die gaan helaas even niet door.

[00:08:15.500] - I

Nee, snap ik.

[00:08:17.690] - R4

En zo hebben we het er ook al over gehad in het team om ook met andere verenigingen te gaan kijken, maar op Nieuw-Vossemeer zijn heel weinig verenigingen. Dus we hebben het er ook al over gehad misschien de tennisvereniging eens te contacten. Daaronder is het doel tweezijdig. Namelijk

en de kinderen in contact brengen met sport, maar ook zorgen dat het dorp leefbaar blijft en dat de verenigingen levensvatbaar zijn.

[00:08:45.950] - I

Ja, precies. Heeft u een beetje inzicht in de kwaliteit van de gymlessen?

[00:08:54.490] - R4

Ik moet zeggen dat ik, zoals ik al zei: ik ben net dit schooljaar begonnen, dus ik ben ruim een half jaar bezig. De kwaliteit van de gymlessen waren tot nu toe nog niet mijn eerste prioriteit

[00:09:07.460] - I

Nee, snap ik ook.

[00:09:13.000] - R4

Dus, ik weet dat er een programma is wat wordt afgewerkt. Ik heb één keer bij een gymles gekeken, dus ik moet zeggen dat ik daar nu niks over kan zeggen.

[00:09:22.880] - I

Nee, dat snap ik. U geeft al een beetje aan dat u contact wil leggen met sportverenigingen. Dat geeft ook wel al een beetje aan dat u het belangrijk vindt dat er gesport wordt. Kunt u in eigen woorden ook iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?

[00:09:42.080] - R4

Ik denk dat dat heel erg belangrijk is. Zowel sport als het bewegen op zich. Hiervoor heb ik ook nog even buiten het onderwijs gewerkt bij een bedrijf dat vooral ging over gezondheid. Ook voeding en beweging. En ook uit eigen ervaring heb ik periodes dat ik veel gesport heb en weer minder. En ik merkte dat het gewoon heel erg goed is om fit te zijn, zowel voor je mentale als je fysieke gestel. Ook voor kinderen is het goed om dat te doen.

[00:10:32.310] - I

En op het vlak van cognitieve of sociale ontwikkeling?

[00:10:36.840] - R4

Ja, dat is gewoon heel erg belangrijk. Ook samen leren bewegen, elkaar helpen. Het is, zoals ik al zei, als je sport ook goed voor je brein. Het is goed voor hoe je je voelt en dat is wel de basis waarop je weer verder kunt gaan met leren. Als je lekkerder in je vel zit, kun je ook beter dingen aan. En er zijn nu ook voor het kleuterplein dit jaar aan het kijken om een nieuw ontwerp te hebben en dat is ook een groen schoolplein, zodat we ook veel meer buiten kunnen doen. Eén van de dingen die daaronder ligt, is ook dat we niet meer allemaal voorgeschreven spellen willen hebben of voorgeschreven klimtoestellen, speeltoestellen, maar dat we ook steeds meer kinderen zelf laten ontdekken hoe hun lichaam werkt, wat ze wel kunnen, wat ze niet kunnen. Dat er geen rubberen tegels meer liggen, maar dat ze zelf leren: als ik nu val, dan doet dat pijn, dus ik moet kijken wat ik nog wel aan kan en wat ik niet aankan. Dat vinden wij gewoon heel erg belangrijk.

[00:11:55.410] - I

Oké en wat is op dit moment het huidige sport- en beweegbeleid op school? Of is dat er niet?

[00:12:02.470] - R4

Nee, dat is er niet. Daar hebben we geen beleid op. Dat zijn we gewoon aan het doen en we zijn nu gewoon heel veel dingen aan het ontdekken om daar beleid op te schrijven. Maar goed, we kunnen niet alles tegelijkertijd doen. Hiernaast zijn we ook nog bezig met beleid over vrijwilligers. Een heel nieuw curriculum zijn we aan het schrijven of aan het bekijken en digitaal komt er ook allemaal bij.

Daarnaast zijn we ook nog bezig om de leerkracht veel meer als coach in te zetten dan als alleen degene die instructies geeft. Dus, er zijn heel veel dingen die onze aandacht hebben en dit wordt wel zijdelings meegenomen, maar we hebben daar dus nog geen beleid op.

[00:12:53.210] - I

Oké, maar het geeft wel aan dat u sport en bewegen heel belangrijk vindt. Draagt uw hele team die visie of zijn het slechts enkelen?

[00:13:01.770] - R4

Op dit moment merk ik dat een aantal het wel belangrijk vindt, maar dat er ook nog niet alle kennis is over gezond eten en gezond bewegen om dat ook uit te dragen. Ik merk dat de nadruk in het team veel meer richt op cultuur. Er is een Nieuw-Vossemeer denk ik wel een redelijk rijk muziekleven. Dat is wat binnen het team op dit moment meer leeft dan sport. Even heel zwart-wit hè.

[00:13:41.590] - I

En bent u ook op de hoogte van de nieuwe wetwijziging met betrekking tot sport en bewegen op de basisschool?

[00:13:51.370] - R4

Ik ben daar niet helemaal van op de hoogte, nee.

[00:13:51.520] - I

Het houdt in dat basisscholen minimaal twee uur per week aan bewegingsonderwijs moeten gaan doen en ze hebben tot 2023 om daaraan te werken. U doet op dit moment aan anderhalf uur, zei u. Hoe denkt u dat u dat gaat oppakken? Die twee uur?

[00:14:16.650] - R4

Daar moet ik echt even heel goed over nadenken, maar even hardop nadenken. We blijven sowieso de anderhalf uur georganiseerd gym geven. Op dit moment zit er ook niet heel veel meer ruimte in de huur van de gymzaal. Ik zie de ruimte voornamelijk in het veel meer gestructureerd in de pauzes dat gaan aanbieden. Dat in combinatie met projectwerk, ... wereldoriëntatie ... een nieuwe methode en dan willen we in de middagen veel meer projectwerk gaan doen. En dat we dan gym veel meer combineren daarmee. Dus sport en bewegen niet alleen maar op het echt sport en bewegen, maar dat we dan ook doen in combinatie met kennis over voeding en beweging. Daar zie ik eigenlijk... En in de gymlessen en in de pauzemomenten en veel meer in het projectwerk waarbij we ook dat ter sprake brengen. Het liefst zou ik dat ook weer in overleg doen met de BSO en met verenigingen in Nieuw-Vossemeer.

[00:15:44.500] - I

Ja, met meerdere partijen.

[00:15:45.510] - R4

Ja, ja.

[00:15:47.050] - I

En in hoeverre bent u op de hoogte van ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool, zoals gezonde scholen of het toenemend overgewicht of de achteruitgang van motorische ontwikkeling?

[00:16:01.730] - R4

Ik ben allemaal wel op de hoogte dat dat zo is. Overgewicht dat dat een probleem is, dat de motorische ontwikkeling op dit moment ook achteruitgaat. Ik moet zeggen, het eerste wat je noemde ben ik even kwijt.

[00:16:22.360] - I

De Gezonde scholen.

[00:16:23.220] - R4

Ja, daar heb ik ook wel van gehoord, maar daar zijn wij op dit moment nog niet mee bezig om een Gezonde school te worden. Even om een voorbeeldje te noemen: ik heb het idee dat het ook nog niet leeft bij basisscholen in het algemeen. Eén van mijn leerkrachten is bezig met een opleiding uit zichzelf om een coach, en dan ben ik even de naam kwijt, maar het heeft in ieder geval met beweging en gezondheid te maken. Vitaliteitscoach of... Ik weet het niet helemaal zeker, maar iets die kant op. Ik had zelf ook zoiets van: ik denk dat dat toekomst is. Dat dat ook wel belangrijk is, ook vanuit mijn achtergrond dat ik vorig jaar in die branche heb gewerkt. Maar die kreeg ze op dat moment nog niet vergoed, omdat daar gewoon niet de focus ligt. Er zijn zoveel dingen die spelen dat dit maar een onderdeel is. Ik denk met de kennis die er is, en zeker ook met wat we nu meemaken, dat dat er wel toe bijdraagt dat er een gevoel van urgentie gaat komen dat gezondheid toch wel heel erg belangrijk is.

[00:17:51.600] - I

Ja, precies.

[00:17:53.120] - R4

Misschien is dat een wens die ik heb. Zoals ik al zei: het blijft gewoon heel moeilijk. Er wordt zoveel gevraagd binnen het basisonderwijs. Ik verwacht wel dat er meer aandacht voor gaat komen. Ik wil dat binnen Merijntje ook wel echt gaan vormgeven.

[00:18:17.110] - I

Ja, precies. Zijn er verder nog ambities of doelen ten aanzien van sport en beweging voor kinderen?

[00:18:24.400] - R4

Die hebben we op dit moment niet. En ambitie, ja, zoals ik net heb geschetst om dat meer te doen, maar dat is op dit moment niet meer dan een ambitie. En wat ik op zich ook wel interessant vond, wij zijn de opstart aan het maken om in leerlijnen te gaan werken. Ik weet dat er ook wel een leerlijn is met betrekking tot bewegen en sport. Ik moet wel zeggen dat ik die echt heel uitgebreid vond en zo uitgebreid dat ik het ook een beetje eng vond worden. Dat echt alles beschreven is, maar ik denk wel dat het iets is wat we kunnen gebruiken in een opzet van een lessenprogramma om zo gevarieerd mogelijk aanbod te gaan bieden, in ieder geval.

[00:19:13.120] - I

Ja, precies en om kinderen te stimuleren tot sporten en bewegen op de basisschool, kunt u daarvoor enkele kansen noemen? U noemde al een groen schoolplein. Dat is natuurlijk al een kans.

[00:19:27.610] - R4

Ja, ik denk een aanbod in het programma dat we dat moeten doen, maar wij hebben zelf niet alle kennis. Daar moeten wij kennis van buitenaf gaan invliegen. En dan lijkt het mij ook iets dat er gastdocenten komen die iets komen vertellen, maar ook leerlingen echt gewoon leren kennismaken mét. Dat zie ik wel als een kans. Nu is er een programma dat door SSNB wordt aangeboden, een naschools programma.

[00:20:06.080] - I

Ja, klopt.

[00:20:07.150] - R4

Maar op het moment dat kinderen daar, wij geven dat ook door aan ouders, maar ja, ik vraag me af of alle ouders daarvan op de hoogte zijn, want wij zien daarin wel enorme verschillen. Dat sommige ouders dat wel aangrijpen en anderen weer helemaal niet. Het zou misschien goed zijn om dat veel meer in de lessen te hebben en dan ook kinderen veel meer laten kennismaken mét, dus ook gewoon... Nu kennen ze alleen voetbal, voornamelijk, dus als ze nu met iets anders leren kennismaken dan gaan ze dat misschien doen.

[00:20:54.530] - I

Ja, precies, dus een breed aanbod bieden?

[00:20:57.570] - R4

Ja, wat het wel moeilijk maakt is dat er gewoon op het dorp niet zo heel veel verenigingen zijn en als je iets anders wil dan voetbal of tennis. Volgens mij is er nog een badmintonvereniging, maar dat zijn voornamelijk ouderen, die een soort van vereniging hebben die ze al heel lang hebben en waar eigenlijk niemand meer bij komt, die voornamelijk bedoeld is om zelf nog lekker bezig te zijn. Dus, wil je als kind, ik heb zelf bijvoorbeeld aan wielrennen gedaan. Mijn jongste dochter die doet nu aan mountainbike. Als je dat in Nieuw-Vossemeer wil, dan moet je al naar Steenbergen, Roosendaal of Hoogerheide gaan. Ik heb het geluk dat ik in Hoogerheide woon. Dsu dat is wel heel lastig als kinderen iets anders willen dan wat er aan aanbod ligt. Als je wil turnen, dan moet je al naar Steenbergen en niet iedere ouder kan of wil dat.

[00:22:03.150] - I

Nee, precies, dus dat is het eigenlijk ook meteen een belemmering?

[00:22:06.800] - R4

Dat is een belemmering en dat zie ik wel, want we kunnen het allemaal wel aanbieden en als kinderen enthousiast worden en het is er gewoon niet in de buurt, ja, dan wordt dat heel erg lastig.

[00:22:21.790] - I

Ja, precies. Zou je daar ondersteuning bij kunnen gebruiken

[00:22:24.200] - R4

Ja, dat kunnen we altijd wel daarbij gebruiken, ja.

[00:22:27.370] - I

En in welke vorm denk je dan?

[00:22:33.360] - R4

Sowieso denk ik dat het goed is dat, net als de sportcoaches die er nu zijn en hun eigen programma hebben. Ik denk dat het wel goed zou zijn als die dan ook kinderen komen warm maken. Dat kan zijn van die workshops, zoals we nu ook met NVS hebben afgesproken. Dat dat kinderen echt wel aan kan zetten tot beweging. En daarnaast zou ik het wel goed vinden om dit in een breder verband te trekken. Ik weet dat ze vanuit Steenberg aan het overleggen zijn, maar ik zou dan zelf ook wel behoefte hebben om dat lokaal, dus in Nieuw-Vossemeer zelf, om dat wat breder te trekken, dus bijvoorbeeld met de dorpsraad en met de verenigingen samen te zitten van wat kunnen we voor elkaar betekenen? Dus voor jullie hoe kunnen jullie de vereniging leefbaar houden en aan nieuwe leden komen? En hoe kunnen wij kinderen weer tot sporten aanzetten?

[00:23:40.350] - I

Ja, precies. En zou u ook ondersteuning kunnen gebruiken bij de huidige beweegmomenten, zoals de gymles?

[00:23:51.270] - R4

Ik heb niet echt zicht op op hoe dat gaat, maar ik denk wel dat alle hulp en ondersteuning daarbij welkom is.

[00:24:00.140] - I

Oké en wie zou die ondersteuning dan kunnen bieden?

[00:24:04.020] - R4

Goede vraag.

[00:24:06.240] - I

Heeft u daar ideeën bij of...?

[00:24:09.190] - R4

Ik weet niet precies wat de rol van de sportcoaches is, maar dat lijkt me een uitgelezen taak voor sportcoaches of voor mensen die in ieder geval inhoudelijke kennis hebben van een bepaalde sport en dat daarnaast ook nog in leuke vormen kunnen gieten. Dat die voor de kinderen aantrekkelijk is.

[00:24:38.690] - I

En zou de school daar voldoende financiële middelen voor hebben of wordt dat weer een lastig verhaal?

[00:24:45.950] - R4

Ja, wij hebben daar op dit moment geen middelen voor.

[00:24:48.420] - I

Dus dat zou ook weer een belemmering zijn?

[00:24:49.830] - R4

Ja, ja.

[00:24:52.610] - I

Oké. Even gefocust op de sportcoaches. In hoeverre bent u bekend met de sportcoaches? U bent natuurlijk nog niet zo lang actief, maar heeft u er wel eens mee...?

[00:25:02.780] - R4

Nee, ik ben er niet heel erg bekend mee. Ze zijn langs geweest, even kort voorgesteld, en daar is het, volgens mij, ook bijgebleven op dit moment.

[00:25:19.010] - I

Je weet niet welke taken ze uitvoeren of wat voor activiteiten ze doen?

[00:25:21.950] - R4

Nee, nee.

[00:25:26.910] - I

En u heeft ze alleen gesproken, denk ik, hè?

[00:25:31.610] - R4

Ik heb iemand gezien die is dan langsgesproken met de posters voor de naschoolse activiteiten en ik ben zelfs even zijn naam kwijt, moet ik eerlijk bekennen.

[00:25:41.120] - I

Ivo Boluijt, denk ik.

[00:25:43.640] - R4

Ja, klopt. Daar is het dan ook bij gebleven op dit moment.

[00:25:53.620] - I

Weet u wel hoe u contact opneemt met de sportcoaches?

[00:25:56.180] - R4

Ik heb een mailadres, dus daar kan ik naar mailen.

[00:26:03.860] - I

Oké en vindt u verder dat ze tot nu toe goed zichtbaar zijn of kan dat beter?

[00:26:08.820] - R4

Zoals ik al zei: ik weet niet zo goed wat ze doen, dus ik denk dat het beter kan. Om een voorbeeld te geven: we hebben laatst vanuit het samenwerkingsverband passend onderwijs, zijn er ook coaches passend onderwijs gekomen, maar die zijn alle scholen afgegaan om uit te leggen wat ze doen, maar ook te vragen aan scholen waar ze behoefte aan hebben. Dat was wel prettig, omdat je dan én de gezichten leert kennen, maar ook weet van elkaar wat je kan verwachten en wat je niet kan verwachten. Dus daar zou ik dan wel behoefte aan hebben, moet ik zeggen.

[00:26:50.840] - I

Oké, duidelijk. Een beetje samenvattend over waar de sportcoach eventueel inzetbaar zijn op uw basisschool, als ik het goed begrijp, eventueel bij gymlessen en bij activiteiten om de kinderen kennis te laten maken met verschillende sporten. Wat ik dat een beetje goed samen? Of zijn er meer dingen?

[00:27:13.690] - R4

Ja, maar ook om kinderen aan een andere sport te krijgen in de pauze dan alleen maar voetbal. We hebben bijvoorbeeld per bouw een doos of een krat. Daar zitten nu alleen nog maar voetballen in en springtouw en elastiek. En ik heb het er ook al met het kinderpanel over gehad om te kijken wat zouden andere materialen kunnen zijn? Maar daar hebben ze geen idee van wat er allemaal is, dus het zou heel leuk zijn om samen met, ik vind het zelf heel belangrijk om dingen samen met kinderen te doen. Daar zou een sportcoach ook al misschien bij kunnen helpen. Welke spellen, sporten, bewegen kun je doen tijdens een pauze, waarbij je ook nog rekening houdt met dat kinderen sociaal leren zijn. Dat ze leren zich aan spelregels te houden, dat ze geen ruzie maken en waarbij ze ook nog zelf mee kunnen denken over welke bewegingen er zijn, welke dingen we naast ballen nog meer krijgen. Ik wilde bijvoorbeeld kinderen een budget geven, zodat ze zelf als klas kunnen beslissen zo van dit gaan we ervoor kopen, zodat we die spellen ervan kunnen gaan doen. Daar zou ik graag wel advies bij willen hebben of de samenwerking willen zoeken met een sportcoach.

[00:28:53.340] - I

Dus eigenlijk een beetje kennis uitwisselen?

[00:28:57.450] - R4

Ja, maar dat die ook gewoon de kinderen komt uitleggen van: wat is er.

[00:29:02.320] - I

Ja, wat kan er, wat is er mogelijk?

[00:29:04.270] - R4

Ja, dat. Dat kinderen ook zelf gaan nadenken. Dat wij niet alleen gaan bepalen van: jullie gaan dat spel doen.

[00:29:09.850] - I

Nee, oké. Duidelijk.

[00:29:16.340] - R4

Dus ik vind het ook belangrijk dat kinderen zelf kennis krijgen om dingen te gaan doen.

[00:29:19.310] - I

Ja, precies. Voor mijn onderzoek weet ik voldoende. Wilt u tot slot nog iets toevoegen?

[00:29:27.550] - R4

Nee, eigenlijk niet. Behalve dan dat ik je heel veel succes wens met het uitwerken van alle resultaten en het schrijven van een rapport.

[00:29:37.240] - I

Dankuwel. Ja, dat moet wel goedkomen. Wilt u het rapport ontvangen als het helemaal af is, zodat u het kunt nalezen?

[00:29:41.860] - R4

Dat vind ik wel heel interessant, ja. Dus als dat zou kunnen, heel graag, ja.

[00:29:48.000] – I + R4

Afsluiting telefonisch interview

6.4 Respondent 5

Introductie 1

Laat ik mij eerst even voorstellen. Ik ben Merel Tempelaars, vierdejaars studente Sportkunde aan de HZ University of Applied Sciences. Dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenberg ten aanzien van ondersteuning door sportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. De bedoeling van het onderzoek is om, aan de hand van interviews met directie en vakleerkrachten LO van de basisscholen, een duidelijk beeld te krijgen over waar sportcoaches ondersteuning kunnen bieden aan scholen. Dat is op dit moment namelijk niet duidelijk voor de sportcoaches.

Het interview zal ongeveer 30 minuten duren. De vragen die ik u ga stellen, hebben betrekking op zowel de wensen en behoeften van u als van de school in het algemeen. Er zijn dus geen juiste of foute antwoorden. Het is de bedoeling dat u de vragen zo ruim mogelijk beantwoordt. Alles wat u denkt of voelt en wat volgens u met de vraag te maken heeft, mag u aanhalen.

Alle informatie uit dit interview zal strikt vertrouwelijk behandeld worden en uw anonimiteit is zeker gewaarborgd. Alle interviews worden samen verwerkt en enkel het eindrapport is publiek. Ik ga het gesprek wel opnemen met geluidsapparatuur, maar dit dient enkel en alleen om de latere verwerking van het interview te vergemakkelijken.

Heeft u hierover nog vragen of bedenkingen

nee _____

Introductie 2

Dit interview zal gericht zijn op sport- en beweegactiviteiten op de basisschool en de ondersteuning daarvan. Ik wil u erop wijzen dat sport- en beweegactiviteiten breder zijn dan enkel de gymlessen. Het betreft bijvoorbeeld ook sportdagen, beweegmomenten tijdens de les, pauzesport, enzovoorts. Verder kan ondersteuning ook breed opgevat worden. Denk niet alleen aan ondersteuning van sportcoaches, maar ook aan ondersteuning op het gebied van tijd, financiën, kwaliteit, e.d. Tot slot is het niet de bedoeling dat er verwachtingen worden gecreëerd met betrekking tot de inzet van sportcoaches. Dit betreft slechts een behoefteonderzoek en betekent niet dat de sportcoaches daadwerkelijk ingezet zullen gaan worden.

Vragen:

Sport en bewegen op de basisschool.

Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over de huidige beweegmomenten op school?

De huidige beweegmomenten op basisschool de Zonneberg zijn momenteel 2x in de week gymlessen (1uur), elke dag 15 minuten pauze (groep 3 t/m 8) en de kleuters gaan iedere dag 45-60 minuten in de ochtend en in de middag naar buiten. Soms gaan de groepen 3 en 4 ook in de middag even naar buiten (30 minuten).

De ene leerling is tijdens de pauze wel actief, terwijl een ander dan niet actief is. Er wordt hier vanuit de leerkrachten niets georganiseerd qua sportieve momenten. Dit wordt alleen tijdens de gymlessen gedaan.

De Zonneberg had buitenspeelbakken die de leerlingen in de pauzes konden gebruiken. Elke week stond er een spel centraal en deze spullen waren te vinden in de bak. Helaas speelden er maar weinig kinderen mee, omdat uiteindelijk bleek dat de leerlingen gebaat waren bij sturing en ondersteuning van een leerkracht. En dit laatste was niet het geval.

Hoe veel uur per week zijn er beweegmomenten voor de kinderen?

- Groep ½ → 10 x in de week 45-60 minuten - Groep 3-4 → 5x 15 minuten pauze + af en toe in de middag 30 minuten naar buiten + 2x in de week 1u gymles. - Groep 5-8 → 5x 15 minuten pauze + 2x in de week 1u gymles
In hoeverre bent u hier tevreden over?
Ik ben hier redelijk tevreden over. Ik vind dat er altijd meer gymtijd of tijd voor beweging moet zijn, maar er zijn ook andere vakken belangrijk. Er wordt steeds meer van kinderen en dus ook scholen verwacht. Niet alleen gym is belangrijk, maar ook de basisvakken, zoals rekenen, taal, lezen enz. Gelukkig is de Zonneberg de enige die van de gymzaal gebruik maakt (qua school), dus we hebben geen problemen met wachten op een andere school of ver lopen. Deze tijd kunnen we goed in het bewegingsonderwijs steken. Dat is wel een dik pluspunt.
Wie verzorgt de beweegmomenten? En waarom is hiervoor gekozen?
In het schooljaar 2018-2019 is er gekozen om een leerkracht van de Zonneberg in te zetten als gymdocent. Zij heeft naast de PABO ook de ALO gedaan, dus zij is daarnaast ook een vakdocent LO. Het was de bedoeling dat zij dan 2 dagen het bewegingsonderwijs op zich nemen. Helaas is dit anders uitpakkt en geeft die persoon aan de groepen 1-2B, 3 t/m 8 gymles (1x in de week) en wordt zij de overgebleven uren ingezet als RT-er en voor andere zaken.
Er is destijds gekozen voor een vakdocent LO, omdat we gelden kregen voor de werkdruk verlagende middelen. Op deze manier hadden alle leerkrachten 1u de tijd om administratieve zaken in orde te maken. De leerlingen blijven in de gymzaal en de desbetreffende docent gaat weer terug naar school toe.
Zijn er, naast gymlessen, nog andere beweegactiviteiten voor de kinderen?
De Sjors sportief momenten, de naschoolse sport en de BSO die nu bezig is met sport. Daarbij wordt er jaarlijks ook deelgenomen aan het voetbaltoernooi en het atletiektoernooi (door de groepen 7 en 8).
Door wie worden die georganiseerd?
Sjors sportief → verenigingen Naschoolse sport → Ivo en Lieke (Sportbureau Steenberg) BSO → de leidsters Voetbal- en atletiektoernooi → geen idee eerlijk gezegd
Mochten deze beweegactiviteiten door externen worden georganiseerd, in hoeverre bent u tevreden met deze organisatie?
Zeer tevreden. Helaas is het atletiektoernooi op zijn einde en gaat er geen vervolg meer komen, dat vind ik erg jammer. Maar hopelijk blijft het voetbaltoernooi nog wel bestaan.
In hoeverre bent u tevreden over de kwaliteit van alle beweegmomenten?
Tevreden. De lessen worden sowieso inhoudelijker. De lesdoelen komen veel meer aan bod dan wanneer een 'gewone' leerkracht de lessen geeft. Dit is logisch, omdat zij er ten 1 ^e minder kennis van hebben en ten 2 ^e minder tijd hebben om dingen klaar te zetten. Dus óf er gaat veel tijd verloren met dingen klaarzetten óf er worden voornamelijk spellessen gegeven en de materiaallesen worden overgeslagen. Op dit moment zorgt de vakdocent ervoor dat de materiaallesen gegeven worden, zodat alle basisvaardigheden, zoals handstand, duikelen enz. aan bod komen. Dit wordt door iedereen als een positief iets ervaren.
Belang sport en bewegen op de basisschool.
Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?
Het is zeer belangrijk dat de kinderen al vroeg leren bewegen. Thuis worden ze niet altijd

enthousiast gemaakt om te bewegen en worden kinderen ook nogal eens geremd in de beweging. Op school moet er voldoende tijd vrijgemaakt worden om de beweging te stimuleren. Niet alleen bij de jonge kinderen, maar ook bij de oudere kinderen.

Je ziet steeds minder kinderen op straat spelen, dat betekent dat ze steeds minder goed leren om te bewegen. Mijn zorg is dan ook dat steeds meer kinderen bijvoorbeeld niet weten hoe ze moeten vallen en er meer ongelukken gebeuren. Als je een kind van 1,5 al lekker zijn gang laat gaan dan leren ze dit wel. Ik vind dit zeer belangrijk.

Daarnaast hebben we te maken met overgewicht. Steeds meer kinderen zijn te zwaar en dit is natuurlijk slecht voor de gezondheid, maar zeker ook voor de eigenwaarde van een kind. Door op school positief om te gaan met bewegen kun je veel kinderen, op die manier, toch enthousiast maken om te gaan sporten.

Heeft u al gedacht aan de invloed van bewegen op fysieke, sociale of cognitieve ontwikkeling? Welk belang denkt u dat hierin schuilt?

Bewegen heeft een hele grote invloed op dit alles. Kinderen leren met elkaar te bewegen, ze worden er sowieso socialer van. Je leert wachten, je leert omgaan met verschillen, je leert elkaar aanmoedigen enz. Daarnaast is bewegen natuurlijk goed voor het hele fysieke gestel. Je wordt er opgewekt van, je lichaam wordt sterker, je krijgt een goede bloedsomloop enz. Ook heeft het een positieve invloed op de cognitieve ontwikkeling. Het is niet voor niks dat ze willen dat de gewone lessen meer afgewisseld worden met bewegen. Door beweging komt er glucose vrij, hierdoor kan een mens beter nadenken en wordt het brein gestimuleerd. Dus het heeft zeker invloed op de cognitieve ontwikkeling.

Sport- en beweegbeleid.

Heeft de school op dit moment sport- en/of beweegbeleid? Zo ja, wat zegt dit beleid?

Geen idee

In hoeverre voldoet u aan dit beleid en waarom wel/niet?

?

In hoeverre draagt het team deze visie over sport en bewegen?

Het team heeft een niet erg duidelijke mening over sporten. Het blijft bij die 2x in de week een gymles geven en dat lijkt voor de meeste voldoende. Weinig mensen zijn echt enthousiast en zien de gymles als een leuke bijkomstigheid.

Bent u op de hoogte van de wetswijziging met betrekking tot de hoeveelheid bewegingsonderwijs op de basisschool? Zo ja, vertel. Zo nee, lees het blok hieronder.

Zie hieronder

Wetswijziging:

Scholen zijn al verplicht om bewegingsonderwijs te geven, maar in de wet is niet vastgelegd hoeveel tijd ze daarvoor moeten inruimen. Verantwoordelijk minister Arie Slob en de scholen hebben wel afgesproken dat de scholen alle klassen minstens twee en liefst drie uur laten gymmen, sporten of op een andere manier laten bewegen. Maar veel scholen houden zich daar niet aan.

De Tweede Kamer heeft het minimum 4 februari op voorstel van VVD en SP opgenomen in de eisen die aan scholen worden gesteld. Slob verzette zich daartegen, omdat zo'n eis voor geen enkel vak geldt. Dat wil het kabinet uit principe juist aan de scholen overlaten. Scholen werpen tegen dat ze bijvoorbeeld te weinig gymleraren, sporthallen of sportvelden hebben. De Kamer geeft scholen daarom nog drie jaar de tijd. Dan gaat de urennorm van verplicht 2 uur bewegingsonderwijs gelden en kan de inspectie ingrijpen.

Als u al aan 2 uur bewegingsonderwijs doet, kunt u deze vraag overslaan. Zo niet, hoe denkt u dit in te gaan passen binnen uw school?

-

In hoeverre bent u op de hoogte van trends en ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool? Kunt u er een paar noemen?
Niet als ik eerlijk ben. Ik ben blij dat ik Ivo altijd kon benaderen om vragen te stellen en eventueel ideeën te krijgen. Er is mij niets duidelijk over bepaalde trends of ontwikkelingen als ik eerlijk ben.
Heeft u al gedacht aan onderstaande trends en ontwikkelingen?
- De Gezonde School; - Toenemend overgewicht; - Achteruitgang motorische ontwikkeling.
Wat weet u van deze ontwikkelingen en spelen ze een rol binnen uw school?
Nee, aan deze trends heb ik eerlijk gezegd niet gedacht. Afgelopen jaar heb ik met de stagiaire Merel het project Lekker Fit! op kunnen starten. Dit in het kader van een gezonde school en het toenemende gewicht bij kinderen. Dit is op onze school ook aan de gang. De kinderen nemen steeds vaker slecht voedsel mee als tussendoortje en er zijn toch inmiddels best wat te dikke kinderen. Echter hebben we het hier al wel vaker over gehad met de leerkrachten, maar we vinden dat ouders hier verantwoordelijk voor zijn. We willen best eens een 'pilot' starten, maar de eindverantwoording ligt bij ouders.
Zijn er vanuit u of vanuit de school ambities en/of doelen ten aanzien van sport en bewegen voor de kinderen?
Nee, niet dat ik weet.

<u>Kansen en belemmeringen.</u>
Kunt u enkele kansen noemen ten aanzien van het stimuleren van sport en bewegen onder kinderen op uw basisschool?
De directeur staat open voor alles. Ik weet dat er best wat aanvragen gedaan worden voor bijvoorbeeld paardrijwedstrijden o.i.d.. Hij stemt dit dan met ouders af en meestal krijgen de kinderen dan wel verlof om hun hobby/sport uit te kunnen voeren.
Heeft u al gedacht aan aanpassingen in of rondom de school? En aan inzet van anderen bij sport- en beweegactiviteiten? Of beschikbaar stellen van extra financiën?
Nee
Wat zijn belemmeringen om aan beweegstimulering of de ambities/doelen te werken?
We zijn een, naar mijn mening, te kleine school. Hierdoor krijgen we hier te weinig mee te maken en om die reden kunnen we ons niet echt verder ontwikkelen op dit gebied.
Heeft u al gedacht aan tijd/financiën/personeel?
Nee

<u>Ondersteuning.</u>
Waar heeft de school, volgens u, behoefte aan ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?
In het nieuwe schooljaar, als de vakdocent ermee stopt, de gymlessen overnemen. Dat zou echt geweldig zijn. Daarnaast de hulp bij de sportdag, dat is altijd een hele grote taak voor de leerkrachten. De hulp die we van hen krijgen is altijd geweldig!
Ondersteunt de vakleerkracht ook buiten de gymlessen bij sport- en beweegactiviteiten?
Nee
Is de kennis en kunde van het personeel voldoende om te ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten? Waarom wel/niet?
Bij de een wel, bij de ander niet. Er zijn wat oudere leerkrachten en zij zitten niet meer echt in dit 'sportgebeuren'. De jongere leerkrachten ontwikkelen zich nog wel met nieuwe spellen e.d. Over het algemeen kan iedereen wel ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten mits er voldoende uitleg vooraf wordt gegeven.
Wie zou er naast een vakleerkracht of andere docenten kunnen ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten?

beweegactiviteiten?
De sportcoaches en misschien enthousiaste, sportieve ouders.
Heeft de school voldoende financiële middelen om ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten in te schakelen?
Ja, ik denk het wel.

<u>Sportcoaches.</u>
Kunt u wat vertellen over de taken van de sportcoaches in de gemeente Steenbergen?
Zij helpen en begeleiden bij sportactiviteiten, zoals de sportdag of naschoolse sport. Daarnaast is het hun taak misschien niet, maar kan ik met al mijn vragen bij hen terecht als het om sportlessen geven gaat. Dat vind ik erg prettig.
Op welke manier denkt u dat de sportcoaches inzetbaar zijn binnen uw school of bij sport- en beweegactiviteiten? En is daar behoefte aan?
Door de gymlessen te geven en door met de sportdag materialen aan te leveren en mee te helpen met de gehele organisatie. Hier is absoluut behoefte aan!
Op welke manier is er op dit moment of in het verleden contact geweest met de sportcoaches?
Via mail, via app, via face-to-face
Weet u hoe u contact opneemt met de sportcoaches? Zo ja, hoe?
Ja, via mail/telefoon/langs gaan

<u>Afsluiting</u>
Bedankt voor het invullen van dit schriftelijk interview. Wil u het onderzoeksrapport ontvangen wanneer dit afgerond is? ☒ JA ☐ NEE
De exacte einddatum van de afronding van dit onderzoek staat op dit moment niet vast.

6.6 Respondent 6

Introductie 1

Laat ik mij eerst even voorstellen. Ik ben Merel Tempelaars, vierdejaars studente Sportkunde aan de HZ University of Applied Sciences. Dit interview vindt plaats in het kader van mijn afstudeeronderzoek naar de wensen en behoeften van basisscholen in de gemeente Steenbergen ten aanzien van ondersteuning door sportcoaches bij sport- en beweegactiviteiten. De bedoeling van het onderzoek is om, aan de hand van interviews met directie en vakleerkrachten LO van de basisscholen, een duidelijk beeld te krijgen over waar sportcoaches ondersteuning kunnen bieden aan scholen. Dat is op dit moment namelijk niet duidelijk voor de sportcoaches.

Het interview zal ongeveer 30 minuten duren. De vragen die ik u ga stellen, hebben betrekking op zowel de wensen en behoeften van u als van de school in het algemeen. Er zijn dus geen juiste of foute antwoorden. Het is de bedoeling dat u de vragen zo ruim mogelijk beantwoordt. Alles wat u denkt of voelt en wat volgens u met de vraag te maken heeft, mag u aanhalen.

Alle informatie uit dit interview zal strikt vertrouwelijk behandeld worden en uw anonimiteit is zeker gewaarborgd. Alle interviews worden samen verwerkt en enkel het eindrapport is publiek. Ik ga het gesprek wel opnemen met geluidsapparatuur, maar dit dient enkel en alleen om de latere verwerking van het interview te vergemakkelijken.

Heeft u hierover nog vragen of bedenkingen?

Introductie 2

Dit interview zal gericht zijn op sport- en beweegactiviteiten op de basisschool en de ondersteuning daarvan. Ik wil u erop wijzen dat sport- en beweegactiviteiten breder zijn dan enkel de gymlessen. Het betreft bijvoorbeeld ook sportdagen, beweegmomenten tijdens de les, pauzesport, enzovoorts. Verder kan ondersteuning ook breed opgevat worden. Denk niet alleen aan ondersteuning van sportcoaches, maar ook aan ondersteuning op het gebied van tijd, financiën, kwaliteit, e.d. Tot slot is het niet de bedoeling dat er verwachtingen worden gecreëerd met betrekking tot de inzet van sportcoaches. Dit betreft slechts een behoefteonderzoek en betekent niet dat de sportcoaches daadwerkelijk ingezet zullen gaan worden.

Vragen:

Sport en bewegen op de basisschool.

Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over de huidige beweegmomenten op school?

1. Gymlessen in het Cromwiel van een vakdocent (groep 3 tot en met 8)
2. Gymlessen op school in de eigen gymzaal van de leerkracht (groep 1 en 2)
3. Bewegend leren: twee keer per week, één keer voor automatiseren spelling en één keer voor automatiseren rekenen.
4. Pauzemomenten
5. De kinderen hebben in de groep (groep 1 tot en met 8) geen vaste zitplaats. De kinderen werken per les dus op een andere plaats. Dit kan staand zijn, vanaf een wiebelkruk, de grond, vensterbank, een bank etc. Hierdoor zitten de kinderen niet de hele dag stil.
6. Daarnaast tijdens activiteiten als Zomerfeest, sportdag, koningsspelen etc.

Hoe veel uur per week zijn er beweegmomenten voor de kinderen?

1. Groep 3: 2 uur per week, groep 5 tot en met 8 1,5 uur per week
2. 3 keer per week drie kwartier, daarnaast spelen ze dagelijks buiten

3. 2 uur per week, groep 1 tot en met 8
4. in de ochtend een kwartier en tussen de middag een half uur.
In hoeverre bent u hier tevreden over?
Wij zijn hier heel tevreden over. De kinderen bewegen veel bij ons op school. Ook de flexibele werkplekken zijn erg prettig. Daarnaast werken de kinderen bij ons ook veel in de gehele school, het atelier, de aula, de gang etc.
Wie verzorgt de beweegmomenten? En waarom is hiervoor gekozen?
De eigen leerkracht en Joshua Broeders onze sportdocent. Joshua is bovenschools bij ABBO aangenomen. Hij kan veel meer expertise toevoegen in de gymlessen. Onze eigen leerkrachten hebben wel allemaal hun gymdiploma en mogen dus ook de lessen geven.
Zijn er, naast gymlessen, nog andere beweegactiviteiten voor de kinderen?
Ja, de bewegend leren lessen voor spelling en rekenen.
Door wie worden die georganiseerd?
De eigen leerkrachten.
Mochten deze beweegactiviteiten door externen worden georganiseerd, in hoeverre bent u tevreden met deze organisatie?
Wij zijn erg tevreden met de lessen van Joshua. Hij ondersteunt ook de naschoolse opvang en hij geeft veel spelideeën voor de pauzes.
In hoeverre bent u tevreden over de kwaliteit van alle beweegmomenten?
Heel tevreden, we steken hier echt op in. We hebben afgelopen jaar een sportcourt aangeschaft op het grote plein. Daarnaast hebben we veel nieuwe materialen aangeschaft voor de kleine gymzaal bij ons op school, maar ook voor de lessen van Joshua. Hij neemt deze materialen vanaf onze school mee naar het Cromwiel. Daarnaast hebben wij heel veel materiaal aangeschaft voor de pauzes. Zo hebben wij knotshockeysticks, gewone hockeysticks, ballen, stelten, skippyballen, tennisrackets, badmintonrackets, huttenbouw spullen etc etc. We hebben beweegkaarten gemaakt die de kinderen kunnen pakken en gebruiken tijdens hun spel.

<u>Belang sport en bewegen op de basisschool.</u>
Kunt u, in eigen woorden, iets vertellen over het belang van sport en bewegen op de basisschool?
Kinderen zijn van nature vrij en beweeglijk, dit moeten we stimuleren en motiveren en juist niet indammen. Juist door het laten bewegen van de kinderen worden hun hersenen actief en komen ze ook tot betere leerprestaties. Door het vele bewegen, merken wij ook dat het gedrag op onze school heel rustig is.
Heeft u al gedacht aan de invloed van bewegen op fysieke, sociale of cognitieve ontwikkeling?
Welk belang denkt u dat hierin schuilt?
Het is aangetoond dat het automatiseren van rekenen en spelling juist heel goed werkt wanneer de kinderen bewegen. Vandaar dat wij deze lessen ook op deze wijze aanbieden.

<u>Sport- en beweegbeleid.</u>
Heeft de school op dit moment sport- en/of beweegbeleid? Zo ja, wat zegt dit beleid?
Wij hebben het vignet gezonde school met als onderdeel het certificaat bewegen in huis. Wij hebben in ons beleid bovenstaande opgenomen (bewegend leren ed).
In hoeverre voldoet u aan dit beleid en waarom wel/niet?
Wij voldoen hieraan en zijn hierop getoetst door de Gezonde School.
In hoeverre draagt het team deze visie over sport en bewegen?
Het team draagt deze visie volledig. Zij hebben ook alleen bewust een hun gymdiploma behaald.
Bent u op de hoogte van de wetswijziging met betrekking tot de hoeveelheid bewegingsonderwijs op de basisschool? Zo ja, vertel. Zo nee, lees het blok hieronder.
Ja, daar weten wij van. Onze groepen 5 tot en met 8 hebben ander half uur gymles. Maar bewegen

daarnaast wel nog twee uur per week tijdens de bewegend leren lessen en lopen ook van en naar de gym (twee keer 15 minuten). Daarnaast spelen en bewegen ze altijd tijdens de pauzes.
Wetswijziging: Scholen zijn al verplicht om bewegingsonderwijs te geven, maar in de wet is niet vastgelegd hoeveel tijd ze daarvoor moeten inruimen. Verantwoordelijk minister Arie Slob en de scholen hebben wel afgesproken dat de scholen alle klassen minstens twee en liefst drie uur laten gymmen, sporten of op een andere manier laten bewegen. Maar veel scholen houden zich daar niet aan. De Tweede Kamer heeft het minimum 4 februari op voorstel van VVD en SP opgenomen in de eisen die aan scholen worden gesteld. Slob verzette zich daartegen, omdat zo'n eis voor geen enkel vak geldt. Dat wil het kabinet uit principe juist aan de scholen overlaten. Scholen werpen tegen dat ze bijvoorbeeld te weinig gymleraren, sporthallen of sportvelden hebben. De Kamer geeft scholen daarom nog drie jaar de tijd. Dan gaat de urennorm van verplicht 2 uur bewegingsonderwijs gelden en kan de inspectie ingrijpen.
Als u al aan 2 uur bewegingsonderwijs doet, kunt u deze vraag overslaan. Zo niet, hoe denkt u dit in te gaan passen binnen uw school?
Wij zouden graag naar de twee uur gaan voor groep 5 tot en met 8, maar dit moet ook met Joshua en het Cromwiel georganiseerd worden.
In hoeverre bent u op de hoogte van trends en ontwikkelingen binnen sport en bewegen op de basisschool? Kunt u er een paar noemen?
-Bewegend leren -Sport activiteiten in de gangen van de school maken -Flexibele werkplekken
Heeft u al gedacht aan onderstaande trends en ontwikkelingen?
- De Gezonde School; - Toenemend overgewicht; - Achteruitgang motorische ontwikkeling.
Wat weet u van deze ontwikkelingen en spelen ze een rol binnen uw school?
-Wij hebben vignet gezonde school voor bewegen en voeding. -Wij hebben een streng voedingsbeleid op onze school. De kinderen eten bij ons op school, dus we hebben hier ook goed zicht op. -Joshua ondersteunt ons ten aanzien van kinderen met motoriek. Daarnaast gaan we de samenwerking met een fysiotherapeut aan voor nog meer ondersteuning hierin. Deze fysiotherapeute zal na de meivakantie iedere donderdag ochtend bij ons op school zijn.
Zijn er vanuit u of vanuit de school ambities en/of doelen ten aanzien van sport en bewegen voor de kinderen?
Doorzetten bewegend leren, goed aanbod behouden van spelmateriaal.

Kansen en belemmeringen.
Kunt u enkele kansen noemen ten aanzien van het stimuleren van sport en bewegen onder kinderen op uw basisschool?
-Flexibele werkplekken. -Bewegend leren opdrachten -Bewegen in de gangen van de school -Vergroten uren sportdocent
Heeft u al gedacht aan aanpassingen in of rondom de school? En aan inzet van anderen bij sport- en beweegactiviteiten? Of beschikbaar stellen van extra financiën?
-Ja, we hebben nu een aanvraag ingediend om het schoolplein nog meer beweegfaciliteiten te geven. Dit naast het nieuwe sportcourt. -Wij maken ieder jaar een flink budget vrij om nieuwe gymmaterialen en buitenspeelmaterialen aan te schaffen.

Wat zijn belemmeringen om aan beweegstimulering of de ambities/doelen te werken?
Geen belemmeringen. Wij hebben beweging als één van onze speerpunten van onze school opgenomen in het schoolplan.
Heeft u al gedacht aan tijd/financiën/personeel?
Ja, daar hebben wij op geïnvesteerd.

<u>Ondersteuning.</u>
Waar heeft de school, volgens u, behoefte aan ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten?
Eventueel extra inzet van Joshua. Samenwerking met sportclubs. Opknappen van park in Steenberg. Zodat we deze ruimte ook kunnen gebruiken bij onze activiteiten.
Ondersteunt de vakleerkracht ook buiten de gymlessen bij sport- en beweegactiviteiten?
Ja, bij de naschoolse opvang.
Is de kennis en kunde van het personeel voldoende om te ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten? Waarom wel/niet?
Ja, iedereen is gediplomeerd.
Wie zou er naast een vakleerkracht of andere docenten kunnen ondersteunen bij sport- en beweegactiviteiten?
Ouders, docenten van sportclubs.
Heeft de school voldoende financiële middelen om ondersteuning bij sport- en beweegactiviteiten in te schakelen?
Ja, dit begroot ik van tevoren. Gaat natuurlijk wel van andere leermiddelen en dergelijke af.

<u>Sportcoaches.</u>
Kunt u wat vertellen over de taken van de sportcoaches in de gemeente Steenberg?
De sportcoaches hebben het Sjors sportief project Zitten heel soms met ons aan tafel bij de Gemeente Ze organiseren zaken als de dikke banden race.
Op welke manier denkt u dat de sportcoaches inzetbaar zijn binnen uw school of bij sport- en beweegactiviteiten? En is daar behoefte aan?
Op dit moment hoef ik geen extra inzet, aangezien wij bovenschools al Joshua hebben aangenomen.
Op welke manier is er op dit moment of in het verleden contact geweest met de sportcoaches?
Ze komen wel eens posters en dergelijke afgeven en sturen nu challenge filmpjes door.
Weet u hoe u contact opneemt met de sportcoaches? Zo ja, hoe?
Ja, via mail.

<u>Afsluiting</u>
Bedankt voor het invullen van dit schriftelijk interview. Wil u het onderzoeksrapport ontvangen wanneer dit afgerond is? ☒ JA, graag ☐ NEE
De exacte einddatum van de afronding van dit onderzoek staat op dit moment niet vast.
Succes met jouw onderzoek en ik ontvang graag het rapport. Ik krijg de ja niet aangevinkt.

Bijlage 7: Codeerproces

7.1 Excelsheets

[Coderen transcripten\Open coderen 1.xlsx](#)

[Coderen transcripten\Open coderen 2.xlsx](#)

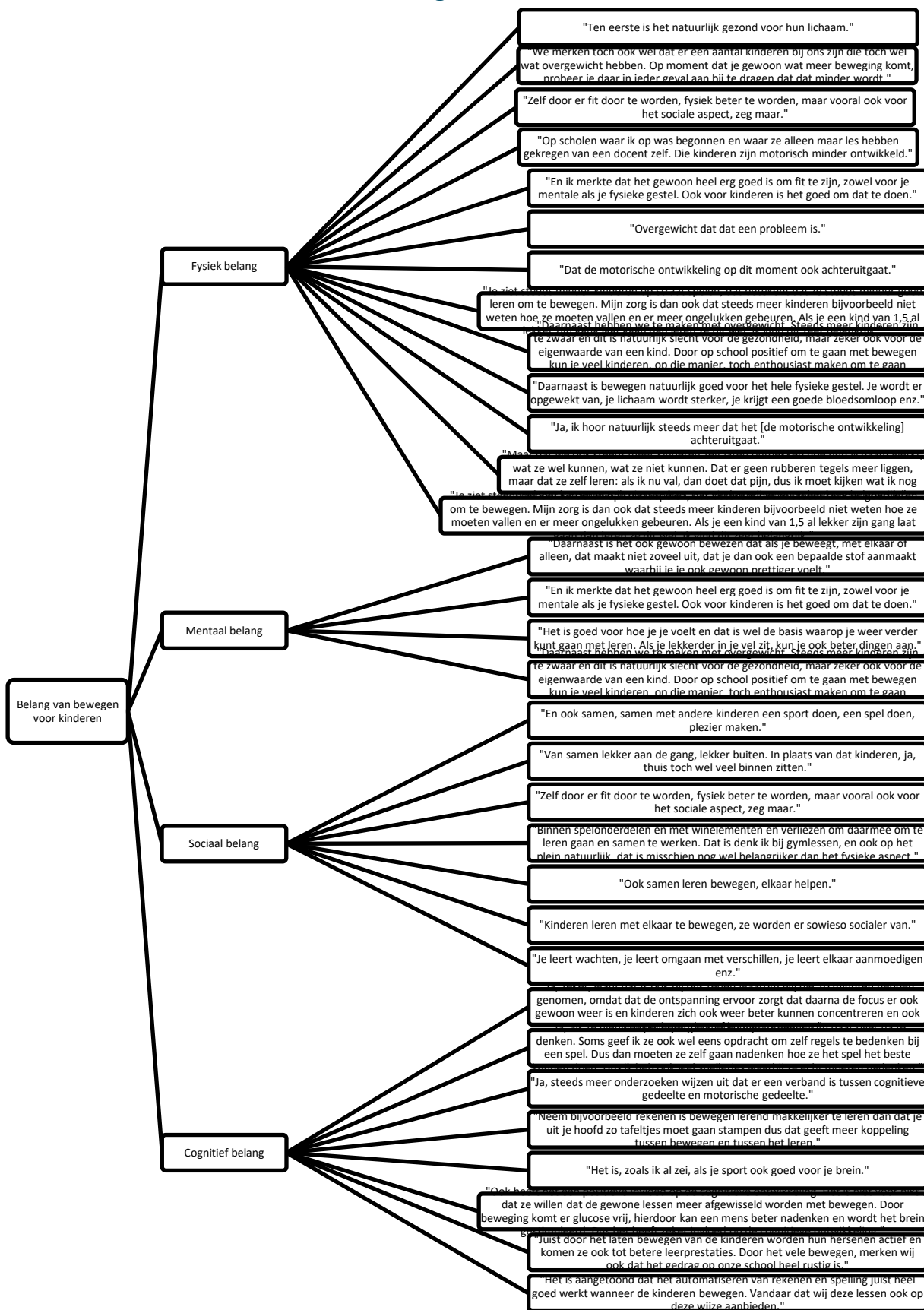
[Coderen transcripten\Open coderen 3.xlsx](#)

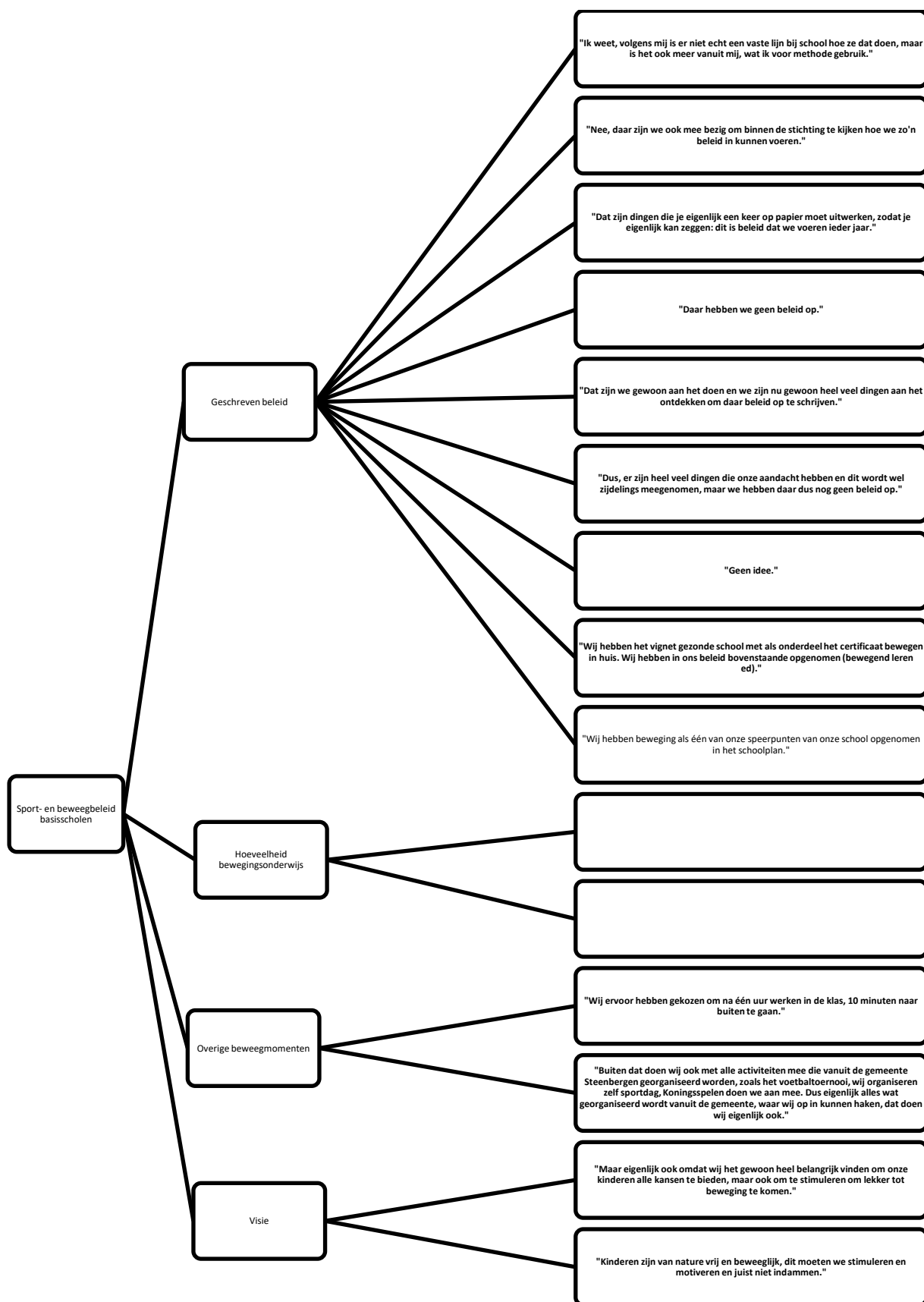
[Coderen transcripten\Open coderen 4.xlsx](#)

[Coderen transcripten\Open coderen 5.xlsx](#)

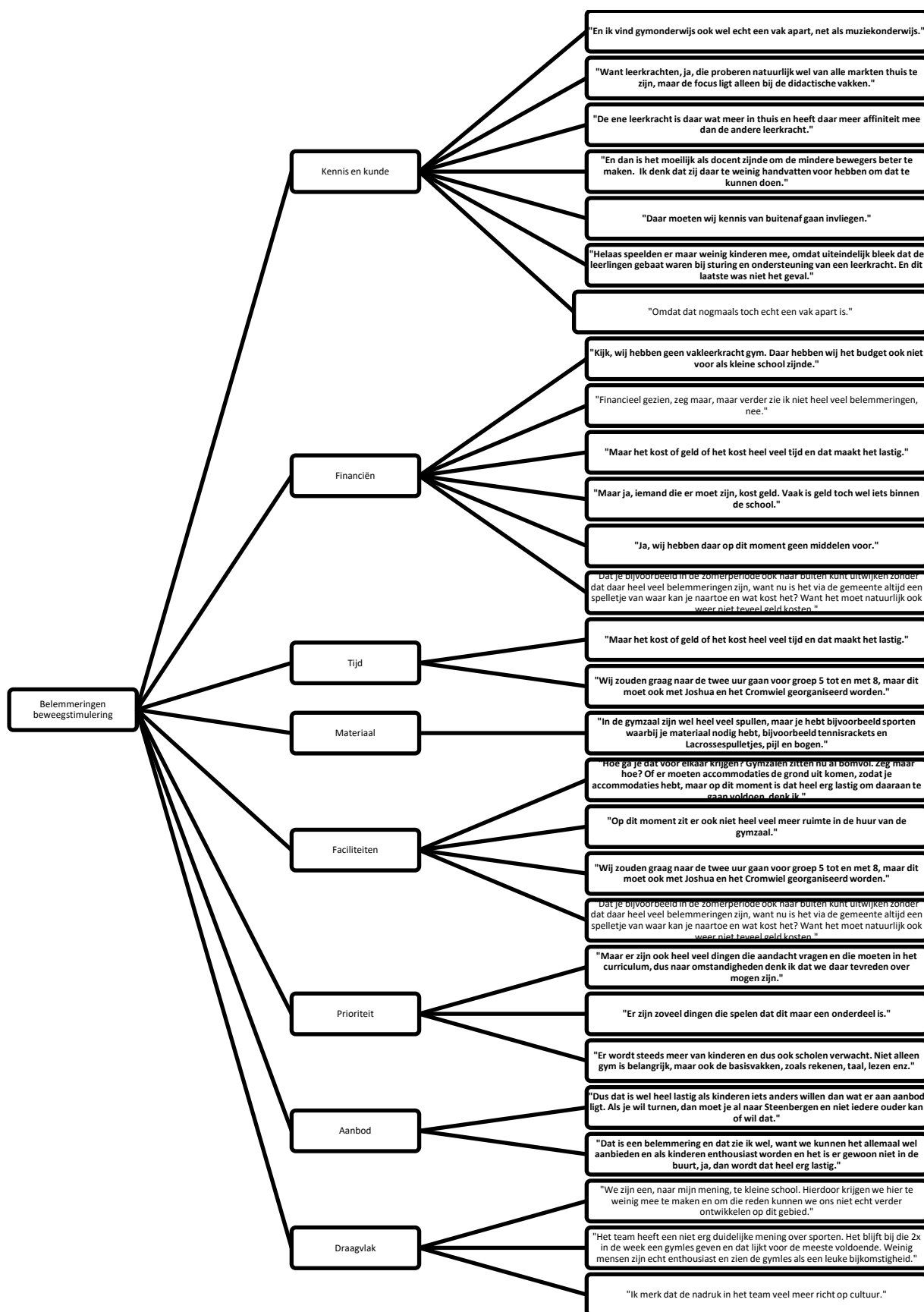
[Coderen transcripten\Open coderen 6.xlsx](#)

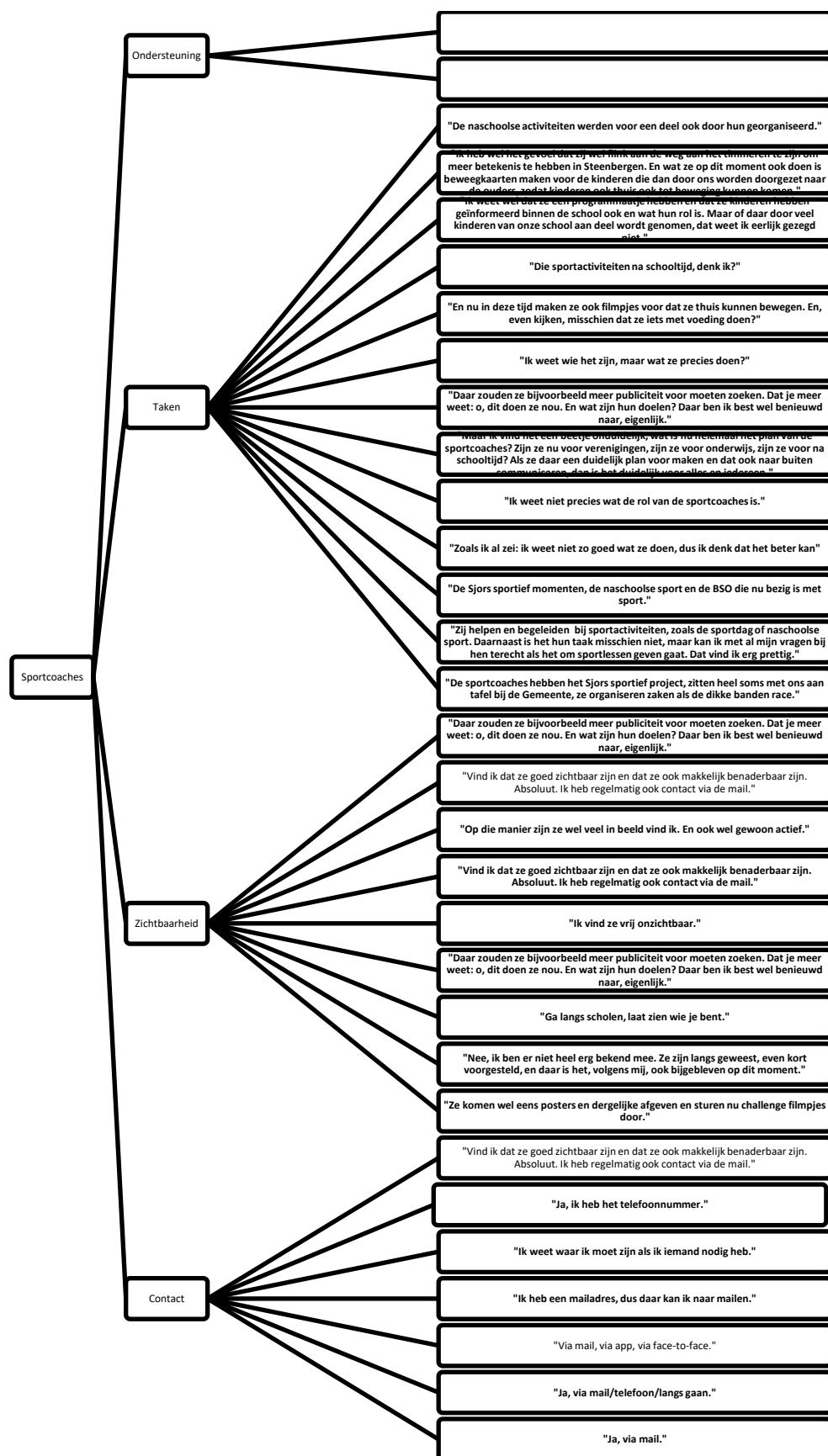
7.2 Axiaal en selectief coderen met fragmenten

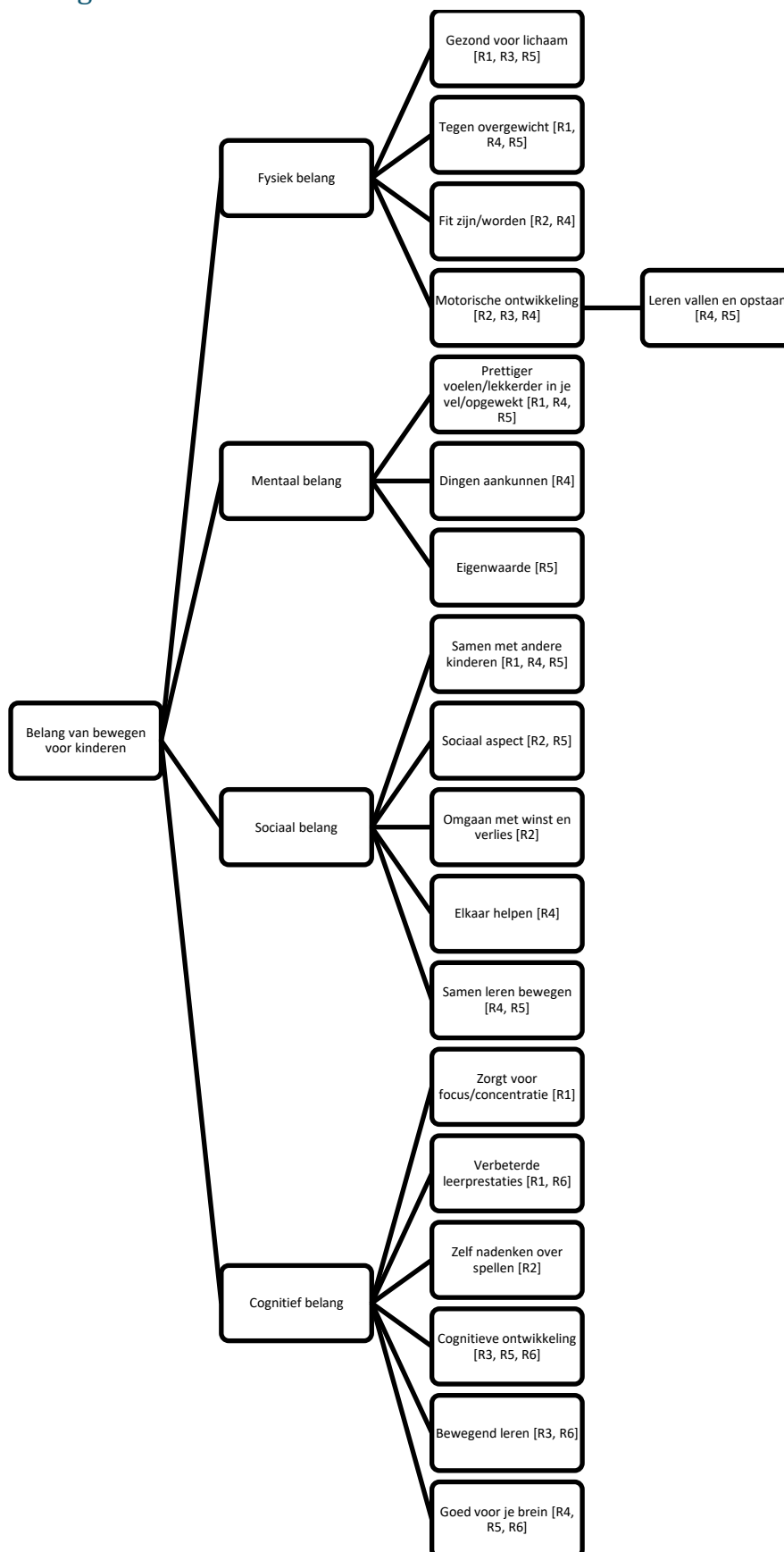

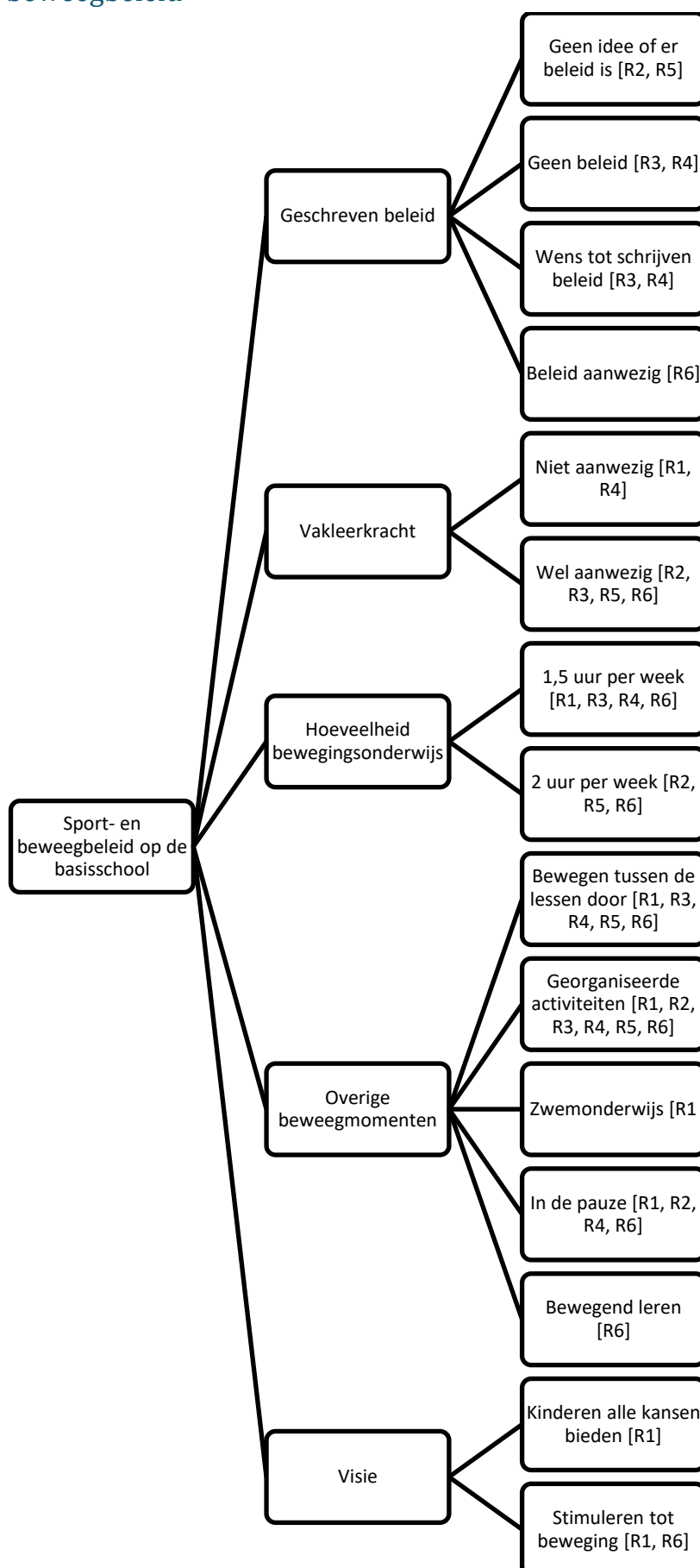

Bijlage 8: Codebomen

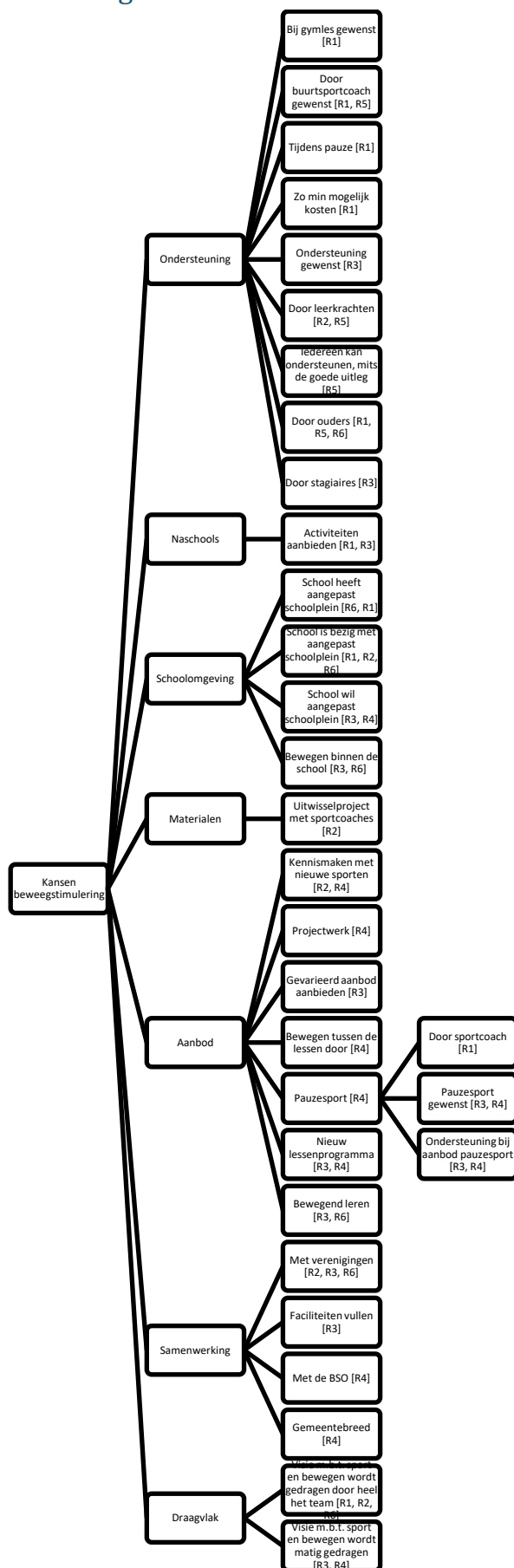
8.1 Belang bewegen

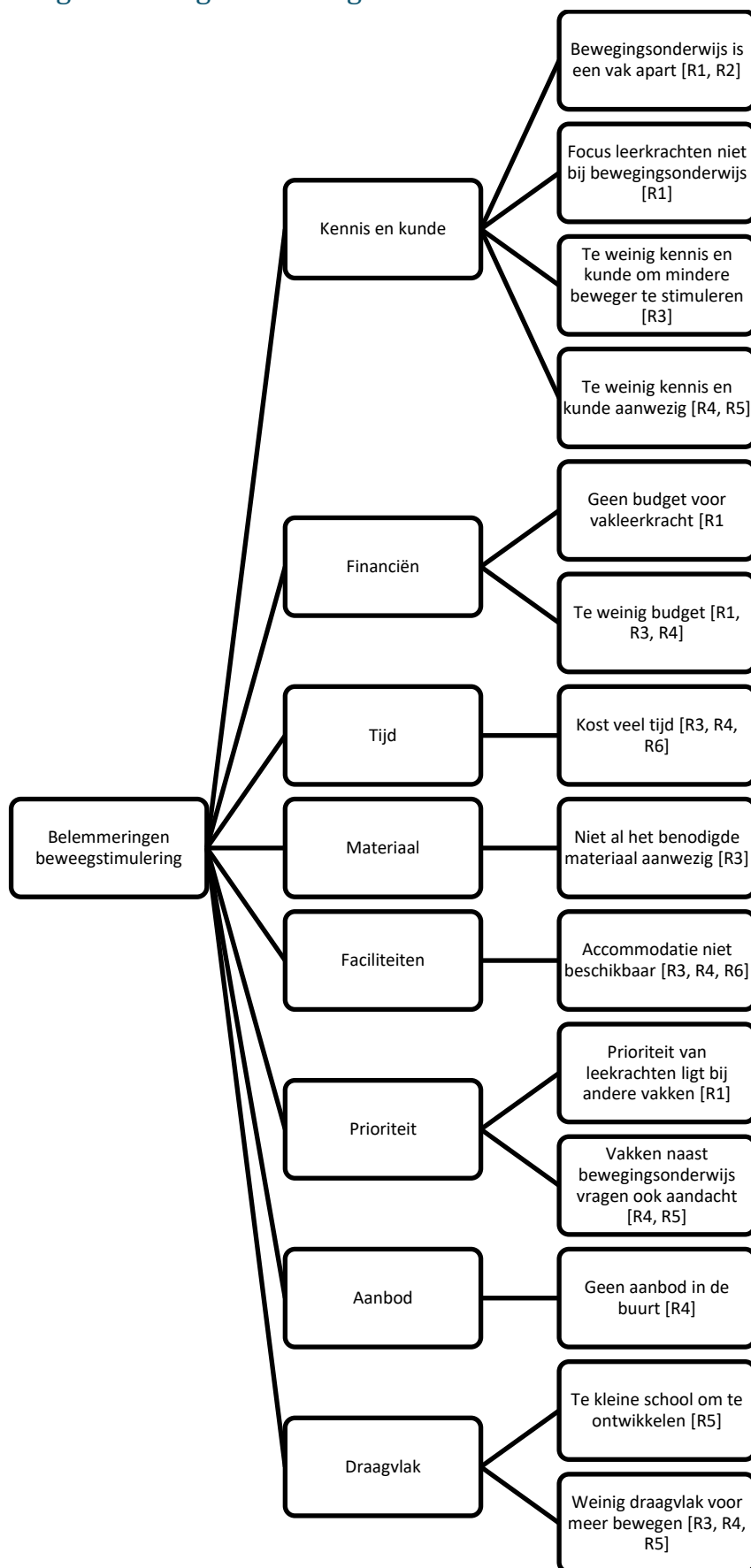
8.2 Sport- en beweegbeleid

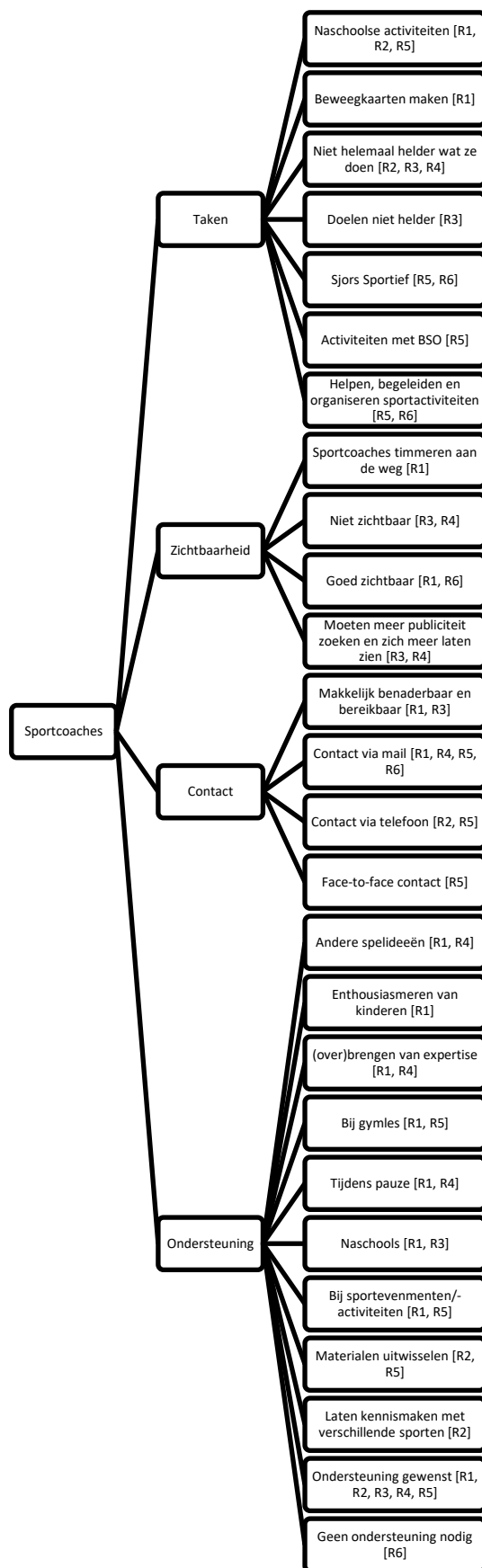
8.3 Kansen bewegestimulering

8.4 Belemmeringen beweegstimulering

8.5 Sportcoaches

Bijlage 9: Overzicht kansen en belemmeringen beweegstimulering

9.1 Kansen om aan beweegstimulering te doen volgens respondenten

- Ondersteuning bij de uitvoering van sport- en beweegactiviteiten;
- Het aanpassen van de schoolomgeving, zowel binnen de school als op en rondom het schoolplein;
- Een gevarieerd aanbod aan sporten aanbieden, zowel binnen het bewegingsonderwijs als in de pauzes als naschools;
- Een uitwisselproject met de sportcoaches met betrekking tot materialen;
- Ondersteuning bij het aanbieden van pauzesport, zowel in de uitvoering als in de opzet van pauzesport;
- Meer en betere samenwerking met andere partijen, zoals sportverenigingen en gemeente;
- Het creëren van voldoende draagvlak binnen het schoolteam met betrekking tot sport en bewegen.

9.2 Belemmeringen om aan beweegstimulering te doen volgens respondenten

- Te weinig tijd beschikbaar voor het (extra) aanbieden van sport- en beweegactiviteiten;
- Onvoldoende financiële middelen om (extra) sport- en beweegactiviteiten aan te bieden;
- Beperkte beschikbaarheid accommodatie voor sport- en beweegactiviteiten;
- Gebrek aan kennis en kunde binnen het schoolteam om meer en betere sport- en beweegactiviteiten aan te bieden;
- Gebrek aan voldoende en geschikt materiaal om (extra) sport- en beweegactiviteiten aan te bieden;
- Onvoldoende gevarieerd aanbod aan sporten in de buurt;
- Bewegingsonderwijs heeft niet altijd de prioriteit. Andere vakken worden ook van grote waarde geacht;
- Gebrek aan draagvlak binnen het schoolteam met betrekking tot het aanbieden van sport- en beweegactiviteiten.